

Velja po pošti:

Za celo leto naprej . K 26.—

za pol leta 13.—

za četrt 8-50

za en mesec 2-20

za Nemčijo celoletno . 29.—

za ostalo inozemstvo . 35.—

V upravnishvu:

Za celo leto naprej . K 22-40

za pol leta 11-20

za četrt 5-60

za en mesec 1-90

S pošiljanjem na dom stane na mesec 2 K. Posamezne št. 10 v.

SLOVENE

Inserati:

Enostolpna petstvesta (72 mm):

za enkrat po 15 v

za dvakrat » 13 »

za trikrat » 10 »

za več ko trikrat . . . » 9 »

V reklamnih noticah stane enostolpna garmondvrsta 30 vinarjev. Pri večkratnem objavljanju primeren popust.

Izhaja:

vsak dan, izveniši nedelje in praznike, ob 5. uri popoldae.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III. Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74.

Političen list za slovenski narod.

Upravištvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. Sprejema naročila, inserate in reklamacije. — Upraviškega telefona št. 188.

Današnja številka obsega 18 strani.

Naš molk.

Liberalci so vrgli v javnost vprašanje, zakaj ne izrabljamo konkurza projaialne in nakupovalne zadruge Agromerkur, in zakaj ne pišemo o težavah, ti je s tem prišla vanje tudi Zveza slovenskih zadrug. Iz Celja se razpošiljajo na zadruge po Slovenskem okrožnice, ti se v njih namigava, da je poleg liberalne tudi naša Zadr. zveza v škripih in se po priznanih judovskih manih agitira za pristop k celjski Zadrugi zvezi. V trgovski svet, ki je vsled Agromerkurja in koroškega poloma že ako zelo občutljiv in sumljiv glede na združništvo, se zahrbtno mečejo razna sumničenja proti Zadrugi in Gospodarski zvezi. Tako se hoče izrabiti naš molk, da bi se oškodovalo naše združništvo.

Združna zveza se je ves čas, kar mam kot njen načelnik priložnost, da gledam njeno delovanje od bliza, držala nepremično načela, da stoji izven dnevnih političnih bojov. Zato se ni menila za časnikarske napade, ni se branila, ne hvalila po listih. Ob najhujših šasih, ko so brezvestni, lažnivi napadi povzročili, da je državno pravdnishvo prišlo sodno predpreiskavo proti njenemu načelstvu, smo molčali in mirno delali dalje. Ti časi so minuli; iz vsacega napada smo si doslej načrpali novih moči. Liberalci so seveda venomer tulili in vsako čenčo na dolgo in široko razblinjali. Kričali pa more imeti kaj vpliva samo, če dobi ljudi, ki ga poslušajo, in ki mu verjamejo. Teh pa liberalci med našim kmečkim ljudstvom, za čigar združništvo se gre, zastoni iščejo. Združništvo je vkljub hudemu nasprotovanju napredovalo in stoji danes trdno in varno. Združno zvezo sta ravnokar domala tri tedne dva revizorja splošne zveze najnatanejšje preiskala. Uspeh te revizije dokazuje jasno, da sloni napredek našega združništva na zdravih in krepkih temeljih in da je naša Zveza velika, solidna in močna. Zveza izvršuje točno vse svoje obveznosti, vodi in organizuje slejkoprej smotreno in mirno. Združništvo korenini pri nas v zavednem, notranje zedinjenem ljudstvu in se vsled tega razvija naravno in brez vsleh skokov. Prav dobro vemo, da bi vsi sedaj zelo lahko dosegli v boju s takozvanim liberalnim združnistvom mnogo uspehov, toda ne maramo, ker nam nobenih izrednih sredstev v dosego svojega cilja

ni treba. Dejstva bodo od dne do dne jasnejše govorila, da je za slovensko kmetijsko združništvo mogoča samopot, ki jo mi hodimo, in da so liberalne ustanovitve v tem oziru samo dragi, brezuspešni poizkusi. Kar je nezdravega, v nerazumni konkurenci rojenega, bo propadlo; kar pa ima stvarno podlago v razmerah in v ljudstvu, se priklupi naši armadi. To se je kazalo doslej in pojde poslej še hitrejšje v ti smeri.

Molk našega časopisja v imenovani zadevi je res premišljen. Združna zveza je naprosila naše časopisje, naj ne piše o nji in ponavlja javno to prošnjo izrekam obenem tudi prisrčno zahvalo, da je ugodilo naši želji. Za informacijo naših prijateljev in v blagohoten poduk neizkušenim otročjem med nasprotniki povem jasno tudi vzroke, ki so nas topot vodili.

Močni smo; javne reklame ne potrebujemo in zavedamo se, da je naše delovanje nesebično, vestno in pošteno. Združništva ne more ustvariti nobena umetna reklama; faktorji, ki sloni na njih, so vsled gospodarskega značaja združne misli svoje vrste in nimajo z dnevnio politiko neposrednega stika. Zato smo združniki zase in govorimo samo po svojem glasilu, po svojih odborih, nadzornishtvih in občnih zbiorih. Tukaj imamo dovolj prilike, da si vse povemo. Drugod pa govorimo samo, kadar in kolikor je nujno treba. Zato smo tudi dovolj močni, da moremo molčati, kadar se nam to dobro zdi.

O imenovani zadevi pa smemo molčati tembolj, ker nam ne kaže trositi svojih sil za nepotrebne reči. Propad liberalne stranke na kmetih je pri nas gotova, že izvršena reč. Komur ni vseč, mu ne moremo pomagati; a tako je in proti dejstvom ne pomaga noben ugovor. Kako sodijo liberalci o tem, nas ne briga. Čim dalje si bodo tiščali oči v tem oziru, temveč jih bo stalo in tembolj se bodo oslabili.

Porečes: Zdaj imate vsaj priliko znesti se nad njimi in jim vrniti nemilo za nedrago. Odgovarjam: Znesli smo se in se še bomo pri političnih volitvah; na gospodarskem polju pa tega načela nečemo oživotvoriti, ker je nenravno in na vse strani škodljivo.

Najprej na zunaj. Perfidnost nemških nacionalcev ne pozna nobenih mej. Kakor gladni volkovi skočijo na vsako, še tako drobno koščico, ki po nesreči, ali po kratkovidnosti, ali po norčavi zlobnosti prileti v javnost; o vsaki otročariji napravljajo romane; iz najmanjše smetke delajo tragedije. Mi v za-

družnistvu nečemo skrbeti za njihovo gladovno požrešnost. Šovinistični nacionalist ne pozna razlike. Iz vsakega ponesrečenega poizkusa, ki je konečno vendarle malenkosten, posamen slučaj, dela krvave klobase, v katere, — pač le z besedami, toda vsa vsebina nemške agresivnosti je v besedah, — podela vse nas, našo kulturo, naše socialne in politične ideale, naš narod. Naša dolžnost je skrbeti za splošni blagor; koristi naše stranke pomenjajo za nas koristi cellega naroda. Zato molčimo in ob takih prilikah zavračamo nemške nacionalce, naj pometajo po svojih trhlenih bajtah in naj nas pustijo pri miru.

Ko bi udarili na veliki boben, bi s tem pač trenotno v svojo korist razburili javnost. Za enim polomom bi lahko prišel drugi in tretji in še več. Saj se gre samo za liberalce, porečejo otročiči v Celju. Naj jim razložim še to: Taki polomi pahnejo v nesrečo družine, ki so konečno vendarle naše, uničijo kos slovenske lasti, ubijejo del slovenske življenjske energije ingospodarske podjetnosti, zamore mnogo kali zdravega napredka, znatno oslabe zaupanje v združništvo sploh in s tem škodujejo naravnost tudi ožjemu našemu delu. Morda se ta načela zde raznim političnim in gospodarskim frkovcem zastarela. Mi zaupamo vanja in se ravnamo po njih. Pri tem nam pa ne pride niti zdaleč na misel, da bi nasprotnike kakorkoli svarili ali opominjali, naj delajo z nami, kakor mi z njimi. Mi tako; vi pa, kakor vas je volja. Tako slove naš odgovor. Obžalovaje, da je prišlo do poloma, želimo iskreno, naj se ta reč čimprej konča in pozabi. O priliki združnega sestanka v Celovcu sem pred dobrim letom imenoval navzočega zastopnika celjske Zveze frkovca. Ni mi žal; frkovski duh zlasti sedaj z usiljivo prednostjo veje iz okrožnice, ki v imenu celjske zveze krožijo po naši domovini. S frkolini se pa močje ne prerekajo. Zato bomo tako kakor doslej, tudi o tem molčali.

Dr. Krek.

Vihar v Macedoniji.

Macedonsko obnebje je prepreženo s temnimi oblaki. Mladoturki so dolgo časa slepomišli s svojo ustavo. Obljubovali so svobodo, enakost in bratstvo vsem narodom turškega carstva. Sedaj pa so si odstranili krinke in pokazali so se kot politični trgovci, ki hočejo vzeti vse, dati pa ničesar. S surovo silo skušajo odstraniti vse, kar bi moglo

biti njihovim lastnim koristim nasprotno. To v prvi vrsti čutijo najbolj krščanski elementi. Vzrok zopetnemu vstaškemu gibanju v Macedoniji niso le pristransko zaokroženi zakoni, temveč tudi neprestano šikaniranje krščanskega prebivalstva od strani turških vladnih organov v šolskih in cerkvenih vprašanjih. Krščanski Macedoncem se odreka vsaka pravica vmešavanja v te zadeve. Vse pomohamedaniti je cilj, ki so si ga postavili mladoturški vladarji. Samo turški jezik naj bi imel pravico do obstoja v Macedoniji in samo verniki izlama naj bi imeli v vseh zadevah odločujočo besedo. Torej se hoče v Macedoniji gospodariti po istem načinu kot v Albaniji, kjer pa vlada zaradi teh razmer ista nezadovoljnost kot pri Macedoncih. V Albaniji vre in velikosrbska propaganda dobiva v turškem carstvu vedno več tal. Več kot 3000 krščanskih Albancev je iskalo zavetja v Črni gori pred turškim nasilstvom. Iz Črne gore pa se je vtihotapljalo orožje in municijo v Albanijo. Pogosti boji na črnogorsko-turški meji, pri čemur je bilo ubitih tudi nekaj črnogorskih vojakov, so bili povod črnogorski bojni stranki k razgovoru in pogajanjem s porto.

Enake razmere so tudi v Macedoniji. Tudi tu so bili prebivalci prisiljeni, da so se izselili in kakor je bilo videti, ni bilo to turški vladi ravno neprijetno. To pa zaradi tega, ker je mogla naseljevati na zapuščenih pokrajinah mohamedanske izseljence iz Bosne, od česar je pričakovala okrepitev mohamedanskega življa v Macedoniji. Četudi se ta špekulacija ni popolnoma posrečila, vendar pa je dobila turška vlada v posest zemljo in poslopja, s čemur živahno kupčujejo solunski judje, ki so vneti pristaši odbora za »skupnost in napredek«. Solunski judje so pokupili zapuščena posestva ter precej dražje prodajali drugim, vlada pa je bila vesela, da je tako nenadoma prišla do denarja, ki ga nujno rabi za izboljšanje svoje mornarice.

Na vse proteste bolgarske vlade proti nepostavnemu izganjanju bolgarskih Macedoncev se je v Carigradu samo zmajevalo z rameni. Bolgarsko časopisje je razvnelo duhove in tajna organizacija vstaških čet je izpremenila proteste v dejstva s tem, da je uprizorila nove napade, ki so bili v prvi vrsti naperjeni proti mohamedancem, naseljenim na zapuščenih posestvih macedonskih Bolgarov. Da bi ogroženi mohamedanski naseljenci ne bili brez varstva napram četašem, je opremila

LISTEK.

Rdeča smrt.

(Angleško spisal Edgar Allan Poe.)

Dolgo je že živela »rdeča smrt« po deželi. Si nikdar ni bilo na svetu boleznij, ki bi bila tako grozna, ki bi bila vzbujala toliko brezmejnega strahu. Njeno znamenje je bilo kri; njen pečat rdečica in strahota krvi. Pričela se je iz štrana bolezen s hudimi bolečinami, sledila je omotica, močno krvaveenje iz znojnic, in temu je sledila smrt. Rdeče pege na telesu in na obrazu so bile sramotno znamenje, katero je prisililo obolele, da so umirali brez pomoči in brez sočutja. Tekom pol ure je bil človek okužen, bolan in mrtev. Ali knez Prospero je bil dobre volje, previden in brez strahu. Ko je vnje govih deželah že polovica prebivalstva izumrla, tedaj je izbral izmed svojih vitezov in dvornih dam nekako tisoč zdravih in veselih prijateljev in s temi je odpotoval na svoj grad, ki je bil daleč proč od rezidence. Stavba je bila krasna in bogata fantastičnega in izbranega okusa, čisto po mislih mladega kneza. Grad je obdajal močan in visok zid in vrata so bila vsa železna.

Ko je dospel knez s svojim spremstvom v grajske sobane, so prinesli dvorjanki nakovala in kladiiva in zakovali so vsa vrata v obzidju. Sklenilo se je bilo namreč, da se ne da vstopa obupnosti, niti izhoda blaznosti.

V gradu so bile shrambe nabito polne, tako da se ni bilo treba bati lakote in da so bili dvorjani brez skrbi pred kugo. Vnanji svet naj skrbi sam, kako bo dalje životaril. Bilo bi brezumno, da bi se kdo žalostil, brezumno sploh kaj misliti. Knez je bil poskrbel za vsa raznovrstna razvedrila; tu so bili dvorni norci, igralci, godba, tu je bila lepota in vino . . . Vse to je bilo v gradu, in s tem je bila tudi varnost. Zunaj pa je divjala in besnela »rdeča smrt«.

Peti ali šesti mesec tega brezskrbnega življenja se je bližal svojemu koncu, ko je priredil knez Prospero svojim tisoč prijateljem maškarado, ki je bila tako bogata in krasna, da je presegala vse prejšnje veselice.

Bila je prava slast, gledati v to bujno, vroče življenje te maškarade. Sedem soban je bilo pripravljenih za veselico, sedem soban vrednih carske palače. Ali te sobane niso bile enake onim v drugih gradovih, kjer slede ena za drugo, tako da moreš iz ene sobe pregledati vso vrsto, ampak knez, ki je

ljubil spremembo in posebnosti, jih je dal zidati v takem redu, da ni moglo zazreti oko več nego ene sobe. Po dvajsetih ali tridesetih korakih si moral spremeniti smer in stal si v drugi sobi. Na desni in levi steni vsake sobe so bila gotska okna, skozi katera si videl dva zaprta hodnika, ki sta se vila vzporedno s sobami. Ta okna so bila iz barvanega stekla, katerega barva je odgovarjala oni dotične sobe. Tako je bila sobana na vzhodnem delu gradu prevlečena s samimi modrimi preprogami in modro je bilo tudi steklo njenih oken. Druga sobana je imela rdeče barve in tudi okna so bila rdeča. Tretja soba je bila zelena. V četrti je bila oprava kakor tudi luč rumena, v peti bela, v šest vijoletna. V sedmi sobani pa so visele raz zidu črne preproge; in strop in tla so zakrivala težke črne, žametne preproge. Samo okna v tej sobi so bila temnordeča.

V nobeni teh soban, v katerih se je lesketalo vse v zlatu in biserih, pa nisi opazil svetilke ali kandelabra. V nobeni sobani ni bilo luči. Le na hodnikih so stali pred vsakim oknom veliki trinožni, železni stoli, v katerih so plamteli ognji, ki so svojo luč metali skozi barvana stekla v sobe. Te pa so žarele v fantastičnih, bujnih barvah in lepo je bilo, potapljati se v vse one

čudne podobe, ki so nastale v tem blešku. Le v zadnji sobi, v katero je padala luč skozi krvavordeča okna, ni mogel nihče strpeti. V tem žaru, ki se je odbijal na črnih preprogah, je bilo toliko groze, da je vsakdo, ki je vstopil v to sobo, onemel v brezmejnem strahu.

V tej sobi se stala ob zahodnem zidu velikanska ura iz črnega lesa. Njeno nihalo se je premikalo semtertja z zamolklim, težkim, monotonim glasom in kadar je dokončal veliki kazalec svoj krog in je imela ura biti, so zadoneli iz teh kovinastih prsi jasni, močni in tako lepi glasovi godbe, toda tako čudno barvani in povdarjeni, da so godci s svojim igranjem prenehali in se vsi plesoči pari nehote ustavili, in tako je vedno, ko je bila ura pretekla, zastalo za moment življenje in vseh se je polastila vznemirjenost, in dokler je donel glas ure po sobanah, so bledeli tudi najveselejši obrazi; celo sivi starci in dozoreli možje so potegnili roko čez čelo, kot bi hoteli pregnati resno misel in neljub spomin. Pa komaj je utihnil glas zvona iz ure, tedaj je zadonel lahen smeh po dvorinah in zopet so se zazibali veseli pari v sladkem, mamljivem valčku; godci so se spogledali, se smehljali radi svoje budalosti in si šepetaje zatrjevali, dajihglas

turška vlada obmejno prebivalce z orožjem in municijo in sedaj pokajo v Macedoniji puške. Da se s tem razmere med Bolgari in Turško vedno bolj slabšajo in da se s tem napeljuje samo vodo na mlin bolgarske vojne stranke, je samoobsebi umevno.

Ni tudi dvoma, da se pripravljala iz Sofije venkaj revolucija v Macedoniji. Predvsem je naperjeno novo gibanje proti turškim železniškim zvezam in z resnostjo se računa, da bodo v resnem slučaju večino turških železnic razdrle bolgarske bombe.

Ako ti dogodljaji sami že vzbujajo v Turški skrb, je ta skrb še bolj upravičena, če v resnici obstoje med Bolgarsko in Srbijo važne pogodbe glede skupnega postopanja z ozirom na razdelitev interesnih sfer v Macedoniji. Doslej so bili namreč Bolgari vedno na stališču, da pripada njim vsa Macedonija. Sedaj so pa baje priznali Srbiji, da sme raztegniti svoj vpliv po vsem kosovskem vilajetu do severno od Monastirja, torej po vsej Stari Srbiji. V teh pokrajinah stanujejo v pretežni večini Srbi. Srbija pa se je obvezala, priznati pravico Bolgarom do zemlje južno od Monastirja.

Iz sedanjega položaja na Balkanu je jasno razvidno ter se ne more prikriti dejstvo, da o zvezi balkanskih držav pod vodstvom Turške ne more biti govora. Pojavil pa se je boj med slovanstvom in izlamom hujši kot kedaj prej. Težko pa je verjeti, da bi se moglo potom diplomacije to nasprotje udušiti, ker kaže samo posledice naravnega razvoja balkanskih držav.

„Slovenska Straža.“

Slomšev dar po 20 K:

Matija Sila, dekan v Tomaju, 20 K.

Slomšev dar po 20 K:

Katoliško delavsko izobražev. društvo v Idriji 30 K.

Nadalje se je nabralo kot Slomšev dar:

Goriške katoliške narodne dijakije darujejo »Slovenski Straži« 4 K 40 h. — Florijan Sinkovec v Idriji 4 K. — Josip Zakrajšek nabral povodom blagoslovljenja Ronerjevega križa v Zavrču 5 K 20 h. — Andrej in Minka Hauptman darovala ob priliki svoje proke na otoku Marije Vrbške 10 K. — Darovano ob priliki blagoslovljenja križa na Oblačku Josip Sinko, župnik, Sv. Lovrenc v Slov. goricah 8 K.

Sklad Mohorjanov 1910.

9. Mohorjani v Bukovem po g. Fr. Klopčič, župniku, 7 K. — 10. Mohorjani v Lokavcu po g. Henrikju Črnigoj, vikarju, 2 K. — 11. Mohorjani Kamnje na Goriškem 8 K. — 12. Mohorjani župnega urada Movraž v Istri 2 K. — 13. Mohorjani v Sežani 3 K. — 14. Mohorjani v Vogrčah po g. Ivanu Sekol, duhovniku, 10 K. — 15. Mohorjani Sv. Tomaž po g. Alfonzu Poljšak, vikarju 2 K. — 16. Mohorjani v Zapotoku po g. Josipu Fon, vikarju, 2 K. — 17. Mohorjani Lipa nad Vrbo po g. Ivanu Nagelj, župniku, 3 K. — 18. Mohorjani Pečine po g. Josipu Štrekelj, vikarju, 2 K. — 19. Mo-

horjani v Lokvi po g. Josipu Teuerschuh, ekspozitu, 5 K 80 h. — 20. Mohorjani v Koštaboni 2 K. — 21. Mohorjani župnije Goriče pri Kranju 8 K 10 h. — 22. Mohorjani Sv. Tomaž po g. Alfonzu Poljšak, vikarju, II, 2 K. — 23. Mohorjani Batuje - Selo, Goriško, 5 K. — Mohorjani v Dobrlivasi, Kor., po g. Tomažu Ulbing 13 K 50 h. — 25. Mohorjani v župniji Dvor 4 K.

»Slovenska Straža« je preselila sedaj svojo pisarno v prostore, kjer je bila dosedaj »Gospod. zveza« v hiši »Zadružne zveze« na Dunajski cesti.

Strojnega ključavničarstva bi se rad izučil v Ljubljani mlad slovenski fant iz Koroške. Rad bi se učil štiri leta, da bi dobil hrano in stanovanje. Kateri ključavničarski mojster v Ljubljani je voljan ga sprejeti? Naj piše na »Slovensko Stražo«.

Dobrega krojača, ki bi delal tudi za gospodo, rabijo na slovenski meji. Najrajši bi dobili vnetega Orla, dobrega organizatorja. Zelo ugodne razmere, lepo stanovanje. Slovenski fantje-krojači, na mejo! Kam? »Slovenska Straža« vam pove.

Naša slovenska zemlja je na prodaji! Veliko posestvo, vila, gospodarska poslopja, v krasnem kraju ob železnici, v obsegu 117 oralov (johov) je na prodaj Slovincu. Cena nad 100.000 K. Kdo kupi? Naj se oglasi osebno ali pismeno pri »Slovenski Straži«.

Na prodaj je malo jezero s krasno okolico; zidajo se moderne vile. Kraj bo v kratkem dobro obiskano letovišče. Nevarnost pa je, da vzamejo kraju slovenski značaj. In zopet bo en biser manj v naši domovini. Slovenski podjetniki, zganite se! Pišite »Slovenski Straži«.

V bližini jezera na prodaj lepo posestvo z vsemi pripadninami (gospodarsko poslopje, njive, travniki, 14 parcel gozda, hišna oprava). Cena 24.000 K. Samo še kratak čas je lepa prilika. Komur manjka zemlje, naj se oglasi. Več pove »Slovenska Straža«.

Restavracija pri kolodvoru na prodaj. Več informacij damo resnim, zanesljivim podjetnikom. Cena okrog 70 tisoč kron. Pojasnila daje »Slovenska Straža«.

Na prijetno domačijo, pripravno za trgovino, pekarijo, v trgu bi zaveden slovenski mladenič rad pripeljal za gospodinjno vneto Slovenko, ki jo veseli trgovina in gospodarstvo. Sreča se ponuja dekletu pridnih rok. Če pa ni nobene take, bo pa treba iskati kupca.

Kje je na narodni meji ali v sredini Koroške ali Spodnje Štajerske v nevarnosti malo posestvo v ceni od 3000 do 10.000 K? Resen kupec iz Kranjske bi rad kupil. Če je na posestvu mlin, žaga ali majhna gostilna, tem rajše kupi. Ponudbe na »Slovensko Stražo«.

Beneški Slovenci.

Ljudska veselica v Kosci na Beneškem, prva te vrste med tamošnjimi brati Slovenci, je res krasno uspela. Vrstile so se prav lepe pobožnosti v cerkvi in veselje zunaj cerkve. Med sv.

mašo ob sedmi uri zjutraj, so Marijine dekleta ubrano in ginljivo pele »Pred stolom Tvoje milosti«. K božji mizi je pristopilo čez dvesto mladeničev in mladenk. Pri slovesni sv. maši ob pol 11. uri je pel dijaški zbor »Matajur«; pri darovanju je posebno ugajal »Večni oče«, mešani zbor. Kosila, ki ga je preskrbelo »Izobraževalno društvo sloven. beneških bogoslovcev in dijakov« na svoje stroške, se je udeležilo tudi lepo število neduhovnikov. Ob 2. uri popoldne: »Ura češčenja«, med katero se je glasilo zopet samo slovensko petje. Pri tej priliki se je imenovalo izobraževalno društvo tudi posvetilo presv. Srcu Jezusovemu. Po molitveni uri pa se je zbralo veliko ljudstva, posebno veliko slovenskih gospodarjev, v za to pripravljeno lepo okrašeno dvorano, kjer je dijaški zbor zapel več slovenskih skladb, tako Sattnerjev »Opomin k petju« in Aljažev »Na dan«. Nastopila sta naša vrla govornika bogoslovcev Peter Hvalica in dijak Anton Mihca. Prvi je razlagal navzočim kmetom pomen pregovora »Pomagaš si sam in Bog ti bo pomagal« in povdarjal, da se kmetu na Beneškem slabo godi, ker si dovolj ne pomaga; pomaga si pa zato ne, ker si ne zna. Treba je torej kmetom pouka v poljedelstvu in o marsičem drugem. Obljubil je, da jim bo radi tega o počitnicah redno vsako nedeljo predaval o raznih za kmetovalce koristnih stvarih. Ta prijazna ponudba je bila od vseh z velikim veseljem sprejeta. Anton Mihca pa je povedal nekaj misli o izseljevanju in zaključil z besedami beneške pesmi:

»Boži doma, kdor ga ima,
boži domič, če ga j' le en bobič!«

Ob pol sedmi uri zvečer je bila slovesna procesija s kipom Matere božje. Tudi tukaj se je glasilo le slovensko petje. Nato se je zbralo v slavnostno dvorano nad 300 oseb. Vršilo se je za nas trikrat šaljivo srečkanje. Dobitki so bili lepi: slovenski molitveniki in druge reči, ki jih je priskrbelo izobraževalno društvo. Dijaški zbor je zapel »Lepa naša domovina«, »Hej Slovani« in druge. Zbor Marijinih hčera nam je krasno zapel več narodnih, tako »Perice«, »Zimac«, »Zvonikarjevo«. K sklepu pa je iz vseh src zadonela »Marija pomočnica«. Vse je bilo srečno, navdušeno, ginjeno in po fari gre le en glas: »kaj tacega beneški Slovenci še nismo doživeli«. Tako v Kosci letos 9. oktobra. To je le začetek, skromen sam na sebi, pa veličasten in velikanek za naše razmere!

Jeseniške novice.

j Shod. Naše delavstvo je imelo v nedeljo popoldne dobro obiskano shod v »Delavskem domu« na Savi. Govorilo se je o novem občinskem volivnem redu in o draginji, ki posebno v naših krajih delavstvo tlači. Tu je bilo čuti vse drugače nazore, nego so jih razvijali sociji prejšnjo nedeljo pri Jelenu. Draginje so krivi špekulantje, ne pa dr. Šusteršič in dr. Krek, kakor so pridigovali sociji.

j Slabo spričevalo so dali sociji na svojem shodu tako svojim poslancem, kakor tudi sebi. Na shodu so namreč

skovali neko resolucijo in prošnjo, ki je niso poslali svojim sodrugom v državnem zboru, ampak »cenjenim državnim poslancem S. L. S.«, kakor jih nazivljejo v prošnji. Na shodu zabavljajo čez dr. Šusteršiča in dr. Kreka, potem pa pošiljajo prošnje »cenjenim poslancem S. L. S.«. To je pač višek nezaupanja do rdečih poslancev. Sedaj bodo menda vendar tudi sociji spoznali, koliko so vredni njih poslanci. Sociji, odprite sedaj oči in desetkrat si premislite, predno hočete oddati pri kakih volitvah svoj glas socialnemu demokratu! Socialni demokrat je zadovoljen s svojimi dijeta in s peskom, ki ga meče svojim volivcem v oči. Mož je dela so poslanci S. L. S.!

j Tiran posebne vrste je strojni mojster Kranzer s Hrušice. Kakor ta človek ravna z železniškimi delavci, presega že vse meje. Ni mu dovolj, da je postenemu možu vzel ženo in jo ima pri sebi, ampak tudi delavce šikanira kot najslabše pse. O tem človeku se nam je nabralo toliko gradiva, da bo treba nekoliko pobezati pri ravnanju. Če je vreča prepolna, se mora razvezati!

j Naši liberalci in sociji so se tako globoko zaljubili drug v drugega, da že sociji v »Napreju« agitirajo za udeležbo pri liberalnih prireditvah, ki jih aranžira učitelj Schiffrer. Od tistega časa, ko je bil sankcioniran novi občinski volivni red, so si postali sociji in liberalni prijatelji. Pilat in Herod!

j »Naprej« se spoveduje, da je lagal o predsedniku strokovnega društva g. Korošcu. Tako je prav! Patetično povdarja »Naprej«, da je odločno za to, da poroča zgolj resnico. Obenem pa priobčuje vsako laž, ki mu jo pošlje kak šušmar, samo da napolni lažne predale. Gospodje, kar popravljajte, kar ste že nalagali, pa bodo vaši predali vedno polni. Kar mora sedaj Kristan plačati za laži, ki jih je priobčil »Naprej«, naj bi bil dal rajši revnemu sodrugu Končanu, ki je umiral reven in zapuščen od rdečih »prijateljev«.

j Roke strani! Ob Vincencijevo društvo so se morali sociji obregniti v »Napreju«, češ, da ni podpirala sodruga Končana. Za Končana in njegovo revščino Vincencijeva družba ni vedela, sociji pa so vedeli za Vincencijevo društvo in za Končana. Naj bi bili sociji Vincencijevi družbi naznanili revščino svojega sodruga, in Vincencijeva družba bi ga bila podpirala brez vsakega dvoma. Vincencijeva družba še nikdar ni vprašala, je-li kdo socij ali ne, je-li sam kriv revščine ali ne, ampak podpira tako lepo število ubožnih družin, in med temi tudi socijev, da ji je to v ponos in čast.

j Predavanje. Jutri, v nedeljo, zvečer ob navadni uri bo v »Delavskem domu« na Savi predavanje o sveti deželi, ki je bo pojasnjevalo 80 skriptičnih slik. Vabimo!

Tržiške novice.

t Društvo za otroško varstvo in mladinsko skrb v sodnem okraju tržiškem se je ustanovilo dne 9. novembra t. l. Posebno za naše razmere je ta-

bijoče ure več ne vznemirja; ali ko je bilo preteklo šestdeset minut, to je tritisoč in šestdeset sekund nevzdržno biteme časa, se je zopet oglasila ura v oni grozni, temni sobi, in zopet je zavladala ista vznemirjenost, isti strah in resnost kot prej.

Toda kljub tem neljubim premorem je bila zabava na tej krasni in bujni maskaradi zelo vesela in razposajena. Knez je imel poseben okus in fin čut. Njegove ideje so bile zanosite, drzne in ognjevit.

On sam je vodil povečinoma priprave za veselico in določil svojim dvorjanom maske. Tu je bilo mnogo žarečega, mnogo bleščečega in silno fantastičnega; tu si videl postave, podobne arabeskam, ki so imele ude in priveske, ki niso bili njihovi; tu so bile vtešene sanje, ki jih zamore zasanjati le kak umobolni v težki mrzlici. Tu je bilo mnogo lepega, mnogo slasti in mnogo čudovitega. Resnično, to so bile sanje, ki so plule v teh sedmerih sobah. In te sanje so se vile kot kače sem ter tje, bliščale so se v barvah v teh sedmih sobah in odmev njihovih korakov je bila divja godba orkestra. In zopet bije ura iz črnega lesa, ki stoji tam v oni črni, zametni dvorani; in zopet utihne godba za trenutek in zamre prešerni smeh. Le zvok ure se čuje v tej tišini in sanje stoje oledenele na mestu, kjer so ravnokar hodile. Par trenutkov. In znova zabuča godba, zopet plavajo sanje v novem življenju; in razposajene bolj nego prej se vijejo maske v žaru mnogobarvnih oken, ki so ožarjena od ognja, ki gori na želez-

nih stoli. Le v zahodno, sedmo sobo si nihče več ne upa; kajti noč je temna in čudno težka in grozna je luč, ki lije skozi rdeče steklo na črni žamet; kdor stopi na te temne preproge, začuje zamolkle udarce velikega nihala v uri, ki se slišijo tukaj resnobnejše in še bolj svareče, kot v drugih sobah, kjer rajajo knez in njegovi dvorjani.

Veselica pa je šumela dalje, dokler ni prišla slednjič polnoč. In zopet je utihnila godba, in vsi, ki so plavali v valčku preko dvoran, so obstali; in kot poprej je vse zamrlo v nemiru in strahu. In predno je odbilo dvanaest udarcev, se je prikazala maska, katere poprej ni bil nihče videl; šepetaje se je raznesla novica o prihodu novega gosta, in nastalo je mrmranje, ki je izražalo presenečenje in nejevoljo, ki se je spremenila slednjič v strah, grozo in gnus.

V družbi tako fantastičnih mask ni mogla nikaka navadna prikazen vzbuditi tolike pozornosti. Kajti prostost mask ni imela nocoj skoro nobenih mej; toda novi gost je prekoračil že itak od kneza do skrajne meje postavljene določbe glede obleke. Tudi v duši najbolj propalega človeka je struna, katere glas ga pretrese; tudi zanj, ki sta mu življenje in smrt le še za šalo, so stvari, ki ne prenesajo levitja, in v resnici je čutila vsa ta bujna družba, da kostum in obnašanje tega tujca ne odgovarjata dostojnosti. Postava tujca je bila velika in suha in od glave do nog odeta z oblačilom, ki je imajo mrtveci v grobu. Maska na obrazu je bila tako izvrstno posneta po mrtvaški gla-

vi, da bi mogel le najbolj natančni opazovalec prevaro spoznati. In kljub vsem tem grozotam bi razposajeni gostje trpeli, da biva med njimi ta neprijazna prikazen; ali neznanec se je drznil nadeti si znamenja rdeče smrti. Njegova obleka je bila polna krvi in visoko čelo in poteze na obrazu so nosile sramotno znamenje rdeče kuge.

Ko je zagledal knez Prospero to strašno prikazen, ki je s počasnimi in svečanimi koraki med plesočimi pari sem ter tje stopala, se je stresel v krčevitem gnusu in grozi, ki je v naslednjem trenutku v strašni jezi zazarela.

»Kdo je tako drzen,« zaklical je s hripavim glasom svojim dvorjanom, ki so stali krog njega, »in si upa na tak način naše veselje motiti? Primate ga in strgajte mu masko raz obraz, da vem, kdo bode ob vzhodu solca visel raz obzidje tega gradu!«

Knežji glas se je čul krepko in razločno po vseh sedmerih sobah; kajti knez je bil pogumen in močan, in z migljajem svoje roke je velel godbi, naj utihne.

Knez je bil v modri sobi in krog njega so stali blede dvorjani. V prvem hipu se je začutil lahen nemir, kot bi se hoteli nad tujca zagnati, ki je ravnokar s počasnimi in dostojanstvenimi koraki stopal proti knezu; toda vsled neke tajne, nepopisljive groze, ki jo je začutil vsakdo v bližini tega strašnega neznanca, se ga ni upal nihče dotakniti in tako je ta grozna prikazen korakala mirno in neovirano mimo kneza. Vsa družba v vseh sobah se je nehote umaknila k zidu, oni je pa sto-

pal brez presledka naprej, vedno z onim odmerjenim in svečanim korakom, iz modre sobe v rdečo, skozi rdečo v zeleno, iz zelene v rumeno, in skozi to v belo sobo, in dospel je v violetno, predno se je kdo odločil, prijeti ga. Zdajci se je polastila kneza Prospera iz sramu radi svoje prejšnje bojazljivosti divja besnost in planil je za tujcem, ki je bil že v zadnji sobi. Knez je vihtel v roki svetlo bodalo in že se je bil približal neznanecu na dva koraka, ko se je ta nakrat obrnil in obstal. Glasen krik se je čul, bodalo je padlo na črno preprogo in v naslednjem trenutku se je zgrudil knez mrtev na črni žamet. Zdaj je šele planila cela truma gostov s pogumom obupnosti v črno sobano in se vrgla na visoko postavko, ki je stala ponosno in nepremično v senci črne ure. Zastala je dvorjanikom sapa v nepopisljivi grozi, ko so spoznali, da pod tem mrtvaškim oblačilom in za to gnusno masko ni bilo telo, temveč samo duh.

Sedaj ni nihče več tajil navzočnosti rdeče smrti; kot tat ponoči je bila prišla in popadala so veseljaki drug za drugim. Dvorane, kjer je prej vladala razkošno veselje, so bile poročene v temno krvjo, in v oni brezupni legi, katero je bil padel kdo na tla, ga je dohitela smrt. In življenje v črni, veliki uri je nehalo biti z življenjem zadnjega gosta. Plameni na težkih, železnih stoli so ugasnili in tema in duš trohnelih trupel in rdeča smrt so vladali v neomejeni mogočnosti nad gradom.

ko društvo brez dvoma nujno potrebno, saj to ni nič nenavadnega, da hodita oba, mož in žena v tovarno, otroci pa so prepuščeni samim sebi; kaj čuda če se taki otroci zgodaj pokvari, četudi bi jim stariši radi preskrbeli dobro vzgojo. Zato iz srca pozdravljamo društvo, ki naj bi odprlo slabi vzgoji otrok in jih reševalo moralnega pogina. V odbor so bili izvoljeni gg.: Andrej Gassner, dr. Mano Jagodic, Ferdinand Kalinger, Julij Goeken, Janez Zabukovec, župnik v Križah, Janez Golmajer, župan v Kovorju in Janez Fajfar, župan v Križah; za namestnika Friderik Repovš in Anton Jeglič, posestnik v Tržiču. Vsakokratni sodnik, župnik in župan tržiški, imajo že po pravilih pravico biti člani odbora. V sredo 16. novembra ob 5. uri pop. bo prva odborova seja, da se določijo posamezni funkcijonarji v odboru.

t Gasilni dom bo v kratkem dodelan. Dobila je občina zanj še precej primeren prostor od g. Julija Goekena »na Balosu«. Stane jo čez 10.000 K., ker je svet silno drag; pa kaj hočemo, veseli moramo biti, da se je sploh dobil v trgu samem. Prihodnje leto okoli sv. Florijana bo dom blagoslovljen, ko bo ravno stoletnica, kar je grozovit požar uničil velik del Tržiča (l. 1811.).

t Cesta iz Tržiča na Putehof je v bližini Tržiča znatno razširjena. Bila je doslej na nekaterih mestih, zlasti okoli »Krvina«, res tako ozka, da se je bilo vsaki dan bati nesreče spričo velikega prometa, ki se vedno vrši na tej cesti.

t Umrli je na vodenici posestnica na Kilarici, Marija Urh, roj. Jenko, v 80. letu starosti. Pokojne brat je župnik g. Štefan Jenko v Podgrajah v Istri.

t V nedeljo k »Bastelju« Opozarjamo še enkrat na žalostno »Mlinar in njegova hči«, ki jo priredi društvo sv. Jožefa v nedeljo 13. t. m. ob sedmih zvečer. Kdor hoče kaj lepega videti, naj ne zamudi te prilike.

t Deželni odbor je ugodil pritožbi slovenskih volivcev zoper častne občane, katere je nemška večina občinskega odbora predlagala. Čuje se, da se nameravajo Nemci pritožiti zoper ta ukrep. Sicer pa ne bodo po novi postavi volivnega reda častni občani, ki volijo v III. razredu, mnogo odločevali.

K podraženju smodk.

Kakor je čitati po časopisih, se bodo smodke prihodnje leto podražile. Proti takemu davku ne more nihče in tudi ne sme ugovarjati, ker je pristojevoljen in je tobak užitek, brez katerega se lahko živi. Ta dohodek je za državo potreben, ker ima od tobaka tisoč in tisoč delavnih moči svoj zaslužek; sicer bi tudi te delavne moči dobile kak drug zaslužek tudi drugod, ki bi njihovu zdravju toliko ne škodoval. Ampak tok časa je ta, in mi ga ne moremo izpremeniti. Podraženje je tedaj popolnoma upravičeno. A drugo vprašanje nastane, kako naj bo to podraženje? Sedaj se namerava podražiti cenejše smodke po en vinar, boljše za dva vinarja. Iz tega se vidi, da merodajni krogi nimajo nobenega smisla za soc. vprašanja. Ali ne pomislijo, da ta vinar navadnega človeka, ki mora vsled pičlih svojih dohodkov zadovoljiti se z manj dobro smodko, bolj ne boli, kot dobro situiranega človeka, ki kadi fine smodke 10-kratni ta znesek? Če bi ti merodajni

krogi imeli kaj socialnega smisla, bi razbremenili reveža in obremenili bogatina. Znižali bi ceno navadnim smodkam, s tem bi konsum rasel in država bi pri tej vrsti gotovo nič ne izgubila, nasprotno napravila bi še lep dobiček. Drage smodke, trabuke, regalitas, razne havana-specialitete, naj se pa za 30 do 40 odstotkov podraže. Ta izdatek ne pride pri dobro situiranem človeku v poštev in ga izda, ker je vajen dobrih smodk. Šampanca bodo ti krogi ravno tako pili, če stane steklenica 15 ali 20 K. Ravno tako je pri smodkah. Ako izda bogatin za svoje fine smodke eno do dve kroni na dan več, ne spravi ga finančno iz ravnotežja. Če mora pa revež za svojo navadno smodko, za navadno cigareto plačati 1 vinar več, mora on s tem izdatkom računati. Toda še na nekaj ne sme država pozabiti, če bo računala s tem višjim dohodom. Sedaj ti trafikantje delajo tlako in ji prodajajo za bagatelne odstotke tobak, a morajo licenco drago plačati erarju. Sedaj ko bo država dobivala višje dohodke brez povišanja režijskih stroškov, naj tudi ne pozabi na svoje tlačane trafikante in naj jim izboljša njih materijelno stanje. Naše poslance kot zastopnike ljudske stranke, pa opozorimo na to, da se ob dani priliki izkažejo kot pravi ljudski poslanci. Če mora država zvišati cene tobaku, da dobi dohodke za razne potrebščine, mora misliti tudi in ne pozabiti na svoje službenice, ki v zaduhlih trafikah prebivajo cel dan, da spravijo skupaj te ogromne milijone dohodkov iz tobaka. Opozorimo pa tudi naše poslance, da je tako nameravano zvišanje cen tobaka oziroma smodk nesocijalno, ker se le iztisne iz nižjih slojev ta večji dohodek, med tem ko zvišanega izdatka višji krogi še čutili ne bodo. En vinar zvišanja za prve, pomeni najmanj 10 do 20 vinarjev zvišanja za druge. Zavzamejo naj se za razbremenitev nižjih s tem, da te cene za navadne smodke do 10 vinarjev znižajo za 1 do 2 vinarja, cene za smodke nad deset vinarjev pa v primeri s kvaliteto zvišajo za 10 do 30 odstotkov, fine specialitete, kakor havana itd. pa še za več.

Preverjeni smo, da bo končni račun enega do dveh let kazal za državo ugoden uspeh, za maso konsumentov pa tudi.

V interesu higijene bi pa še opozarjali na velik nedostatek v trafikah, ker se že govori o smodkah. Navada je prijemati in poskuševati posamezne smodke, če so suhe. Vsakdo jo stisne na zgornjem delu, ki se vtakne v usta. Koliko umazanih, nečistih, bolnih rok se dotakne smodke, preden pride v usta! Kako lahko se infekciозна bolezen zanese v usta! Temu bi bilo edino odpravo, če bi se napravili vsaj za navadne smodke, katerih se največ prodaja avtomati, iz katerega se vzame poedina smodka. Umevno mora pa tobakna režiža za to skrbeti, da so vse smodke enako dobro zavite in izdelane, kar ni sedaj in pomeni velik nedostatek, in pa tudi škodo za trafikanta, ker mu ostanejo slabo izdelane, sto in stokrat obtipane smodke. Živimo v času kolere, in gotovo ni odveč, če opozorimo na ta velik higijenični nedostatek po trafikah. Koliko bacilov hodi lahko neopaženih okoli, ki so obenem tudi lahko prenositelji bolezni.

Slovanski vestnik.

sl »Slavisches Tagblatt«. Na Dunaju je začel izhajati nov slovanski dnevnik pod zgorajšnjim naslovom. Doslej so izšle tri številke. Razne tehnične pomankljivosti bo opravičil vsak, kdor vé, kako težavno je tako početje. List je skrbno in marljivo urejevan in zlasti narodno-gospodarski del je jako dober. Bolj zanimiv je pa po tem, kar zamoči, kakor pa po tem, kar nam pove. Izogiblje se skrbno vsem načelnim vprašanjem in vsem programatičnim tezam. Po tej poti pa ne pojde, za to imamo že dovolj ponesrečenih poizkusov. List bi lahko postal velike važnosti, ako bi se lotil programatičnih vprašanj. Brez programa pa ne pojde. Kako bi se naj n. pr. Poljaki navdušili za list, dokler ne vedo, kako stališče bo zavzemal napram Rusiji. Podobno velja tudi o drugih Slovanih.

sl Rusinski sokoli. Preteklo nedeljo se je vršil v Lvovu shod delegatov rusinskih sokolov v Galiciji. Zastopanih je bilo 22 okrožij. Rusinski Sokol šteje sedaj 598 požarnih bramb in 24 telovadnih društev. Na shodu se je sklenilo, da se združi dvoje rusinskih telovadnih organizacij, Sokol in Sič, v eno. Prihodnje leto ima biti v Galiciji velik zlet rusinskih Sokolov.

sl Načrt volivne reforme za deželni zbor v Galiciji. Najbolj pereče vprašanje za Galicijo je nova volivna reforma za deželni zbor. Od nje je v največji meri odvisna prihodnja poljska politika. Pri Poljaki igra namreč deželni zbor veliko večjo vlogo kot kje drugje. Po dolgi in mučnih pogajanjih se je dosegel med poljskimi strankami sledeči kompromis. Novi deželni zbor bo imel 192 članov, ki bodo voljeni v sledečih kurijah: Virilistov 15, veleposetniki 44, mesta 36, trgovska zbornica 5, rokodelska zbornica 2, splošna kurija v mestih 10, kmečka kurija 80. — Pri tem bi imeli Rusini 46 poslancev, namreč: Virilisti 3, veleposestvi 1, mesta 2, splošna mestna kurija 2, kmečke občine 38. — Ostalo je še nekaj vprašanj, radi katerih so se vršila med strankami pogajanja. Tako zahtevajo konservativci, da bi se vpeljala neka določba, po kateri bi se volivna reforma ne mogla več izpreminjati brez njihovega dovoljenja. Rusini pa niso zadovoljni s tem načrtom in so začeli v deželni zbornici hrupno obstrukcijo.

sl Društvo slovanske kulture v Moskvi. Slovansko gibanje na Ruskem se deli v dve struji. V novejšem času se je osnovalo v Peterburgu »Slovansko društvo«, ki obstoji iz samih najhujših nazadnjakov in pristašev ruskega policijskega panslavizma, kakor Kulakovski, Filevič, Komarov, Bašmakov itd. V Moskvi pa društvo slovanske kulture, ki obstoji iz bolj zmernih in naprednih moč, oktohistov, kadetov in mirnih obnovec. Na slovanskem shodu v Sofiji druga struja ni bila zastopana in delegatov moskovskega društva tja niso dopustili. Sedaj prireja moskovsko društvo slovanske kulture celo vrsto predavanj o Slovanstvu. Poslanec Maklakov bo govoril »O politiki rusko-slovanski in o narodnostnem vprašanju«, Milukov o makedonskem vprašanju, Ridičev o krakovskem shodu, Pogodin o shodu v Sofiji, Slovenski o ukrajinskem vprašanju.

sl Naraščaj glasov seljačke stranke. Ko je prvič nastopila seljačka stranka pri volitvah leta 1906, je dobila skupaj 500 glasov. Pri volitvah l. 1908 jih je dobila 1500, torej trikrat toliko. Pri letošnjih volitvah jih je dobila 1500. Ako se upošteva, da je bila sedaj volivna pravica na Hrvaškem razširjena in je bilo štirikrat več volivcev, se mora še vseeno priznati, da je prirastek glasov velikanski. Ako pojde tako naprej, bo kmalu dobila večino v saboru. Tudi nasprotniki priznajo, da je poleg socialistov ona edina strogo organizirana stranka na Hrvaškem. Hrvaški nadškof Posilović je sedaj razveljavil svojo odredbo, s katero je prepovedal duhovnikom vstopati v seljačko stranko. Predsednik seljačke stranke je demontiral v svojem glasilu razgovor, katerega je prinesel »Budapesti Hirlap«, češ, da je eden njegovih urednikov s predsednikom seljačke stranke Stjepanom Radićem imel razgovor in ki je vzbudil veliko začudenja. Radić pravi, da dotični urednik ni znal dobro niti francosko, niti nemško, in zato ni mogel razumeti natančno Radićevih izjav.

sl Nemški cesar se je sedaj vrgel na zgodovinsko polje in hoče napisati veliko zgodovinsko delo o pruskem kralju Frideriku Velikem. Obrnil se je do francoskega poslanika v Berlinu, da bi mu sestavil listo vseh francoskih pisateljev, ki so pisali o tem vladarju. Baje hoče prepotovati tudi vse kraje, kjer se je bojeval Friderik Veliki. Kakor trde osebe iz najbližjega okrožja cesarjevega, bo to delo polno navdušenja do velikega pruskega kralja. Bo imel svet vsaj nekaj časa mir pred obiski in govori nemškega cesarja.

sl Peterburška akademija razpisuje vsako leto razpis za veliko nagrado za najboljši življenjepis Muravjeva, s priimkom Veščatolja, ki je po letu 1863 krvavo gospodoval na Litvi in grozno zatiral katoličane. Toda vkljub lepi nagradi se noben ruski pisatelj noče lotiti tega dela. Letos je zopet potekel določen obrok, a rokopisa ni prišlo nobenega.

sl Poštorina je padla. Pri občinskih volitvah v Poštorni na Nižjem Avstrijskem so zmagali Nemci v tretjem, drugem in prvem razredu. Tako je tam slovanska občina, o kateri se je v zadnje čase toliko govorilo in pisalo, prešla v nemške roke. Tretji razred je bil za Čehe najbolj nevaren, upali so pa na zmago v prvem, drugem in četrtem razredu, dobili so pa samo poslednjega. Pritisk Nemcev in Judov pri volitvah je bil grozen. Zmaga v četrtem razredu je dokazala, da je večina občine slovanska, toda prebivalstvo je še malo narodno zavedno in odvisno od Nemcev in Judov. Poštorina je stara hrvaška naselbina. Polagoma se je pa v vasi naselilo mnogo Slovkov in občina se je počela.

sl Vohanje za Jezuiti. Poleg slavo-spevov na Nemčijo prinaša »Novoje Vremja« v poslednjem času še članke neke druge vrste. Zapazilo je namreč veliko nevarnost, ki grozi v Rusiji od Jezuitov. Vedno odkriva nove zločine, katere povzročajo Jezuitje na Ruskem. Pri tem je pa treba še pripomniti, da na Ruskem že celih sto let ni nobenih Jezuitov, ker nikdo ne dobi od ruske vlade dovoljenja, da bi smel prestopiti

Kokr se je pu ta najnuvejšem šetji mladino pokazal, je usega skp dvanaest tucatu leberalcu v Iblan. Deset tucatu je plešasteh mladino, dva tucata pa mladeh starinu. Skupi astn dvanaest tucatu. Zdej, če rajtama, de je en tucat mladino al pa starinu uredn en groš, sa usi iblansk leberalci uredn dvanaest grošu, al šedeset krajcerju našga gnarja. Sevede, dvanaest grošu b dau pa sam tist za iblanske leberalce, ke ma kašn vesele al pa dupadajejne nad nim. Jest, pu pravic rečem, na dam za ush dvanaest tucatu počenga groša. Sej pa tud na vem za kua b jh mou?! Za del nisa nuben, tu se je že stu in stukat pokazal; za kašn cir ih

pa tud na morš nucat, ke nisa tak kokr se šika. De b m pa sam napota delal in pa kregal se med saba in eden družga pu zubez nusi, tu b pa men tud nč na zalegl. Putemtakem usi iblansk leberalci se počenga groša nisa uredn.

Sevede, sami se use drgač šacaja. Gespud dohtar Trillar se že tku čelust, kokr de b cekini ud nega letel; u resnic je pa use skp ena figa. Kedr usta udpre, pa zvema kašna čudna in le tu je še negava sreča, de nima zmeri ust udprteh, drgač na vem, kam b leberalci spraul use negave ta kunšne tulk b jh blu. Dokler je še Magro Krepur biu pr zeulejn, b murde gespud dohtar Zerjou za te zbarantou, ke Magro Krepur je usaka stvar kupu in ja spravu u soj gumazin, če je bla le za dubit. Zdej, ke se je ta Magro Krepur stegnu, pa nima-ja nubenga udjemalca več. Druh lde sa jh pa tud že du grla sit, zatu pa raj nubenga bliz ni, kedr začneja u Mestnmo dome soje kunšt predajat.

Unkat je blu že tku prazn u Mestnmo dome, de sa se Bolčum gespude kar hlače tresle od same jeze in zelen je biu u ksiht, kokr kušar. Pa ni nč za pumagat. Ldi je holt čez dali mn takeh, de b se pustl ud leberalne prvakarju futrat iz otrobm, kokr purmani iz krumpirjam. Gespud dohtar Trillar je tou že use skp pestit in jt in Bolču gespud ga je kumi preguvuru in prdržu.

Ta nar bl pametn b pa še use glih naredl, če b pustl use skp u stih, ta mlad in ta star. Sej vidia, de ni dost

več za nardet. De b pa res kej dusegl, je pa glih tku, ket pet krau za en groš. Tist časi, gespudi prvakari, sa že zdau-ni menil, ke sa gusi premagale vojska. De b se pa kar ke u en dan gnal in soje pluča zastojn napihval, pa vnder na kaže.

Gespud Hribar je tu že en mal sprevidu, zatu se je začeu nazaj ulečt in hod raj pu Gurenjskem zajce dražet in jm nagajat in če se mu tud kerkrat urajma, de kerga ustrelji, je še use glih bl pametn pu Gurenjskem zajce strelat, kokor pa u Iblan kozle. Ke ne, gespud Hribar!?

Če be le tli pridet usi leberaln prvakari, stare in mlade kurenine, ud tega spuznajna, kokor je pršou gespud Hribar, pa b šlu u Iblan hmal use gladku, kokr na žnorc. Al nahterm ni dana tista pamet in tu je hedu, tu je ta nar bl hedu.

Sevede, men je nazadne use glih, kua pučneja te prvakari u sojmo prostmo čas; al mal se m pa le smilja, ke se tku zvijaja, kokr slepec, če mu na rep stopoš, ke jest mam usmilen srce in na morm gledat, če se eden le preveč martra, predn ga je konc. Usi kranjsk leberalci sa pa holt neuzdrauliu bouni, kua b se pol še flikal in čmažl, ke morja vnder vedet, de jm use skp nč na pumaga.

De je pa tku deleč iz nim pršlu, sa s pa sevede sami uržah. Za kua sa pa letal tku vesok in tu še prou brez usac-

ga luftbalona, de še z rešpetlinam nisa več dusegl ludstva glubok pud saba. Ludstu pa sevede putemtakem tud so-jeh prvakarju ni mogu videt u te višau in tku je pršlu, de sa se nazadne druh družga zgrešl. Sam mejčkn pred vultivam spušt se dol na tla med ldi, tu na zaleže dost, ke lde hmal sprevidja kam kdu taca muli in de se leberaln prvakari sam zatu spesteja učaseh medne na tla, de se iz nhna pumužjo nabereja nove sape, de lohka pol še viši sfrčeja, kokr sa preh frčal. Lde se iz časama tega nhnga frčajna le naveličaja in jm na kaže družga, kokr de jm fluge prštucaja. Gespude Hribari sa jh na ta viža že mal prštucal, zdej prideja pa še ta druh na vrsta in mislem, de u edn ud ta prveh teh gespud dohtar Trillar, ke že zdej na more več tku u lft kokr b rad, zatu prziguje sam nus in ga nos pukonc kulkr se da. Kdaj se u gespud dohtar Trillari tud nus pubesu, tu uma pa mende mel u kratkem prložnast za videt. Le štekite se še en čas in napehujte kulker se vam lušta, jest vam tega prou res nism fouš. Mal vesele morte še uživat, predn greste pučivat, sej še tistmo, ke je ubsojen na gau-ge, mu ta zadne ure na udrečaja neki dubrot tega sveta. Kuko b jh člouk mogu pol vam udrečt, ke prouzaprou ni-ste nč družga naredl, kokr de ste pre-mal kunštn za tu, kar b bli rad.

Boltatu Pepe iz Kudeluga.

rusko mejo. Censtohovskih škandalov so krivi Jezuiti. General bosonogih karmelitov, pater Lamaš z Dunaja, ki je bil poslan od papeža v Čenstohovo, da reformira samostan, je bil po zatrevanju tega lista Jezuit. Pater Przedziedzki v Čenstohovi, ki je stal na čelu reformni stranki in je bil največji nasprotnik Macohov, je bil Jezuit in je dobil sedaj od ruske vlade naknadno mesec dni zapora radi njegovega nastopanja zoper nevredne člane samostanske družbe. Pomožni škof v Peterburgu, o. Cieplak je bil pri birmovanju v minski guberniji jako slovesno sprejeman od svojih vernikov. Zato ga proglasi »Novoje Vremja« za Jezuita in ruska vlada ga je odstavila. V zadnji številki je iztaknilo »Novoje Vremja« poglavarja ruskih Jezuitov. To ima biti g. Vercinski, katoliški župnik v Moskvi, ki je baje spreobrnil h katoliški veri že tisoč duš. Ni dvoma, da bo vsled te denunciacije Vercinski izgubil službo. Morda bo pa celo moral iti v pregnanstvo, ne glede na to, če je stvar resnična ali ne.

sl Društvo za izpodbijanje lepih umetnosti priredi prihodnje leto 1911 v Krakovu razstavo cerkvene umetnosti, ki vzbuja že sedaj veliko zanimanja. Obsegala bo sledeče dele: 1. slike oltarne, okenske, postajne in slike verske vsebine, ki so namenjene za oplešavo privatnih stanovanj. 2. Dekorativno slikarstvo in vitraži, bodisi v načrtih, bodisi izvršeni na steklu. 3. Umetniška grafika in depodukcija, pobožne podobice, avtolitografija, akvafortij, slike na cerkvenih stenah. 4. Figurativno rezbarstvo, plaskorezba in izbočena: altariji, postaje, feretroni, epitafiji, spominki pri cestah, namizni in stenski križi, medalije in medaljoni. 5. Arhitektonski del bo obsegal cerkvene načrte in notranjost cerkva, zvonikov, kapelic itd. 6. Predmeti iz cerkvenega obrta, v kolikor bodo izvršeni po izvršnih in umetniških načrtih, altariji, prižnice, spovednice, cerkvene klopi, klečalniki, katafalki, okvirji, tabernakelji, svečniki, kelihi, moštrance, pušice, pastoral, lampe, kadilnice, zvonci in zvončki, balustrade, cerkvena obleka in perilo, preproge in zastave, rožni venci in eksvota itd.

sl Sijonistično gibanje na Rusko-Poljskem. Med Judi se širi zlasti v zadnjih letih jako bujno sijonizem, to je načelo, da so Judje ne samo posebno versko naziranje, ampak tudi posebna narodnost, ki hočejo imeti zase vse narodnostne pravice. To velja zlasti za one kraje, kjer prebivajo Judje v večjih množicah skupaj in se poslužujejo svojega posebnega jezika, takozvanega žargona. Ta žargon hočejo razviti v slovstveni jezik. V Varšavi je izhajalo pred tremi leti v žargonu samo dvoje dnevnikov: »Tagblatt« in »Unser Leben«. Sedaj pa izhaja poleg njiju še »Haint«, »Die neue Welt« in »Der Freund«. V kratkem bo pa začel izhajati še šesti dnevnik »Der Moment«. Tednikov izhaja v Varšavi troje: ilustrirani »Der Strahl«, »Europäische Literatur« in »Jüdischer Wochenblatt«. Enkrat na mesec izhaja »Die Volksstimme«. V hebrejskem jeziku izhaja dnevnik »Hacefira« in dnevnik »Biblioteka Gedollos«. Tekom treh let je narodno židovsko časopisje v Varšavi od treh naraslo na enajst.

ZMAGA DEMOKRATOV V AMERIKI.

Volitve za zbornico državnih reprezentantov v Zedinjenih državah, so se končale z zmago demokratov. Zbornica reprezentantov šteje sedaj 212 demokratov, 117 republikancev in 2 socialista. Od 26 guvernerjev Unije jih pripada demokratični stranki 13. Odkar je bil leta 1892. prvič Cleveland izvoljen, ni bilo večjega političnega preobrata v Ameriki, kakor je ta. V senatu imajo republikanci samo štiri glasove večine. Bivši predsednik Unije Roosevelt je bil na dan volitve zelo potrten. Te volitve so zaradi tega važne, ker odvisi od njih vprašanje, kdo bo leta 1912. izvoljen za predsednika edinjenih držav, ne glede na to, da bodo zelo uplivala na izpremembo notranje in zunanje politike. Odkar je novi predsednik Faft zasedel svoje mesto, so se šance za republikance zelo poslabšale. V prvi vrsti je kriva tega republikanska politika, ki se preveč na razne truste naslanja, ki s svojim oderuštvom cene raznih potrebščin neznošno dražijo. Taft je sicer obljubil, da bo v korist konsumentov visoko varstveno carino znižal, pa te obljube ni držal, nasprotno se je pod njim varstvena carina še povišala. Nadalje je za republikansko stranko zelo usodepolno, da sede med njimi v reprezentacijski hiši zastopniki raznih železniških družb in trustov, ki se na male podjetnike nič ne ozirajo. Ta odvisnost od velekapitalističnih družb je veliko pripomogla, da so pri zadnjih volitvah prišli na krmilo močje, ki so si boj proti

trustom in znižanje varstvene carine na svojo zastavo zapisali.

Idrijske novice.

i Draglinsko doklado so dobili te dni rudarji. Naznanilo se jim je, da se jim s 1. decembrom na dan izplačuje 10 v več. Že prej so jim dovolili 10 v, tako, da znaša sedaj dnevni prispevek 20 vinarjev poviška. Ni sicer veliko, a nekaj je.

i Povođenj dne 21. decembra l. l. v svojih nasledkih še ni pri kraju. Koncem preteklega mesca je razglasilo c. kr. okrajno glavarstvo svojo razsodbo o zahtevah, ki so jih stavili oškodovanci po plavljenju drv. Menda je razsodba marsikoga presenetila, ker sta naznana škoda in za sedaj priznana odškodnina v dokaj oddaljenem razmerju. Župan Šepetavec je na priliko naznanil, da je oškodovan za 18.600 K, sedaj je dobil pravico, da sme napraviti pobotnico za 75 K odškodnine. Precejšnja razlika. Okrajno glavarstvo je namreč razsodilo: Glede premočnin ni mogoče določiti odškodnine, ker uradna komisija že meseca februarja tudi ni mogla tega storiti, ko se pokvarjeno blago pač od decembra do februarja ni moglo več hraniti, poškodovano se je moralo pa hitro oddati, da se popolnoma ne pokvari. Razsodilo je torej le o škodi, kolikor jo je uradna komisija pripoznala, in sicer tako, da trpe polovico posestniki, polovico pa gozdni erar. Utemeljuje se razsodba s tem, da škode poslopja niso trpela samo zaradi plavljenja drv, ampak tudi radi visoke vode same. Glede škode na premočninah zavrača okrajno glavarstvo prizade na civilno pravdo pot, kateri se oškodovanci tako res ne morejo izogniti. Kakor je čuti, vloženih je več tožb. Brez uspeha ne morejo biti.

i Povišanje pokojnine je dobilo 13 udov starih paznikov, ki so nosili ime »Wochenlöhnerji«, a opravljali so službo pravega paznika. Radi tega jim je bila po starem normalu odmerjena pokojnina 14 do 19 kron mesečno. Prejšnji naš poslanec je za te udove delal veliko prošnji, a le toliko dosegel, da se je bolj revnim dovolila »milostna doklada« po 5 K na mesec. Pretekli teden pa je bilo od tukajšnje rudarske direkcije vseh 13 udov obveščenih, da se jim na podlagi zakona z dne 14. julija t. l. pokojnina prizna letnih 400 K, kakor drugim pazniškim vdovam in sicer s 1. januarjem t. l. Vesel dan je bil za te že v visoki starosti se nahajajoče udove 2. t. m. ko so dobile naknadno povišanje za letošnje leto v znesku od 120 do 200 K, a za naprej bodo več kot polovico višje dobivale mesečne provizije.

Predavanja S. K. S. Z.

Katoliško delavsko društvo na Jesenicah naznanja, da je priredilo v letošnji sezoni, oziroma priredi sledeča predavanja: 1. Dne 25. septembra predavanje: O človeku sploh, zlasti o prazgodovinskem človeku. Predaval društveni tajnik g. Karel Čuk. — 2. Dne 12. oktobra skioptično predavanje: Biko-borbe na Španskem. Predaval društveni tajnik g. Karel Čuk. — 3. Dne 13. novembra: Potovanje po Palestini. Predava društveni tajnik g. Karel Čuk.

— Iz Kroke se nam piše: Gospod Luka Hafnar, ki se je udeležil jeruzalemskega romanja Slovencev, je predaval štiri nedelje po vrsti v katoliškem izobraževalnem društvu o svojih doživljajih na tem potovanju. Predavanja so bila vedno dobro obiskana ter so vzbujala mnogo zanimanja. Vsi poslušalci so za izredni užitek na predavanjih iz srca hvaležni gospodu predavatelju.

— Dobropolje. Predavanje priredi Katol. slov. izobraževalno društvo v Dobropoljah jutri, dne 13. novembra, po krščanskem nauku popoldne. Predava gospod profesor Josip Gruđen. Obenem bo občni zbor izobraževalnega društva in blagoslov ter otvoritev nove društvene dvorane pri g. Štihu. — Možje in mladeniči, pridite! Odbor.

— Dobrova. Dne 23. oktobra 1910 je v izobraževalnem društvu na Dobrovi predaval gospod kaplan Jakob Kotnik o Portugalski in njenih prebivalcih ter o prekujih in njenih vzrokih. Župnik Plantarič je dodal pregled o evropskih državah po zemljevidu. Prihodnje predavanje bo o lepem vedenju.

Avstrijska delegacija.

11. t. m. se je sprejel proračun zunanega ministrstva proti glasovom »Slovanske Unije« in socialnih demokratov. Debata je bila sledeča:

Poročevalec

marki Bacquhem je reasimiral debato in menil, da se je tuptam grajal samo način aneksijske. Povdarja pomen in trdnost trozveze in upa, da se

bo razmerje z Rusijo zopet učvrstilo. Aneksijska kriza je pokazala našo moč, ki je kljub notranjim sporom neomajljiva.

Renner hvali cesarja.

Socialni demokrat Renner, ki je zadnjič dobil ukor, ker je napadel cesarja, izjavi, da v svojem govoru ni hotel žaliti nositelja krone, ampak je le grajal politiko narodov, ki medseboj tekmujejo za naklonjenost krone. Socialni demokratje priznavajo radi, da nositelj krone, ki sedi že toliko let na prestolu in zavzema vodilno vlogo, razpolaga s toliko modrostjo in izkušnjo, da se ga ne more prezreti. Priznavajo, da so nositelji krone v Avstriji večkrat poizkusili stati nad narodi in razredi in izpolniti historične nujnosti. Vendar pa ljudske pravice niso milost. Socialni demokrat se je lepo izmuzal, sicer pa kaže ta zgled, da v Avstriji tudi za socialdemokrata ni varno cesarja žaliti. Pri nas ima cesar toliko moč, da lahko vsem socialnodemokratskim poslancem jezik zaveže.

Pritožbe zoper konzule.

Dobernig graja postopanje naših konzulov v tujini. Tako n. pr. ni ne avstrijski poslanik v Washingtonu, ne konzul v Bostonu sprejel akademiškega pevskega društva z Dunaja, ki se je z rektorjem Svobodo podalo v Ameriko. Tudi v Carigradu poslaništvo prezira Avstrijce, Ogre pa prijazno sprejema.

Dr. Šusteršič o zvezi z Nemčijo in brezobraznosti gospoda Nathana.

Delegat Šusteršič izjavi, da se mu je štel od ene strani v zlo, ker je kot podlago zvezam postavil skupnost interesov in dejal, da je Nemčija varovala svoje lastne interese, ko je zvezno zvestobo lojalno izpolnila. Od nemške strani se je povdarjalo, da je zveza z Nemčijo za Nemce stvar srca in srčna potreba. Na stališče srčnih simpatij pa se državniki ne smejo postaviti, zakaj konsekvence bi potem bila, da bi morali upoštevati srčna nagnjenja vseh narodov v Avstriji in tako bi se morali zvezati z vsemi državami v Evropi.

Kar pa se tiče govora rimskega župana Nathana zoper papeža, izjavi govornik, da je ta zadeva mednarodna, ker je papež glavni vsega katoliškega sveta. Sicer pa je govor Nathana vzbudil ogorčenje v prvi vrsti v Italiji in so ga celo liberalni elementi ondaj zavrnil. Zato je čisto nepotrebno, da so nekateri delegati to reč v avstrijski delegaciji obravnavali tako, kakor ne odgovarja niti liberalnemu mnenju v Italiji.

Masaryk se sklicuje na svoje profesorstvo.

Delegat Masaryk ogorčeno protestira, da ga je Aehrenthal zavrnil, ko je on vendar profesor in si zato tak način zavrnenja odločno prepoveduje. Protestuje zoper očitanje, da se je on o aferi Vašić informiral v inozemstvu. Vsak spodoben Avstrijec je patriot in tako tudi on in zato ga boli, da se je osumnil njegov patriotizem.

Aehrenthal blamira Masaryka.

Aehrenthal odgovarja na različna vprašanja, ki so jih stavili nanj delegati. Horskemu, ki ga je vprašal, kaj je storil s protestom papeževim zoper Nathanov govor, odgovori, da svetli Oče ni poslal nobenega protesta, ampak da je dunajska nunciatura ministrstvo za zunanje stvari le opozorila na pismo, ki ga je svetli Oče tozadevno pisal rimskemu generalnemu vikarju. Kar se tiče češke narodnosti, ni res, da ima ministrstvo za zunanje zadeve kake dokumente, s katerimi bi zoper Čehe kot veleizdajalce operiralo. Takih dokumentov ni in jih nobeden ne zbira. Kar pa zadeva gospoda Masaryka in njegova senačna »odkritja«, se je gospod Masaryk dal prevarati, kar izjavlja celo belgrajska »Štampa«, ki je opozicijska, pa pravi, da je Vašić znan obrekovalc, izsiljevalec, ki je že več takih afer insceniral, da izsili denar. Poizkus Masaryka s pomočjo tujega novinstva zasejati razdor med Avstrijo in Srbijo se ne bo posrečil. V tem sta avstrijska in srbska vlada edini. Sicer pa ne izjavlja tako samo »Štampa«, ampak večina belgrajskih listov danes izjavlja, da se je dal Masaryk pošteno potegniti od Vašića, ki je že drugim ponujal svoja »odkritja«.

Masaryk se zelo razburi in hoče jasen odgovor, ali je grof Forgoch občeval z Vašićem ali ne.

Aehrenthal jasno izjavi, da grof Forgoch z Vašićem ni občeval.

Po glasovanju se začne razprava o bosenskem kreditu.

KRIZA NA MORAVSKEM.

Ker se je moravski deželni zbor zaradi nemške in socialnodemokratske obstrukcije moral zaključiti, so vse stranke izdale manifeste na ljudstvo.

Nemci izjavljajo, da jih je hotela češka večina gospodarsko in nacionalno prikrašati in da se bodo borili do zadnjega za pravice svojega naroda, češka večina pa izjavlja, da so se želje manjšine vedno uvaževale, da so pa bile nove davčne predloge upravičene, ker stoji dežela pred deficitom 100 milijonov kron.

OBSTRUKCIJA V GALIŠKEM DEŽELNEM ZBORU.

Ukrajinski poslanci so tudi v seji gališkega deželnega zbora 11. t. m. obstruirali pet ur z ropotanjem in govorenjem. Prihodnja seja 12. t. m.

PRISEGA ZOPER MODERNIZEM.

Kakor znano, je svetli Oče odredil, da morajo vsi profesorji bogoslovja priseči na formulo, ki obsoja vse modernistične nauke.

Bavarska vlada pa je zoper to protestirala, češ, da se s tem utesnjuje državljanska svoboda in vseučiliški profesorji so izjavili, da ne dopuste, da bi se njihovi kolegi od bogoslovne fakultete zaprilegli, ker je s tem prekršeno načelo svobode znanosti. V koliko so pri tem prizadeti profesorji teološke fakultete sami, nam ni znano. Gotovo je le, da je papežev nuncij v Monakovem, msgr. Frühwirth, odpotoval v Rim, da sv. Očetu poroča. Tudi pruska vlada se protivi.

Avstrijska vlada pa je zavzela popolnoma drugačno, korektno stališče. Vlada o naredbi glede prisege zoper modernizem ni oficijelno nič izvedela in se v to tudi ne vtika, ker je to čisto notranjecerkvena zadeva in zato ne bo zavzela nobenega stališča. Prisega se bo položila v roke škofom.

Francoska vlada je zavzela prav tako stališče. Ne vtika se nič v celo zadevo, saj je izvedena ločitev cerkve od države. Pariški nadškof Amette je 10. t. m. zapisel zoper modernizem ne samo vse profesorje bogoslovja, ampak tudi vse dušne pastirje. Prisegli so vsi brez ugovora.

Sveta stolica tudi v drugem oziru postopa jako odločno in videti je, da se bo vpeljal povsodi strog regiment. Liberalcem to seveda ni všeč, ker jim vsako notranje okrepitve cerkve škoduje.

Glasba.

*** Novi Akordi** prinašajo poleg književne priloge v novemberski številki kompozicije od Kreka, Premrla, Adamiča, Mirka Dugana, Ocvirka in Lajovica. Krek ima en solospjev s klavirjem. Delo je elegantno ter duhovito, kakor Krekova dela niso nikoli prazna, aparten je Lajovic v svojem mešanem zboru, tako aparten, da bo težko, težko dobil v nas dandanes poslušalcev, tem težje izvajalcev, ki bi mu bili hvaležni za ta produkt. V modernizmu na glasbenem polju se pač kosata pri nas Krek in Lajovic in zanimivo bo čuti v drugem koncertu »Ljubljane« to tekmo z odra. Manjša so ostala dela, tako Premrlova fuga, ki je katedralno točno izdelana, moška zbor Ocvirka in Adamiča, prvi precej konvencionalen, drugi obremenjen z mestoma neobičajni, v izvajanju nadležni, vendar ne posebno efektnimi tvorbami. Adamič stopa korajžno za Krekom in Lajovicem in radodarno posipa, kjer onadva pustita kaj prostora. Dugan ima kratko pa zanimivo predigro za orglje, Ocvirk pa en poljudno pisan mešan zbor. — Vsem naj bi bilo ustrezno, vendar prevladuje moderna struja — urednik dr. Krek manevrira torej tako, da bi nas, konservativne slovenske duše, polagoma spravil na boljša pota, ne da bi nas kruto strgal iz tradicij. Ima prav mož! Vredno je to početje moralne in materialne podpore, najmanj pa bi bilo pričakovati takih ovir, o katerih se urednik pritožuje v književni prilogi. Čudno, pri nas ljudje še ne vedo, da monopola v umetnosti ni, ne more biti. Med drugim prinaša književna priloga črtnico Gerbičeve o njega glasbenih početkih in — zanimivo kritiko o glasbenem repertoarju našega gledališča, ki je za sedanjega ravnatelja naravnost uničujoča. Seveda Krek ne vidi in ne sliši predstav, kajti če bi jih, imel bi, mislim, samo eno kratko besedo v oceno tega početja! Bog ve, kdo je dr. Kreku diktilar ta spis? A. S.

*** Slovenske narodne pesmi.** Odmevi naših gajev. II. zvezek. Za moški, mešani, deloma za ženski zbor priredil prof. Marko Bajuk. — Zbirka, katere je ravnokar izšla v zalogi »Katoliške Bukvarne«, obsega deset raznih narodnih napevov in jo bodo naše ljudstvo brez dvoma z veseljem pozdravilo in seglo po teh lepih napevih, ki so izšli iz narodnega srca. Gospod prireditelj je iste prav lepo harmoniziral in priredil tako, da je v vsaki pesmici navad-

no druga kitica solo s spremljevanjem zbora. Vsem pevskim zborom so ti zares lepo harmonizirani napevi gotovo dobro došli in jih istim kar najtopleje priporočamo. Cena lično v platno vezani in razločno tiskani, v zelo priročni žepni obliki je 1 K 40 v in se dobi v »Katoliški Bukvarni« v Ljubljani. — V kratkem prinese naš list obširno oceno te zbirke, ki jo sestavlja pripoznani strokovnjak.

Novi krški škof in „Mir“.

Včerajšnji »Mir« ima dolg uvodni članek o imenovanju novega škofa v Celovcu, popolnoma v smislu našega tozadevnega ugodnika od pretekla srede, samo da »Mir« še obširnejše in temeljitejše utemeljuje svoje stališče. Vsega priznanja je vredna odkritosrčnost in moštost, s katero govori »Mir«. Najrajši bi ponatisnili cel članek; pa zadostovati mora nekaj značilnih mest:

Celih trideset let koroški Slovenci nismo imeli pravzaprav škofa, ki bi nas bil vodil, vodili smo se sami, oziroma slovenska duhovščina, in zato se ni čuditi, če prodira celo v najbolj globoko verni del koroškega ljudstva, med Slovence, vedno bolj in bolj brezverstvo in so se pojavili že prvi znaki za proč od Rima med Slovenci na Koroškem. Slovenci smo bridko občutili, da nismo imeli svojega škofa.

Škofovsko breme in škofova dolžnost je na Koroškem večja nego kje drugod. Kako je ljudska pravstnost propadla, zlasti v pokrajinah, ki so se tekom stoletij s silo ponemčile! Kako se širi med ljudstvom slabo čtivo, veri sovražni časniki, Sudmarkine knjižnice! Krščansko ljudstvo nima primerne zastopstva ne v deželni, ne v državnem zboru, in morebiti dnevi niso več daleč, ko bo škof izmed krščanskih Nemcev sam stal v deželni zboru in odbijal, ako bo mogel, veri sovražne sile. Oporo bo tedaj našel edinole pri slovenskih zastopnikih!

Koliko je v deželi pomanjkanje duhovnikov! Koliko divjih zakonov, koliko pijančevanja, koliko nevere, koliko nenravnosti! Z veliko bolestjo opazujemo te rane in povprašujemo, ali je bilo pač vse vedno v redu, ali se je res storilo vse, kar je bilo treba storiti, da se ustavi naval peklenskih sil? Kako se zadnje dni množijo odpadci od vere! Če ne bo odpomoči, čakajmo le še par let, in ljudstvo bo začelo odpadati od katoliške cerkve, kakor se v jeseni vsiplje listje z drevesa! Sovražniki vere so se navalili ravno na Koroško, vedoč, da je tu najslabotnejše mesto, kjer prodira protestantizem pod krinko nemštva. Koroška je bojno polje in ne škofija, kjer zadostuje, če višji pastir semtertja blagoslovi svoje ovčice.

V tako kritičnem položaju se mora izbrati najmožnejšega in najpripravnejšega poveljnika, in obmolkniti morajo vsi postranski oziri!

Slovenci na Koroškem smo krepak in po nemškem polomu edin in sicer izborni organiziran element. Kreпка, enotna stranka smo, ki se bori za svoje sevinje. Vse za vero, dom, cesarja! Nad pol stoletja se Slovenec na Koroškem že bori za vero in narod. A ta boj ga ni uničil in ga še ni utrudil. Nasprotno! V tem boju se je neverjetno ojačil. V tem boju je nastala velikanska verskoslovska Družba sv. Mohorja kot kulturni zavod prve vrste! Borba je rodila veliko, trdno in izmed vseh strank v deželi najbolj cvetočo gospodarsko organizacijo slovenskih posojilnic in združenj. Iz borbe je dozorela organizacija katoliške mladine in delavskih druženj v slovenski krščansko-socialni zvezi. Na celi črti smo kazali katoliškim Nemcem pot, orali na celi črti celino ter delali krščanskim Nemcem gaz, da so stopali za nami.

Zato smo težko, težko pričakovali škofa, ki bi znal slovensko in bi poznal iz lastnega življenja naše razmere, da bi našli v njem enkrat oporo tudi Slovenci in ne bi bili navezani samo na sebe. V rokah solnograškega kardinala nadškofa je bilo to pot, da pokaže, da je katoliška cerkev res vsem narodom pravična; obžalujemo, trikrat obžalujemo, da se dr. Katschthaler ni ravnal po načelih kanoničnega prava.

Zato pozdravljamo Slovenci svoje novega škofa z mešanimi čustvi; kot katoliki ga na eni strani spoštujemo kot naslednika apostolov in kot svojega vrhovnega pastirja, na drugi strani pa iskreno obžalujemo v interesu verskega življenja in katoliške zavesti med Slovenci, da tudi sedanji škof ne bo mogel stopiti z eno tretjino svojih ovčic v tesnejšo zvezo. . . . To je najnovejša in najbolj skeleča rana na telesu koroških Slovencev. Kdo jo zaceli? . . .

Tako »Mir«. Bridka resnoba govori iz teh vrst. Mi pa le vprašamo, s kakšno vestjo more kdo sprejeti breme, da s katero nima potrebnih lastnosti?!

Revolucija v ospredju.

Belgrajski soc. dem. so se učili na Portugalskem. Pri zadnjem prestolnem govoru, ko je začel kralj Albert s svojim govorom, v katerem je bil obsežen program, ki si ga je sestavila katoliška večina za prihodnje državnozbornsko zasedanje, so začeli socialni demokrati na poziv njih voditelja Vandervelda tak kraval, da ni mogel kralj četrte ure govoriti. Na zraven stoječo preplašeno kraljico in otroka so pa metali razne papirčke. Ravno tako so začeli po dokončanem govoru tako razsajati in vpiti, da je kraljeva družina takorekoč iz parlamenta zbežala. To pomeni, da so pričeli tudi v Belgiji po »portugalsko« govoriti. Kaj je vzrok, da so začeli socialni demokrati s takimi nasilstvi v zbornici? Odkar je leta 1884 propadla liberalna kapitalistična večina, ki je žalostne sledove v kraljestvu zapustila, in prišla za državno krmilo katoliška stranka, rujejo neprestano socialni demokrati in liberalni elementi, kako bi to večino iz sedla vrgli. Da ima edino Belgija, ki koraka na čelu kulturnim in gospodarsko močnim državam, katoliško večino, ki izborni drž. upravo vodi, to je nekaj neznošnega za evropsko svobodomiselnost. Kajti ravno na Belgiji imamo očitne dokaz, kako prazne in jalove so vse tiste liberalne in socialnodemokratske doktrine o inferiornosti katoliških elementov. Politična situacija v Belgiji je udarec vsemu evropskemu svobodomiselnosti. Poskusili so že pri kongo-vprašanju, vojaškem vprašanju, šolskem vprašanju, in zadnjič pri reformi volivnih redov. Toda vsi poskusi so se ponesrečili. Ker ne gre z lepa, so pa poskusili s silo, s terorizmom.

Kakor so s terorizmom na španskega kralja Alfonza dosegli, da je konservativno vladno odpustil in Canaleja in njegovo kliko na krmilo poklical, kakor so portugalskega kralja Manuela preslepili, da je ministrskega predsednika Francota odpustil in liberalce v kabinet poklical, tako hočejo v Belgiji na kralja Alberta vplivati, da se jim v naročje vrže.

»Če ostane katoliška večina čez zimo na krmilu,« pišejo glasila Fereristov in Nathanielistov, »potem se začne v Belgiji revolucija.« »Opozicija je odločno za to, da se v kraljevem govoru omenjene postavbe z revolucijo preprečijo.« Socialni demokrati in liberalci zahtevajo, da se belgijski državni zbor razpusti in nove volitve razpišejo, ker so se ravno zadnji čas med seboj pobratili in zvezo za vse kraljestvo sklenili. Tako upajo pri prihodnjih volitvah prodreti, zanašajoč se na revolucionarno razpoloženje, katero so dogodki v Lisaboni in na Francoskem napravili. Kaj bo kralj napravil, ni gotovo. Gotovo pa je, da na hvaležnost svobodomiselnosti ne sme upati. Dokaz za to so svobodomiselnici na Portugalskem, ki so kralja pregnali, in pa socialni demokrati v Avstriji, ki so hvaležnost našemu cesarju, ki je splošno in enako volivno pravico potrdil, tako izkazali, da so ga zadnjič v delegacijah napadli, češ, da je dinastija v veliko nesrečo Avstriji in da bi Avstrija že zdavnaj lep mir uživala, ko bi republika postala! Ta dejstva si kralj Albert lahko za ogledalo vzame.

Dnevne novice.

+ **Državni zbor.** Danes pade najbržeje odločitev, kaj bo s spravno akcijo v Pragi. Ako bo stanje pogajanj tako, da ni upati na uspeh, bo vlada sklicala državni zbor 22. t. m., ako se pa pokaže, da se bo češko - nemška sprava posrečila, bo vlada počakala, da se pogajanja končajo in spravi zakonni rešijo ter bo zato državni zbor sklicala šele prve dni decembra, da se reši proračunski provizorij, podaljšanje provizoričnega poslovnika, obnovitev bančnega privilegija in nekatere manjše zadeve.

+ **Neverjetno!** Da izobrazba tistih ubogih ljudi, ki pišejo v »Narodu«, ni klasična, to že dajnej vemo, da pa celo o Rimljanih tako malo vedo, tega si nismo mislili. Zdaj šele, ko je »Narod« z ozirom na naš članek o varstvu umetnin na Kranjskem smatral za umestno iz te celo za vsakega s kulturo le nekoliko obilzanega človeka važne reči briti norce, umevamo, zakaj je liberalna občinska uprava s svojim Hribarjem na čelu uprav po gepidsko in avarsko razdevala zgodovinske spomenike v Ljubljani in zdaj šele se nam je zasvetilo, kako to, da liberalna Ljubljana nič ni dala na spomenike iz rimske dobe, ki so se začeli proučevati in ohranjati šele sedaj, kakor n. pr. mirsko zidovje s svojimi stolpi in kanalizacijo ter tlorisi ob njega naslonjenih stavb z dragocenimi mozaiki. Seveda, gospod Hribar je mislil le na svojo galerijo na

Gradu, za katero je nakupil nekaj impresionističnih čirečar. O pomenu rimske dobe in kulture sploh in posebej za našo deželo pa se liberalnim »inteligentom« niti ne sanja, če ne, ne bi mogli v »Narodu« pisati, da nas Rimci glede prometnih sredstev niso v marsičem prekašali. Tisti, ki je to zagrešil, se pač niti tega ne spominja, kar je svojčas bral v Cezarju, če ga je sploh kdaj. Rimci so ceste tehnično veliko boljše gradili, kakor jih mi dandanašnji, in kar je še več vredno, so na Kranjskem že oni vse naše važnejše ceste sezidali in naše teko danes po njihovih! Da se z Rimljani tudi v arhitektonskem oziru ne moremo meriti, ve vsak, kdor je le količkaj v te reči nos vtaknil, da ne govorimo o drugih rečeh, tako n. pr. o filozofiji, ki se je v rimski dobi temeljiteje in bolje poučevala, kakor n. pr. na današnjih modernih univerzah ali pa o estetski izobrazbi in upravi, proti kateri je moderna zelo majhna, če izvzamemo morebiti Anglijo, ki je v upravi svojih obsežnih kolonij staremu Rimu nekoliko kos. »Narodovim« so trudnikom svetujemo, naj se o teh rečeh nekoliko pouče; če ne poznajo tozadevne literature, naj pa pridejo kar nas vprašat. Da nevedne ljudi poučimo, za to smo vedno radi na razpolago. »Narodove« kulturne embryone lahko n. pr. podučimo tudi o tem, kako se more celo kitajska kultura z zapadno-evropsko meriti, ne le po svoji veliki starosti, ampak tudi po svoji notranji vsebini in veljavi: svoji literaturi, zgodovinski in nacionalni izobrazbi, proti kateri naša današnja nacionalna vzgoja ni niti senca sence, dalje po svoji enotnosti pismenega jezika, ki usposoblja vsakega Kitajca, da še danes bere zgodovinske dokumente in kronike, 3000 let stare, in končno po čudoviti upravi in državni centralizaciji, kakršne Evropa ni še nikoli dosegla. Nam se vse zdi, da bo treba naše »Narodovce« poslat za nekaj časa v šolo h Kitajcem, da se poleže njihova kulturna domišljavost. Naš bivši magistrat bi se bil n. pr. že od Kitajcev lahko zelo veliko naučil, kaj še od Rimcev.

+ **Prelat Wawrzyniak umrl.** Poljski narod na Poznanjskem je zadela silna in skoraj nenadomestljiva izguba. V noči med sredo in četrtkom je umrl prelatski Wawrzyniak, načelnik poljskega združenstva na Poznanjskem. Padel je kakor hrast pod viharjem, v sili let, nepričakovano in naglo. Bila je to postava, kakor se jih pojavi malo tekom stoletja. Neizmerno delaven in ogromno previden, ki se je znal izogniti vsaki nevarnosti in pravočasno odbiti vsak napad. Nemci so ga smatrali za svojega najnevarnejšega sovražnika, vsak Poljak je pa govoril o njem z največjim spoštovanjem in občudovanjem. Bil je nekronani kralj poljski na Poznanjskem. V sredo, nekaj minut pred polnočjo je šel po hodniku prvega nadstropja katoliškega poljskega doma na Poznanjskem. Hotel je v tajništvu družbe duhovnikov abstinov. V najbližji dvorani, takozvani rdeči dvorani, je imel izvrševalni odbor narodnodemokratske stranke svojo sejo. Nankrat zaslišajo navzoči, kot bi na hodniku nekaj padlo. Hitro skočijo ven in najdejo na tleh prelata Wawrzyniaka že brez znamenja življenja. 25 let je stal na čelu poljskega naroda in njegovo delo so bile skoraj vse gospodarske in tudi druge organizacije na Poznanjskem. Prihodnji teden prinesemo o njem obširnejši spis.

+ **Shod.** Na splošno zahtevo se vrši v nedeljo, dne 13. t. m., zopet shod »Kmečke zveze« na Selu pri g. Oražmu ob pol štirih popoldne. Govorila bosta dr. Jože Dermastia in Karol Dermastia.

+ **Kako liberalci delajo kravje kupčije.** Liberalizem na Goriškem, ki je stal tik pred gospodarskim polomom, je rešila vlada, tista vlada, ki nima nikoli denarja za nujne potrebe ljudstva, tista vlada, ki tako strašno skopari, kadar je treba kaj dati za povzdigo kmetijstva. Dovolila je Trg. obrtni združenju v Gorici posojilo 1 milijon kron po 2 % obresti. Oni narodno-gospodarski veleumi liberalnega kalibra, ki se zanje zanima državno pravičnost, bodo s tem te neprilike in gospodarskega poloma rešeni. Sicer pa se o ti »kravji kupčiji« še pomenimo.

+ **Občni zbor c. kr. kmetijske družbe kranjske** bo v ponedeljek, dne 14. novembra t. l., ob 9. uri dopoldne v dvorani »Mestnega doma« v Ljubljani.

+ **Učimo se od nasprotnikov.** Od 25. oktobra do 5. novembra se je ustanovilo v Avstriji 11 novih podružnic šulferajna. Mnogo važnih slovenskih krajev pa še do danes nima podružnice »Slovenske Straže«. — Mariborski šulferajni tarok-klub je zbral tekom enega leta za šulferajn 15 K 59 vin. Posnemajte! — Nemci v Beljaku na Koroškem so priredili na korist šulferajna veliko tombolo, ki je vrgla nad 1200

kron dobička. Društva, na pomoč »Slovenski Straži«.

+ **Hrvatko-srbska koalicija** je v svoji četrtkovni plenarni seji sklenila, da je pripravljena z banom pričeti pogajanja za ustanovitev saborske večine in delovnega programa na podlagi nagodbe. Vendar pa je vsak uspeh dela jako negotov, dokler se ne odstrani glavna ovira sporazuma z ogrsko vlado: železniška pragmatika. O tem sklepu je koalicija obvestila bana in pričakuje njegovo vabilo na nadaljna pogajanja ali pa tudi negativen odgovor. V zadnjem slučaju bo koalicija takoj šla na delo, da se osnuje močan opozicijski blok.

— **Novo šolsko leto na kmetijski šoli na Grmu** se je pričelo v četrtek, dne 3. novembra t. l. V šolo je sprejetih 48 učencev, in sicer 36 v zimsko šolo, 12 v letno šolo. Ker je prosilo za sprejem 55 učencev, se je sedem prošenih odklonilo.

— **Trgovski potniki** so po razsodbi upravnega sodišča tudi podvrženi zavarovanju.

— **Trije učitelji ob kočevsko-slovenski meji** so dobili od »Schulvereina« podporo kot »verdiente Sprachgrenzlehrer«.

— **Hrvatje v Ameriki.** Hrvaška poljedelska banka v Zagrebu ustanovi glavno zastopstvo v Ameriki ter bo pričela izdajati list »Hrvatski izseljenik«.

— **Potres.** Iz Velikega Varaždina se poroča, da so predvčerajšnjem občutili v občinah Visko in Versbe precej močen potres. V Versbi so začeli zvoniti cerkveni zvonovi. Prebivalstvo je bilo zelo prestrašeno.

— **Važna iznajdba.** Iz Szegedina poročajo: Poštini oficijal Koloman Wegmann je izumil aparat, s katerim je mogoče telefonirati z vlakom med vožnjo. Iznajditelj je baje že dobil patent.

— **Točo** so imeli v Pulju 10. novembra.

— **Št. Rupert in Ljubljana sta brez župana.** 17. oktobra je bil zavržen rekurz in 17. oktobra je pa bil potrjen nov volivni red. 29. oktobra so protipostavno za pol ure izvolili župana, pa brzokavka ga je vzela. Kdo je sedaj župan? Kaj pravi novi volivni red?

— **Prodaja lesa v Bosni.** Dodatno k tozadevnemu naznanilu nam sporoča trgovska in obrtna zbornica v Ljubljani, da se je prizadevanju c. kr. trgovskega ministrstva posrečilo, da se je rok za vlaganje ponudb glede pretežne večine po deželni vladi za Bosno in Hercegovino razpisane prodaje lesa v ondotnih gozdiščih podaljšal na konec meseca maja 1911. Glede manjše množine lesa pa ostane pri rokih, ki so se podaljšali do 17. odnosno 21. decembra t. l. Prodaj ne množine v posameznih okoliših in dotični termini se morejo poizvedeti v pisarni trgovske in obrtne zbornice v Ljubljani.

— **V Savo vržen? — Kdo je neznanec?** Dne 9. t. m. je posestnik Franjo Gregorc, iz Soteske, na levem bregu Save, blizu Sv. Jakoba našel v vodi mrtvo truplo neznanega moškega v starosti med 35 do 40 let. O tem smo kratko že poročali. Mrtveca prenesli so v mrtvašnico k Sv. Jakobu. Pri natančnem vpogledu mrtveca so našli na senci tri po dva centimetra dolge, globoke in odprte rane s krvnimi potplutbami, prizadejane najbrže z nožem. Ni izključeno, da je neznanec umrl nasilne smrti, potem pa bil v vodo vržen. Po identiteti in po eventualnih storilcih se poizveduje.

— **Kolera na Ogrskem.** Neki v Ljubljani bivajoči obrtnik, katerega stariši žive v Novemgradu, je dobil od svojih starišev pismo, v katerem mu naznanjajo, da so vasi Čurok, Gospodina in Kač popolnoma po koleri okužene. Te vasi so zastražene z močnim vojaškim kordonom, tako da nobeden prebivalec teh vasi ne pride z drugimi v dotiko. Število umrlih je toliko, da jih na vozu dovažajo na pokopališče.

— **Nekaj posebnega.** Cerkevni zvonovi služijo navadno za to, da ljudi k raznim cerkvenim opravilom kličejo, ali kakor pravi pesnik Schiller, da žive kličejo, mrtve objokujejo in nevihte razganjajo. V Dolini in drugod po Istri se je pa ukoreninila ta navada, da se oglasi veliki zvon jutraj in naznanja, da je delavcem treba iti na delo, ravno tako opoldne in zvečer. Nekaj prav posebnega pa je, da pokliče veliki zvon iz zvonika tudi občinske očetke k občinski seji. Da vabijo zvonovi otroke v šolo, temu slednjič ni ugovarjati, ker je to najlažji in najbolj priprost način, da otroci šole ne zamude, ampak kar se pa delavcev in občinskih očetov tiče, bi pa mislili, da imajo tudi v Istri vkljub siromahnim razmeram kako uro v hiši, ki bi jim naznanila čas, kadar je treba na delo iti.

— **Tvrška Singer & Co.** je imela učni tečaj v prostorih »Družbe sv. Jo-

žefa» v Tržiču in ne ona trdka, o kateri se je zadnji soboto poročalo.

— **Ustoličenje knezoškofa dr. Boltažarja Kaltnerja** se vrši dne 20. listopada t. l. Prejšnji dan se pripelje v Celovec ob 5. uri popoldne. Ob 8. uri zjutraj drugega dne se poda celovška duhovščina skupno iz stolne cerkve v cerkev sv. Duha, kjer bo novi škof sprejet. Po končani sveti maši se poda novi škof v procesiji, ki se je poleg duhovščine udeležijo tudi posvetni dostojanstveniki, v stolnico, kjer se potem vrši intronizacija.

— **Novo okrajno glavarstvo** začne s 1. januarjem poslovati v Tržiču (Monfalkone) na Goriškem.

— **Dekliška Marijina družba na Viču** priredi gledališko predstavo dne 13. novembra t. l. v »Društvenem domu« na Glincah št. 193. Spored: 1. Deklamacija: »Marijini hčeri«. 2. »Sv. Elizabeta, grofinja Turinška«. Igrokaz v petih dejanjih. — Začetek ob 4. uri popoldne. Vstopnina: Sedeži prve vrste 1 krono, druge vrste 0 h, tretje vrste 50 h. Stojišča 50 h. Vstopnice se dobivajo v nedeljo od 10. do 12. ure pa od pol 4. do 4. ure pri blagajni v »Društvenem domu«. Čisti dobiček predstave je namenjen v korist novega Doma.

— **Slovinci v Ameriki.** Kranjska Katoliška Jednota v Ameriki šteje 138 društev. Glasilo te Jednote je »Amerikanski Slovenec«. — Slovenska Narodna Podporna Jednota šteje 145 društev. V tej so razna svobodnomiselna društva, kakor »Prostomislec«, »Rdeči Prapor«, »Francisco Ferrer« itd. Ta Jednota izdaja list »Glasilo«, kateremu je urednik Frank Kerže.

— **Odlika.** Na letošnji svetovni razstavi v Bruslju so dobili originalni Singerjevi šivali stroji zopet najvišjo odliko »Grand Prix«, kar je nov dokaz za zmožnost in dobro kakovost originalnih Singerjevih šivalnih strojev, katera trdka ima kakor znano zalogo tu na Sv. Petra cest št. 4.

— **Ponesrečenec v kočevskem premogokopu umrl.** V kočevskem premogokopu ponesrečen Gorjup je v deželni bolnišnici umrl.

— **Huda burja** je začela pihati v četrtek, 10. t. m., popoldne po Vipavskem. Sneg je zapadel do polovice Čavna. Zjutraj so šli štirje Kamenjci z vozi in do drva na čavensko Malo gor. Zmočili so se do kože, burja jim je jemala gorkoto, tako da je 15letni Franc Vodopivec Lekšev obnemogel od mraza. Tovariši so ga nekaj časa nesli z gore, ko ni več mogel, so ga polegli na tla in poginili. Od najbližnje hiše so poslali moše ponj. Ti so ga našli že mrtvega. Tudi gospodar ožef Sejčič je vsled mraza obnemogel. Slekli so ga ter drgnili in tako rešili gotove smrti.

— **Slovenski visokošolci v tujini.** Iz Kolina ob Renu se nam poroča, da je na tamonjski visoki šoli za trgovino in narodno gospodarstvo v tekočem zimskem semestru imatrikulovanih 8 Slovencev, in sicer: Ivan Bukovec, Ign. Hudé, Ludovik Klemenčič, Franc Krašovic, Franc Lokar, Franc Peternel, Fr. Rus, Franc Štajer. Skupno število slovenskih akademikov na imenovani visoki šoli je 48. Slovenci snujejo svoje akademično društvo »Balkan«, v koje pristopijo tudi drugi jugoslovanski akademiki. Smoter temu društvu, ki ima tudi svoj pevski in telovadni odsek, je združevati jugoslovanske akademike ter se izobraževati z diskusijami in predavanji iz narodnega gospodarstva, borzne in bančne tehnike, trgovskega in narodnega prava, združništva in moderne filologije. Imatrikulacijska doba traja do 20. novembra ter se morebitni interesi naj obrnejo na naslov: Akademischer Verein »Balkan«, Köln am Rhein, Severinstrasse 97, I. Etage.

— **Nagla smrt.** V četrtek zjutraj so našli mrtvo v postelji 58letno Ano Serdarevič v Barkovljah. — Popoldne istega dne je pa nenadoma umrl 47letni Jožef Makovič, strojevodja državne železnice v Trstu.

— **Iz okna tretjega nadstropja je padel** v Trstu dveletni Silvij Wolkenfeld in se smrtno nevarno poškodoval. Prepeljali so ga v bolnišnico.

— **Požar v prodajalni.** V četrtek popoldne je nastal v prodajalni Antona Jeleršiča v Trstu vsled neprevidnosti nekega uslužbenca ogenj, ki se je hitro razširil po celi prodajalni. Plamen je že švigal skozi vrata do prvega nadstropja, vendar se je požarni brambosrečilo omejiti ogenj na prodajalno. Škode je nad 30.000 K.

— **Ciganj v Trstu.** V Rojanu se je utaborilo okoli 40 ciganov, ki so prišli z bruseljske razstave. Videti so jako bogati. Vožijo se po mestu z izvoščki, obiskujejo hotele itd. Ker opravljajo tudi kotlarsko obrt, so morali položiti na magistratu 20.000 K kavicje. Posebno pozornost vzbujajo njihova markantna noša.

— **Anica Finžgarjeva in nagelj.** Gospodični Anici Finžgarjevi v Sori se je posrečilo vzgojiti nagelj izredne krasote: na istem stebelcu cveteta dva rdeča in trije beli cveti obenem. Obiskovalci, ki hodijo cvetje gledat, občudujejo ta nenavadni pojav in umno vrtnarico.

— **Aretiran žid.** Aretiran je bil v četrtek zastopnik dveh ogrskih mlinov, žid Friderik Schwarz v Trstu radi ponovne goljufije, poneverbe in kaznjive krive. Schwarz je obdolžen, da je v mnogih slučajih ogoljufal mline, katerih zastopnik je bil, s tem, da je njemu zaupano blago prodal zase. Svoje početje je nadaljeval tudi tedaj, ko so pasiva že presegala aktiva, in sicer na ta način, da si je s sleparskimi in goljufivimi mahinacijami znal pridobiti kredit. Schwarz je bil v denarnih zvezah z Jadransko banko.

— **Razglas.** Na podstavi deželnega zakona z dne 18. februarja 1885 (dež. zak. št. 13) se s tem splošno naznanja, da morajo posestniki žrebcev, kateri hočejo v prihodnji spuščalni dobi spuščati svoje žrebce za plemenitev tujih kobil, zglašiti te svoje žrebce najpozneje do 10. decembra 1910 pri političnem okrajnem oblastvu, v čigar okolišju se nahaja stajališče žrebčev.

— **Prva slušateljica prava na zagrebškem vseučilišču** je gđ. Antonova, ki je z drugimi bulgarskimi dijaki iz Sofije prišla v Zagreb. Ker je to prva ženska slušateljica na zagrebškem vseučilišču, se je rektorat obrnil na vlado za načelno odločitev. Ni dvoma, da vlada zadevo ugodno reši in potem bi bilo res čudno, da bi ostalo pri tej prvi ženski slušateljici.

— **Na koleri oboleli cigani.** V Zojanu pri Našicah se je med cigani nasečila kolera; mnogo jih je obolelo in več umrlo.

— **Hrvaški sabor v mestni posvetovalnici.** Ker se vrše v hrvaški saborski palači velike prezidave, bo bodoči sabor zboroval v mestni posvetovalnici. Župan Holjac je saboru odstopil tudi svoje sprejemne prostore in pisarno, toda kljub temu bo precejšnja stiska in najbrže ne bo mogoče vsaki posamezni stranki določiti posebno klubovo sobo.

— **Nesreča.** Včeraj so pripeljali v tržaško bolnišnico devetmesečno Ano Abram iz Komna radi groznih opeklin. Otrok je bil prepuščen samemu sebi na nizkem ognjišču čisto blizu ognja, vsled česar se je vnelo oblačilce in deklica je bila naenkrat vsa v plamenu. Težko da bi okrevala.

— **V pesek se je zaril** v četrtek v bližini Poreča parnik »Istria«. Številni drugi parniki so poskušali »Istrio« rešiti, toda dosedaj brez uspeha. K sreči je bil parnik prazen.

— **Aretovan goljuf.** V Hernalsu na Dunaju so aretovali in izročili dunajskemu deželnemu sodišču 40letnega Nikolaja Piskuriča, ki ga je zasledoval ljubljanski in zagrebško deželno sodišče. Piškurič je velik slepar ter je skozi tri leta v mnogih krajih na Slovenskem nastopal kot duhovnik in goljufal ljudi.

— **Hrvaški kandidati v sarajevski občinski svet** so ti-le: dr. Nikola Mandić, stavbni svetnik pl. Vancaš, Ivan Matičević, Jozo Udovičič in Ivan Pavičič. Srbi so postavili 5 kandidatov, judje 2, mohamedanci 8. Kandidatna lista je sestavljena na podlagi kompromisa združenega meščanstva. Razven tega imenuje vlada po 2 hrvaška in srbska občinska svetnika in 2 podžupana. Imenovani so tudi 4 mohamedanci in župan.

— **Tržaški irendentarij.** Dan na dan se kopičijo škandali, ki jih uprizarja cvet socialistov. Bilo je pred enim mesecem, ko sem šel na državni kolodvor iz Trsta. Nasproti mi prideta dva bandita, in eden stopi pred mene duhovnika; jedel je ravno breskvo in reče v blaženi italjansčini: porco, vol ti manjar? (svinja hočeš jesti?), to je en slučaj; drugi slučaj pripetil se mi je pa ravno na velikem trgu Piazza Golodni. Peljal se je na velikem težkem vozu nek smolavi socialist, in ko zagleda mene, začne na ves glas kričati in vpiti: »varda, quell' ga soldi!« (glejte, ta ima denar!) tako, da sem bil izpostavljen zasmehovanju. Najnovejši slučaj. Ko sem pred par dnevi v Trstu čakal na tramvaj, šli so ravno krepko stopajoč naši topničarji, in ko je častnik izrekel povelje v nemškem jeziku, je prav blizu mene en laški potepuh zavpil: »Porci Ščavi!« (Slovenske svinje.) Prosimo tedaj slavno c. kr. državno policijsko ravnateljstvo v Trstu, naj bi se taki slučaji eksemplarično kaznovali, ker drugače duhovnik in avstrijski vojak ni varen pred takimi capini. X.

— **Silvin Sardenkova »Mater dolorosa«** se dobiva tudi v krasno vezanih izvodih z zlato obrezo; ti izvodi so prav primerni za darilo ob raznih priložno-

stih. Cena krasno vezanemu izvodu je 2 K; nevezani izvodi po 1 K. Naroča se v »Katoliški Bukvarni« v Ljubljani.

— **Oglas »Katoliške Bukvarne«**, ki navaja razne za darila mladini primerne knjige poučnega in vzgojnega pomena, priporočamo v natančnejši pregled.

ČRNCI UBILI TRISTO FRANCOZOV.

Iz Carigrada se poroča, da je dobilo notranje ministrstvo vesti o napadih črncev na Francoze v Afriki. Novi vadajski sultan je na čelu vadajskih in darfurskih rodov napadel francoske pozicije. Francozi so imeli nad 300 mrtvecev, so požgali svoje naselbine in utrdbe ter se umaknili proti Džanetu. Rodovi iz aberske pokrajine so se priklopili vadajskemu sultanu. Treba je počakati uradnega potrdila te vesti.

Štajerske novice.

— **Š Nečuvno zasramovanje.** Med liberalnim učiteljstvom kroži v nemškem jeziku pisan cirkular, kateri ima namen, dati učiteljem gradiva, s kojim naj nastopajo proti obstrukciji slovenskih poslancev. Samoumevno je, da se nahaja v cirkularju mnogo neresnic, katerih pa ne pripisujemo toliko hudobnosti, kakor notorični ignoranci liberalnih glav. Toda naravnost nečuvjen je način, s katerim se piše o naših slovenskih kmečkih zadevah. Tako stoji v cirkularju ta-le škandalozen članek: Die Landwirtschaftsschule in St. Georgen a. S. ist leider schon erledigt, ja noch mehr, die slovenischen Jünglinge haben diese neuerrichtete Schule bereits versaut. (Kmetijska šola v St. Jurju ob Juž. železnici je žalibog že rešena, da še več, slovenski mladeniči so to novoustanovljeno šolo že posvinjili!) — Vsled nečuvnega psovovanja liberalcev, ki imenujejo naše mladeniče svinje, da so posvinjili šolo v St. Jurju ob juž. železnici, se vrši v nedeljo dne 20. novembra t. l. velik protestni shod v Celju. Može in mladeniči! Komur je čast naše mladine pri srcu, se bo v nedeljo udeležil zborovanja v Celju. Z mnogobrojnim obiskom moramo dati liberalcem glasen odgovor za njih sramotjenja. Vse na noge. Dne 20. t. m. v Celje!

— **Š Samo sedem otrok ima nova šulferajnska šola v Ciršaku** ob Muri. Ti so: dva otroka tistega Cehnerja, ki je dal svojo hišo na razpolago šulferajnu, trije otroci pa so se od zunaj importirali z gospodinjo nadučitelja Bresnika, neko Štefličevko, ki je bila za časa Bresnikovega učiteljstva pri Sveti Marjeti tamkaj krčmarica. Dva otroka pa pošlje v to šolo neki priseljeni Tirolec v Selnici. S časoma še utegne šulferajn dobiti kakih par otrok od nezavednežev, ampak rabiti bodo morali agitatorji razna sredstva, če hočejo en ducat spopolniti. Tako zavedno je naše ljudstvo na skrajni meji.

— **Š Nemška šola v Ciršaku.** Štajerski deželni svet je v včerajšnji seji na prošnjo nemškega šulferajna poduk brez zadržka dovolil in takoj brzojavno odredil, da se že danes začne z njim.

— **Š Ponarejeni 50kronski bankovci** so v prometu v Gradcu.

— **Š Kolera v Gradcu.** Včeraj popoldne so v Gradcu oddali v izolacijski oddelek mestne bolnišnice 28letnega Viljama Neuhausa, slugo neke trgovske trdke, ki je obolel na koleri podobnih znakov. Neuhaus je stanoval v oni hiši kakor na koleri oboleli major Stressler. Včeraj je Neuhaus, na poti od doma v trdko, uporabil v dveh hišah stranišče, ne da bi mogel označiti, v katerih hišah. Zdravstvene oblasti sedaj poizvedujejo po vseh hišah, če ga je kdo opazil. Uvedene so obširne varnostne odredbe.

— **Š Dobrna:** Na praznik vseh svetnikov je domači gospod župnik blagoslovil novo mrtvašnico na tukajšnjem pokopališču. Stavil jo je gosp. Florijan Vrečko, zidarski podjetnik v Škofji vasi, za 2000 K. Letos je naša občina sploh veliko storila v korist in olepšavo Dobrne. Občinska hiša v Gorici, ki je bila prava podrtija, je popolnoma prenovljena in se mora gospodu podjetniku Florijanu Vrečko pripoznati, da je delo res lepo in tudi solidno. Dal Bog, da bi se še cesta, ki vodi do občinske hiše dala prav temeljito popraviti, da ne bodo novi občinski odborniki in sploh občani morali po blatu in vodi gaziti, če hočejo »na občino« priti. Solsko poslopje je tudi lično popravljeno in čaka kdaj bo pod svojo streho sprejelo novega nadučitelja. — Kakor se iz vsega tega vidi, je Dobrna občina v dobrih rokah in je občinski odbor v pravem pomenu napreden. Pri vsem tem pa je občina res vzgledno gospodarila. Medtem, ko so morali davkoplačevalci za deželo pla-

čati 50% in za okraj 23% so znašale občinske doklade le 25%. Za deželo in okraj gre torej 73% od državnega davka. Za leto 1911. bo občina seveda morala doklade zvišati, a kaj pomeni to, če se pomisli kaj je občina vse storila v zadnjem času in kako je zdaj vse drago. Proračun za šolo izkaže na primer precej več izdatkov in to posebno radi velike draginje kurjave. Pred kakimi 10 leti smo dobili drva, bukova, najboljšje sorte za 16 K danes moraš plačati, če jih sploh dobiš 28—30 K za seženj. — Občani bodo dobro storili, da hujšakačem vrata kažejo, če se bodo posebno zdaj, ko se nam občinske volitve bližajo, drznili delovanje slovenskega občinskega odbora grajati. Če tem nezadovoljnejšem in nazadnjakom ni všeč, da ima občina toliko izdatkov naj pa sami, če kaj za občino delajo, brezplačno delajo. Ceste nam ti pokvarijo, ko si denar delajo z našim lesom — a da bi kaj za popravilo cest storili — za to so preveč stisnjeni. Nemška (?) stranka, pri kateri pa ne enega Nemca ni, ki le životari z nekaterimi odpadniki, naj si ogleda gospodarstvo nemških občin na primer Celja, Maribora, Ptuja. Velik napredek je za Dobrno vodovod, za katerega smo pa mi Dobrnčani z dežel. dokladami itak prispevali. Na vasi imamo zdaj vedno dobro vodo in za slučaj ognja tudi dva hidranta. To je občino stalo okoli 700 K. Gotovo precej velik izdatek, ki se čuti v občinski »kasi«. Če nam je dežela vodo odstopila je lepo ravnala, da bi pa njena stranka ta čin prehvalila nima za to nobenega vzroka. Če dežela od nas doklade jemlje je tudi dolžna nam kaj privoščiti.

Ljubljanske novice.

lj **Shod »Slovenskega katoliškega delavskega društva«** bo jutri ob 10. uri popoldne v prostorih S. K. S. Z. Na shodu govori državni in deželni poslanec dr. Krek.

lj **Veliko skioptično predavanje S. K. S. Z.:** »Slovinci v Jeruzalemu« se prične jutri točno ob 4. uri popoldne v veliki dvorani »Uniona«. — Prosimo občinstvo, naj k predavanju pride pravočasno! Vhod samo skozi Frančiškanske ulice.

lj **Predavanje »Leonove družbe«** v terek dne 15. novembra priredi »Leonova družba« svoje prvo letošnje predavanje. Predaval bo F. Tersaglav o »Budizmu in krščanstvu«. Ker je tvarina predavanja zelo zanimiva in aktualna, pričakujemo obilne udeležbe društvenih članov in gostov. Predavanje se bo vršilo v knjižnični dvorani »Katoliške tiskarne« v III. nadstropju; začetek ob 6. zvečer.

lj **Javno predavanje S. K. S. Z.** Prihodnjo sredo ob 1/2 8. uri zvečer bo predaval g. prof. dr. J. Debevec: »Kako je knjiga (leposlovje in znanstvo) časih odločilno posegla in še posega v razvoj posameznega naroda«. — G. dr. Krek je pri seji S. K. S. Z. izprožil misel, da bi se po naših društvihi predavalo tudi o slovstvu. Dosedanja tozadevna predavanja se niso posebno obnesla; zato je gori omenjeno predavanje smatrati kot nov poizkus na tem polju in morda kot nekaj uvod k vsem predavanjem te vrste. Zato zlasti prijatelji slovstva v sredo — dobrodošli!

lj **Stenografski tečaj S. K. S. Z.** se prične prihodnji terek ob 8. uri zvečer v prostorih Slovenske trgovske šole. Poučeval bo g. profesor Ljudevik Vagaja. Stenografski tečaj se bo vršil vsak terek in vsak petek ob 8. uri zvečer. Vsi, ki se nameravajo udeležiti tega tečaja, naj pridejo v terek ob 8. uri zvečer v prostore »Slovenske trgovske šole«.

lj **Tečaj za francoščino** otvori S. K. S. Z. prihodnjo sredo točno ob pol osmi uri zvečer v prostorih Slovenske trgovske šole. Poučeval bo g. profesor dr. J. Jerše. Vsi, ki se nameravajo učiti francoščine, naj pridejo prihodnjo sredo ob pol osmi uri zvečer v prostore Slovenske trgovske šole.

lj **Tečaj za knjigovodstvo** otvori S. K. S. Z. prihodnji petek v prostorih Slovenske trgovske šole na Kongresnem trgu. Poučeval bo profesor na Slovenski trgovski šoli g. Josip Gogala. Oglasila se sprejemajo prihodnji petek ob pol osmi uri zvečer v prostorih Slovenske trgovske šole.

lj **»Društvo ljubiteljev poljskega naroda«** prične v ponedeljek zvečer ob 7. uri pouk iz poljščine. Vsi, ki se ga mislijo udeleževati, naj pridejo ob določeni uri v prostor Slovenske krščansko-socialne zveze, hotel »Union«, da se pogovorimo radi razporedbe ur in metode. Nekaj prvih ur se bo kot uvod predavalo o poljskem narodu in jeziku. Ta predavanja bodo bolj splošne vsebine in se jih lahko udeležijo tudi

taki, ki ne mislijo pozneje obiskavati pouka jezika. Pouk bo brezplačen.

Ij Mešani zbor »Ljubljane« opozarjam še enkrat na današnjo vajo, ki je samo tem potom napovedana. — Zbo-rovodja.

Ij Cirkus Smolenski se imenuje nova veseloigra, ki se bo prvič uprizorila jutri v nedeljo dne 13. t. m. ob 6. uri zvečer v Rokodelskem domu pri običajnem Martinovem večeru. Ker so na sporedu tudi druge zanimive stvari, je pričakovati obilne udeležbe.

Ij Vincencijsva konferenca sv. Petra v Ljubljani vabi tem potom najuljudnejše vse delavne ude, da se zanesljivo udeležijo seje, katera se vrši v ponedeljek, dne 14. t. m., ob 6. uri zvečer v Marijanišču.

— **»Gospodarska zveza«** naznanja, da se je z današnjim dnevom preselila v svoje lastne prostore v bavarskem dvoru.

Ij Ali bi ne bilo mogoče med našimi somišljeniki v Ljubljani napraviti salonskega orkestra? Nekoliko dobre volje in imeli bi v Ljubljani lep salonski orkester, ki bi poživljal družabno življenje med nami. Blagohotne nasvete in oglasila pod šifro: Salonski orkester na uredništvo »Slovenca«.

Ij Podružnica Ljubljana I. avstr. društva državnih slug vabi svoje člane in vse stanovske tovariše k javnemu društvenemu shodu, ki se vrši v soboto, dne 19. novembra t. l., ob 8. uri zvečer v salonu hotela »Ilirije« v Kolodvorski ulici. Dnevni red: 1. Pozdrav po načelniku. 2. Splošna draginja in nje uničujoči vpliv na državne sluga. 3. Predlogi in nasveti.

Ij Kako volijo liberalci v Ljubljani? To je prav odkrito povedalo glasilo mladov. Ta list pravi, da so pri dr. Trillerjevi volitvi »kakor prašiče iz ognja morali vlačiti volivce na volišče«. Tako nedostojno »Slovenec« o liberalcih pač še nikdar ni pisal.

Ij Na oklicih so: Albin Pavšek, blagajničar, z Hermino Preliber; Alojzij Schuschel, trgovec v Brežicah, z Alojzijo Deisinger, natakario; Janez Zicherl, žel. uslužbenec, z Marijo Rozman, delavko; Ignacij Novak, trgovski poslovođa, z Ludmilo Kraigher, blagajničarko; Franc Kurbos, stavbni risar, z Marijo Svet, sobarico; Matevž Petrič, trg. uslužbenec, z Marijo Jernejec; Jožef Bertonec, miz. pomočnik, z Ivano Zupančič; Filip Wurm, kurjač, z Viktorijo Kosmatin, kuharico; Filip Bajec, žel. delavec v Šp. Šiški, z Ivano Bučar, tov. delavko; Anton Rajer, kovač v Šp. Šiški, z Marijo Avbelj; Jakob Geiser, žel. delavec v Šp. Šiški, z Marijo Zalokar; Avgust Pavle, tapetnih, s Stefanijo Mohule, šiviljo; Franc Novak, posestnik in trgovec v Stefaniji vasi, s Franciško Kastelic, kuharico; Janez Drolc, delavec, z Marijo Golob, služkinjo; Blaž Stepišnik, lekar-niški laborant, s Heleno Mesarko, služkinjo.

Ij Musica sacra v stolnici. Jutri v nedeljo dne 13. novembra pri veliki sv. maši ob desetih: Misa »Rosa mystica«, zl. P. Griesbacher, Gradnal »Benedicta«, zl. M. Brosig, ofertorij »Ave Maria«, zl. V. Goller.

Ij Umetniška družba Mourdney, Wintherry Fay and Compagnie bo vsled sijajnega uspeha dosedanjih predstav priredila še dve predstavi v veliki dvorani »Uniona«, in sicer **danes in jutri zvečer**. Jutri zvečer se predstava vrši ob nižjih cenah in je nepreklicno zadnja predstava. Ta družba je prava elitna družba, ki je nastopala v varijeteh prve vrste in ima celo vrsto najlaskavejših ocen. Nekaj posebnega je Danec Ralph Wintherry, ki je občinstvo s svojimi čarovnijami uprav frapiral. Ni ga zamenjati z navadnimi potujočimi iluzionisti. Wintherry stoji na viški tem umetnosti in nudi občinstvu celo vrsto presenetljivih prizorov, kakršnih še ni bilo v Ljubljani. Danes in jutri nastopi z novimi točkami, med drugimi kot neprekosljiv čitalec misli. Amerikanec Mourdney je svetovnoznani po svojih produkcijah, po katerih slovi kot mož, ki se oprosti tudi najtrdnjših spon. Mourdney je pred berlinsko policijo dal izpričati svojo spretnost in je celo berlinska policija morala priznati, da ni sredstva, s katerim bi bilo mogoče Mourdneyja zvezati. Z lahkoto se iznebi vsakega prisilnega jopiča, sedaj pa bode Mourdney v sponi uklenjen in zvezan, v zapečateni vreči potisnjen v vrč, poln z vodo. Mourdney razpisuje 1000 kron nagrade onemu, ki bi ga tako zvezal, da bi se ne mogel oprostiti. Poleg njega nastopi tudi Santasio, živa svetilka, in vse druge umetniške moči. Začetek vsakokrat ob 8. uri zvečer. Posod, kjerkoli je gostovala ta družba, je povzročila s svojimi nastopi pravo senzacijo.

Ij Iz »Združenega narodnega odbora«. Včeraj je imel »Združeni narodni

odbor« sejo. Starši Adamičevi in Lundrovi so izjavili, da dovolijo v prenos zemskih ostankov svojih sinov na prostor ob rakvi bivšega župana. Ondi se postavi projektirani spomenik, ki je razven reliefa že gotov. Glavna podoba je te dni došla v Ljubljano. S tem je to vprašanje, katero so nekateri izkušali z neresnicami prav neokusno izrabljati, mirno rešeno. Po obstoječih predpisih spomenika v sredi pokopališča ni bilo mogoče postaviti in dobiti mrtveca sedaj še lepši in stalnejši prostor. — Te dni smo čitali v mladinskem glasilu neki jako nizek napad. Dobili smo in priobčujemo naslednjo izjavo:

Podpisana sva po naročilu Združenega narodnega odbora izvršila danes nenapovedano revizijo pri blagajniku dr. Alojziju Kokalju, odvetniku v Ljubljani. Našla sva blagajniško knjigo v popolnem redu in v popolnem soglasju z dokazili o prejemkih in izdatkih. Vsi izdatki so se izvršili strogo na podlagi dotičnih odborovih sklepov, ki so se držali natančno določenih namenov. Združ. nar. odbor je vsled tega najinega poročila izrekel g. dr. Kokalju soglasno zahvalo za veliki trud in vzorni red pri tem poslovanju. — V Ljubljani, 11. novembra 1910. — Fran Golob, oficijal trg. in obrt. zbornice. — Ivan Štefe, urednik.

Ij Mizarsko podjetje g. Antona Rojina se je preselilo danes v svojo lastno hišo v Kolodvorske ulice št. 8. Podjetje je sedaj velemoderno urejeno z vsemi potrebnimi stroji in v čast domači obrti.

Ij Trgovci z dekleti na delu. Te dni je najel neki elegantno oblečen tujec, baje iz Zagreba, v Ljubljani neko dekle, Marijo Toplikar, kot služkinjo. Neznane se je peljal z dekletom v Zagreb, kjer jo je peljal v neko vežo ter jo pustil čakati, sam pa je odšel z dekletovim kovčekom. Ker novega gospodarja le od nikoder ni bilo nazaj, je dekle priokala na policijo, kjer je povedala, kaj se ji je zgodilo. Bržkone je bil ta neznanec kak židovski trgovec z dekleti, kateri pa je vsled gotovega vzroka nenadoma izginil. Tega mnenja je tudi policija. Zadnji čas kar mrgoli po Kranjskem, Koroškem in Štajerskem raznih židov, ki delajo menda dobre kupčije s človeškim mesom.

Ij Vojaška godba igra jutri dopoldne ob 11. uri v »Zvezdi«.

Ij Umrlj so v Ljubljani: Josip Klemenčič, c. kr. profesor v pok., 86 let. — Ana Dolinar, bivša šivilja, 81 let. — Uršula Dragar, uboga, 74 let. — Anton Skalar, posestnikov sin, 9 let. — Marijana Bergant, posestnikova žena, 45 let.

Ij Pri okrožnem sodišču v Celju se nahaja nek mlad človek, ki je brez vsakih sredstev in izkazil ter pravi, da je Jožef Tomascsin, rojen 5. januarja leta 1886. v Kavcezu, komitat Saros na Ogrskem, po poklicu baje čevljarski pomočnik ter grško-vztočne vere. Pri sebi je imel dragoceno uro, v katero so vdelani briljanti in zlato verižico z zlatim medaljonom, v katerem so tudi vdelani briljanti. Z ozirom na cel Tomascsinov položaj se sumi, da te dragocenosti izvirajo iz nepoštenne provenijence in naj se lastnik zanje čimprej zglozi pri okrožnem sodišču v Celju ali pa pri mestni policiji ljubljanski.

Ij Kdo je izgubitelj? Te dni sta v obližju južnega kolodvora našla dva dečka denarnico z večjo vsoto denarja. Lastnik naj se zglozi čimprej pri mestni policiji soba št. 5.

Ij Za kruhom. Včeraj se je z južnega kolodvora odpeljalo v Ameriko 25 Macedoncev, 35 Hrvatov in 22 Slovencev; nazaj je prišlo pa 40 Hrvatov.

Ij Pomladanska vojaška izučba in orožne vaje c. kr. domobranskega pešpolka Ljubljana št. 27 v letu 1911. Vsi dosedaj vojaško neizvežbani novinci in nadomestni rezervisti bodo na dan 6. sušca 1911. poklicani v Ljubljano in imajo nadomestni rezervisti po dokončani vojaški izučbi tudi prvo orožno vajo opraviti. Za one, koji imajo v prihodnjem letu opraviti orožno vajo, so določene štiri orožne vaje, in sicer se prične prva dne 1. majnika, druga dne 1. junija, tretja 20. julija. Dan poklica k zadnji jesenski orožni vaji se naznani pozneje.

Ij S ceste. Ko je včeraj popoldne Franc Kotnik, hlapec pri Accettotu peljal po Dolenjski cesti k neki zgradbi pesek, so mu padli vajeti iz rok. Hoteč jih pobrati, je prišel pri tem z desno nogo pod kolo, ki je šlo čez njo ter mu jo vidno poškodovalo. Policija mu je nogo obvezala, konja in voz izročila nekemu zidarju, ki ju je nato s poškodovancem odvedel domov. V Kopitarjevih ulicah je včeraj nek hlapec z vpreženim konjem tako naglo vozil, da je zadel z vozom čez cesto idočo 67letno Ano Ivčevno, katero je na glavi in desni nogi znatno poškodoval. Pri padcu se je poškodovanka tudi razbila posoda s

kavo in mlekom in pokvaril tudi dežnik.

Ij Rokoborca. V neki trgovini v dolenjskem predmestju sta se včeraj sprla nek tukajšnji drvar in nek posestnik z dežele. Med preprirom je začel posestnik nad drvarjem vihteti nož, katerega so mu takoj odvzeli. Nato sta si skočila v lase, se poprijela in izvalila na tla. Začela sta se drug drugega praskati in pretepavati toliko časa, da so ju razdružili. Drvar toži sedaj, da ga je posestnik opraskal po obrazu in da mu je bil pri rokoborbi izbil zob.

ABSTINENČNI VESTNIK.

Vpliv gostilne na zločine in izgrede. Na Angleškem so naredili postavbe, da morajo biti gostilne ob nedeljah vsaj deloma zaprte. Vpliv te postavbe se je pokazal kmalu na policiji. Policijsko ravnateljstvo mesta Glasgow je v sledeči statistiki pokazalo, kak vpliv ima alkohol na izgrede.

Število oseb, aretiranih radi izgrede:

Nedelja	936	29	58	70	29	68	1192
Ponedeljek	33	38	217	555	294	405	1542
Torek	146	68	223	339	254	344	1374
Sreda	134	58	162	347	253	304	1258
Četrtek	136	39	192	381	231	352	1331
Petek	194	44	185	432	352	334	1741
Sobota	242	83	430	1483	1411	2082	5731

Skupaj 1821 356 1467 3607 2824 4099 14167

Pri tem je treba pomisliti, da spadajo aretacije do osme ure zjutraj v nedeljo še na račun pijače poprejšnjega večera. Nedelja ima torej veliko manj aretacij, kot katerisibodi drugi dan, kar gre gotovo na račun te blagodejne postavbe.

Tudi na Irskem so sklenili l. 1906., da smejo po večjih mestih biti gostilne ob nedeljah odprte samo po tri ure, mesto pet ur, kakor je bilo poprej. Uspeh se je pokazal takoj, da je po teh mestih znatno padlo število aretacij, kakor kaže sledeča statistika.

Število aretacij:

	1906	1909	razlika	%
Dublin	466	206	— 260	— 55,79
Belfast	457	206	— 251	— 54,92
Cork	212	118	— 94	— 44,34
Limerick	102	110	+ 8	+ 7,84
Waterford	72	71	— 1	— 1,39
Skupaj	1309	711	— 598	— 44,68

OBČINSKA SEJA V KRANJU.

Seje občinskega odbora v Kranju so postale, odkar je prišlo noter zastopstvo naše stranke, jako živahne. Ni le to hvalevredno, da se odborniki pravočasno in polnoštevilno udeležujejo sej, ampak celo debate so se pričele, kar je bila prej neznana stvar. V seji dne 11. t. m. je bil skladatelj Davorin Jenko, ki je pričel svoje študije v Kranju, imenovan častnim občanom. Poročevalci raznih odsekov so obetali zboljšanje razmer in naprav, zlasti ubožni odsek, katerega je že nekoliko poguncalo politično oblastvo s posebnim dopisom. Pri tej dobri volji so našli precej odmeva koncem seje nujni in prav koristni predlogi g. Pavšlarja, tako da je bil soglasno sprejet predlog, naj mesto 54 konjskih sil na Savi sedaj, ko se iste več ne rabijo za črpanje vode, ne pusti mrtvih ležati ob Majdičevem mlinu, ampak naj se prav kmalu naredi naprava za proizvodnjo elektrike, ki bo lahko poceni razsvetljevala ulice črnega mesta in hiše zasebnikov. Tudi z drugimi njegovimi predlogi o načrtih za kanalizacijo, o popravci cest in razdrtih hodnikov in o pametni izvršbi regulacijskega načrta z ozirom na posestnike, bodo poživili delo odsekov. Padla je tudi mala bombica, ko se je predlagalo, da naj se izvoli vsaj en odbornik naše stranke v ravnateljstvo mestne hranilnice, da ne bo izgledal ta zavod preveč strankarski. Tu je večina pokazala staro trmo in izvolila nalašč svojega strankarja, kar pri mestni hranilnici gotovo ne bo ustavilo propadanja. Demokratični duh časa je šinil v prostore stare mestne posvetovalnice, slišajo se pri predlogih mnenja in protimnenja in to je pravo.

KAJ PRAVI ČASNIKAR VAŠIČ?

Iz Belgrada priobčujemo 25 let star, se izjavil na policiji, da je falsificiral dokumente na željo odposlanca grofa Forgacha, stotnika Swietochowskega in tajnikov poslaništva Gautscha in Franza. Tekst je narekaval Swietochowsky, ki zna najbolje srbski. Dobil je zato 150 dinarov mesečne plače in še posebne nagrade. Delal je na stanovanju Swietochowskega v Zemunu, ker se v Belgradu ni čutil varnega. Bil poslan tudi v Zagreb, kjer je ostal nekaj časa. Držali so ga v neki vojašnici, kjer so ga imeli pod vednim nadzorom. Ker se je zbal, je pobegnil v Belgrad. Pozneje mu poslaništvo ni hotelo več dati denarja. Obenem pravi Vašič, da se je zbudil v njem patriotični čut in zato je skušal popraviti zlo, ki ga je napravil svoji domovini. Ko je

doznan, da je Masaryk v delegacijah na Dunaju vse odkril, ni mogel drugače, kakor da se je javil policiji. Na odredbo ministra notranjih zadev je bil Vašič pridržan v zaporu. Seveda nadaljujejo preiskavo. Bržkone bo dvignjena proti njemu obtožba radi veleizdaje, za katero določa srbski zakon najmanjše do 15 let ječe.

Vladni organ srbske vlade »Samouprava« pa dementira vest, da je žurnalista Vašič v svoji izpovedi kompromitiral avstro-ogrsko poslaništvo v Belgradu. Vašič ni nič izpovedal glede tega, sploh pa si njegove izjave nasprotujejo.

BARON UNGERN - STERNBERG ZARADI VELEIZDAJE — OBSOJEN.

Peterburg, 12. novembra. Peterburški prizivni sodni dvor je obsodil po 8-urni razpravi barona Ungern-Sternberga zaradi veleizdaje v štiri leta ječe. Sodba se bo predložila carju v potrditev.

CERKVENI LETOPIS.

c **Krtina.** V nedeljo, dne 6. t. mes., so se blagoslovile slovesno nove orglje na Krtini, katere je prav lično izdelal izvrstni domači mojster g. Zupan iz Kamne gorice. Slovesnost je povišalo gromenje topičev. Blagoslovil je nove orglje preč. g. generalni vikar J. Flis iz Ljubljane ob asistenci g. svetnika J. Grčarja in g. kaplana Leop. Podlogarja iz Doba. Za velikodušnost in trud, s katerim nas je počastil preč. gospod generalni vikar J. Flis, akoravno je bilo skrajno slabo vreme, mu izrekamo tem potom svojo najtoplejšo zahvalo in udanost. Njegova velikodušna prisotnost je privabila k slavnosti mnogobrojno ljudstvo od blizu in daleč. Najiskrenejša zahvala tudi g. svetniku J. Grčarju. Posebno pa se moramo tudi zahvaliti našemu g. kaplanu Leopoldu Podlogarju za trud in skrb, katere je imel radi novih orgelj. On nas je izpodbudil za nove orglje, katere so v čast g. kaplanu kot povzročitelju te ideje. Še enkrat se zahvaljujemo za izkazani trud vsem gospodom, v prvi vrsti pa prečastitemu generalnemu vikarju g. J. Flisu, kateri nas je podprl poleg vsega tudi z velikodušnim darom ter občinstvu za mnogobrojni poset posvečenega mesta. — Krtinski vaščani.

Po svetu.

Ogrski srednješolski profesorji groze pričeti s pasivnim odporom, ako se ne izboljša njihovega položaja.

Mis Neve se hoče poročiti z Crippenom predno bo Crippen obešen. Prošnjo za to je že poslala ravnateljstvu kaznilnice.

Znani raziskovalec in potopisec Sven Hedin je odklonil vseučiliško mesto za geografijo, katero se je ustanovilo na univerzi v Stockholmu. Sven Hedin pravi, da namerava še več znanstvenih potovanj napraviti in zaradi tega noče biti vezan na gotovo delo, ki bi njegova raziskovanja oviralo.

Praktična požarnobrambna naprava. Zagrebška občina bo za mestno požarno brambo kupila avtomobil, čegar motor bo ob enem dvigal vodo.

20.000 krojačev štrajka v Čikagi. Zapuščina Mark Twainsa. Slavni ameriški humorist Mark Twains, ki je nedavno umrl, je zapustil tri milijone kron premoženja, ki ga je zaslužil zgolj s pisateljevanjem. Edina dedinja je njegova hčerka, soproga ruskega pianista Osipa Gabriloviča.

Francoška ljudska statistika. Francozi so veseli števil zadnjega pol leta: rojstva so namreč od prošlega leta precej narasla, slučajni smrti pa padli. Bilo je 399.669 rojstev nasproti 398.710 lani v istem času; smrti pa 378.480, lani pa 426.913. Pomnožilo se je sicer tudi število porok — bilo jih je 156.761, proti 156.258 lani, — a to nima uspeha, ker so se obenem povišale ločitve zakona, in sicer so ločitve narasle od 6148 na 6383 zakonskih ločitev.

Trgovinska pogodba s Srbijo. Srbska vlada je 10. t. m. predložila skupščini trgovinsko pogodbo z Avstro-Ogrsko; zakonska predloga je bila odkazana finančnemu odseku.

Častniki kot časnikarji. Doslej je bilo aktivnim častnikom prepovedano pisati v časopise. Vojno ministrstvo pa je izdalo sedaj novo naredbo v tem oziru. Vojni minister je imenoval aktivnega podpolkovnika Josipa Neumanna za glavnega urednika vojaškega lista »Vedette«, ki izhaja kot priloga »Fremdenblattu«. »Vedette« izhaja enkrat na teden. Vojni minister pravi v svojem odloku, da se popolnoma zлага z vojaškim stališčem, ako častniki sodelujejo pri vojaških listih, ker nimajo ti ničesar opraviti s politiko.

Štrajk voznikov v New Yorku. Včeraj so se med štrajkujočimi vozniki

 H. SUTTNER urar, prva največja domača Tovarniška var- „IKO“
exportna trgovka ur zlatnine slivena znamka
Ljubljana Mestni trg in srebrnine Lastna tovarna ur v Švici

Kurzi efektov in menjic.

dne 11. novembra 1910.

Skupna 4% konv. renta, maj—november	9315
Skupna 4% konv. renta, januar—julij	9310
Skupna 4 2/2% papirna renta, februar—avgust	9660
Skupna 4 2/2% srebrna renta, april—oktober	9660
Avstrijska zlata renta	11550
Avstrijska krona renta 4%	9305
Avstrijska investic. renta 3 1/2 %	8265
Ogrska zlata renta 4%	11110
Ogrska krona renta 4%	9155
Ogrska investicijska renta 3 1/2 %	8100
Delnice avstrijsko-ogrske banke	1855
Kreditne delnice	66100
London vista	24002 1/2
Nemški drž. bankovci za 100 mark	11760
20 mark	2351
20 frankov	1900
Italijanski bankovci	9500
Rublji	254 1/2

Meteorološko poročilo.

Višina n. moriem 3062 m, sred. zračni tlak 736.0 mm

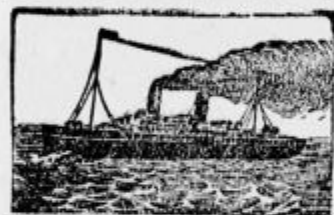
Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Padačina v 24 urah v mm
11	9. zveč.	727.3	3.1	sl. sever	oblačno	
12	7. zjut.	727.3	0.8	brezvetr.	megla	0.0
	2. pop.	730.1	8.8	sr. zah.	del obl.	
Srednja včerašnja temp. 3.2° norm 4.6°.						

Dva

3338

urarska pomočnika

za fina, boljša dela sprejemem takoj
Fr. Čuden, urar, Ljubljana.

Ed. Šmarda
oblastveno potrjena potovalna pisarna
Ljubljana, Dunajska c. 18

v povl. hiši „Kmetijske posojilnice“, nasproti „Filgovca“.

Izdaja voznih listov za vse razrede francos. prekmorske družbe

Haure - New York

Vožnja traja samo 6 dni
Izdaja tudi vozne listke iz Amerike v staro domovino, prireja posebne vlake in preiskrbi okrožne vozovnice (Rundreisebillet).

Opozarjamo

na novo vrsto valjanih „Pekate“, enako doma delanim za juho in prikuho. Dobivajo se le v rumenih ovojih po 1/2 kg v najfinjših kakovostih z napisom in sliko:

„Štiri rumenjaki“
„Osem rumenjakov“

637

Prva in največja trgovina in posojevalnica glasovirjev in glasbenih instrumentov

A. Kraczmer

izdelovalec glasovirjev in zapiseženi cenilec
Ljubljana, Sv. Petra cesta šte. 4.

Največja zaloga vsakovrstnih glasbil, jamčeno samo najbolje blago iz najpriznanejših tovarn.

Vedno imam v zalogi ze rabljene glasovirje po raznih cenah.
Lastna delavnica za vsakovrstna popravila, 10 letna garancija.

Strogo realna razprodajalna.

Samo zastopstvo dvornih tvrdk **L. Bösendorfer**, bratov **Stingl** na Dunaju.

3290

Kompanjon

z 20—30.000 K se išče v svrhu razširjativne že obstoječe trgovine s stavbinskimi potrebščinami, premogom, drvni kakor tudi za zgradbo nove restavracije in trgovine z meš. blagom tik ob večji postaji južne železnice v bližini večjega mesta na slov. Štajerskem proti hipotekarnemu varstvu. Prodaja ni izključena. Ponudbe pod

„Zinauer“ Sv. Jakob v Slov. gor.

Naznanilo preselitve.

Slavnemu p. n. občinstvu v Ljubljani in okolici, osobito pa prečastiti duhovščini in slavnim cerkvenim predstojništvom si usojam najvljudneje naznaniti, da sem premestil svojo

umetno mizarsko obrt

iz Wolfove ulice šte. 8

v lastno hišo, Kolodvorska ulica št. 8

Na tem novem obrtovališču sem svojo delavnico opremil z najmodernejšimi stroji z električnim obratom ter morem vsled tega vsakomur postreči najtočnejše in natančno po cenjenem naročilu v poljubnem slogu ali obliki.

Priporočujoč se nadaljnji cenj. naklonjenosti svojih p. n. odjemalcev bilježim velespoštovanjem

3333 3

Anton Rojina.

Lepo gosposko posestvo

tik ob večji postaji južne železnice v bližini večjega mesta na Slov. Štajerskem, obstoječe iz 20 oralov zemljišča in sicer: sadunosnika, njiv, travnikov, gozda kakor velike lepe enonadstropne vile s parkom in vsemi potrebnimi gospodarskimi poslopji, majerijo in vinčarijo se ceni primerno in jako ugodno prodaja. Pojasnilo daje „Zinauer“ Sv. Jakob

3336

v Slov. gor.

Dobro vpeljana trgovina

s skladiščmi in kletmi eventuelno tudi stanovanje se odda s februarjem prihodnjega leta v najem.

Natančneje se poizve na Poljanski cesti šte. 7, I. nadstir.

3339

Fattinger-jeva pogača za pse

nedvomno najboljša piča za pse vseh pasem.

3213

Zaloga v Ljubljani:

Peter Lassnik.

Iščem

3291

gostilno na račun

takoj v mestu ali na deželi. Naslov J. K., gostilna na račun, pošta Moste pri Ljubljani.

Na najvišje povelje Njegovega c. in kr. Apostol. Veličanstva.

40. c. kr. državna loterija

3032

za civilne dobrodelne namene v drž. zboru zastopanih kraljevin in dežel. Ta denarna loterija edina v Avstriji zakonito dovoljena, vsebuje: **20.738 dobitkov v gotovini v skupnem znesku 620.000 kron.**

Glavni dobitok znaša **200.000 kron**

Srečkanje nepreklicno 15. decembra 1910. — Ena srečka stane 4 K.

Srečke se dobe pri oddelku za državne loterije na Dunaju, III., Vordere Zollmüsststraße 7, v loterijskih kolekturah, tobakarnah, davčnih, poštah, brzojavnih in železniških uradih, v menjalnicah itd.; igralni načrt za kupce brezplačno. — Srečke se pošiljajo poštne prosto.

Od c. kr. loterijskega ravnateljstva. (Oddelek za državne loterije.)

Na sedmih javnih razstavah odlikovane s prvimi darili.

Samo pristne

če na podplatih

3269 10—1

Šent Peterburške

G A L O Š E
čevlji za sneg

Vsak dan jih izdela tovarna **60.000 parov!**

Edini kontrahenti: **Messtorff, Behn & Co., Dunaj, I.**

Prodaja na drobno v vseh boljših trgovinah za čevlje, gumi in modno blago.

lastnik prve največje slovenske svečarne
v Gorici
ulica sv. Antona šte. 7.

Priporoča prečastiti duhovščini, slav. cerkvenim oskrbništvom in p. n. slavnemu občinstvu

3315

čebelno-voščene sveče, zvitke, kadilo, med itd. itd.

Kakovost izdelkov in nizke cene izključujejo vsako konkurenco.

Uprava

„Zemljiškega trga“

(Verwaltung des „Realitäten-Marktes“)

Gradec, Kaiserfeldgasse šte. 24

priporoča naslednja zemljišča v nakup:

2202

Trgovina z mešanim blagom

v Beljaku, dobra trgovina brez konkurence, hiša z 1 nadstropjem, dobro zidana, v njej je lokal za trgovino, 14 sob, kuhinje. Na dvorišču poslopje z delavnico in 2 sobama, — Sadni vrt in vrt za gojitje zelišč. — Letni donos K 2064. Cena 20.000 kron. Malo naplačilo.

2141

Lepo kmečko posestvo!

pri Celovcu. Hiša zidana, 4 sobe, kuhinja itd., hlev za živino zidan in obokan za 12 glav, konjski hlev, svinjak s štirimi oddelki, skedenj, pod itd. okoli 32 oralov zemljišča, od tega kakih 12 oralov gozda. Cena 18.000 kron. Plačilni pogoji po dogovoru.

2197

Gostilna z gospodarstvom

pri Celovcu. dobrodoča stara trgovina. Hiša dobro zidana s kletjo, 1 nadstropjem, ima: sobo za goste, 4 stanovanjske sobe, 2 kuhinji, sobico i. dr. Obokan hlev za živino, svinjak, skedenj, pod, bajta itd. Velika uporaba vina in pive, dobiček donajačja živinoreja, okoli 23 oralov najboljšega zemljišča z mnogimi sadnimi drevesi. — Cena 36.000 kron.

2205

Vila s trgovino mešanega blaga

ob nekem velikem jezeru na Koroškem, zelo dobro doča trgovina ob državni cesti, brez konkurence. Vila novo zidana, dvonadstropna, ima lokal za trgovino, skladišče, klet, 7 meblovanih sob, balkon, pristržna sobica, verando, okoli 2 orala vrta in travnikov. — Cena z inventarjem vred 32.000 kron. — Ugodni plačilni pogoji.

1818

Graščina

pri kopališču Dobru, veliko gosposko poslopje, 10 sob, 2 služabniški sobi, jedilnica in soba z bilardom, kuhinja, mnogo stranskih prostorov, 3 kleti, 2 terasi, hlevi, ledenica, skedenj za žito, gospodarsko poslopje, s steklom krita hišica, velik park, ribnik, mrzla kopel, velik sadni in zeliščni vrt in vinograd, dobra polja, travniki in gozd, skupaj 22 oralov. Cena z opravo vred K 76.000.

2035

Lepa kmetija

pri vasi Launsdorf (Koroško) okoli 30 oralov izvrstnih zemljišč, od tega 7 oralov gozda, po polnoma ravna lega, poleg železniške postaje, kajža z 2 sobama, kuhinjo in kletjo, veliko lepo hlevsko in gospodarsko poslopje, za 20 glav živine, lep sadovnjak. Cena 20.000 kron, dolg hranilnice 10.000; lahki plačilni pogoji.

Gostilna in trgovina mešanega blaga

v celovškem okraju. Vili podobno, solidno in masivno zidano enonadstropno poslopje. Cementovana klet. V pritličju: 1 soba za goste, veranda, 72 m² velika, 4 sobe i. dr.; 1 nadstropje, 4 sobe, izmed teh 3 meblovane, 2 pristržni sobici in 6 balkonov. Velik zeliščni vrt z lepo vrtno hišico. Krasen naravni park s sedeži. Oprava in gostilniška koncesija. Cena 21.000 K. 2084 Lahki plačilni pogoji.

2196

Hiša z vrtom

ob nekem jezeru na Koroškem. Hiša s 3 sobami, kuhinjo, kletjo, shrambo. Mal hlev. Okoli 760 m² vrta in travnikov. Cena 2800 K.

Gostilna s trgovino mešanega blaga in izdelovanjem cementnih izdelkov

v nekem trgu na Spod. Štajerskem, zelo dobra trgovina. Enonadstropna hiša, dobro zidana, krita z opeka, ima 3 sobe za goste, kuhinjo, skrambo, lokal za trgovino in skladišče, veliko klet. 1 nadstropje: kuhinja, 7 sob, plesišče. Dolavnica za opekarno, gostilniški vrt, s kriticem kegljiščem, ledenica, kajža z 2 sobama, kuhinjo, 3 orali polja, sadovnjak, zeliščni vrt, svinjak in 2 drvarnici. Cena 65.000 kron. Plačilni pogoji po dogovoru.

2198

Posestvo

ob nekem jezeru na Koroškem, okoli 112 oralov izvrstnih zemljišč, od tega 53 oralov gozda za posekanje, velik sadovnjak. — Hiša dobro zidana, s kletjo, 1 nadstropjem, s 6 sobami, 2 kuhinjama. — Druga hiša s 4 sobami itd., oddana v najem, 2 obokana hleva za živino, pristava, svinjak, remiza, svisti. — Bogata oprava, izplačljivo mlekarstvo, in živinoreja. — Priložnost za lov in ribarenje. Krasna lega. — Cena 120.000 kron.

Pojasnila za kupce se dajejo zastoj.

Ženitna ponudba

Za 30 letnega čvrstega vdovca na Kranjskem, lepe zunanosti, industrijalca in veleposestnika z večjim premoženjem, s 15.000 K letnega dohodka išče se zavedna Slovenka, gospica ali mlada vdova brez otrok, s primernim lastnim premoženjem, iz dobre družine, pridnih staršev, gospodarsko lepo vzgojena, dobro srčna, ki bi bila zmožna biti desna roka in ljubeča žena dobremu možu.

Le resne ponudbe se sprejemajo, če mogoče tudi s sliko, ki se takoj vrne, pod šifro: **Januar 1911** na upravnistvo „Slovenca“.

Stroga tajnost pod častno besedo zaježena.

3252

(4)

Zaradi premembe želi zopet vstopiti v kako župnišče = **kuharica** Vešča popolnoma vsega, pridna in z dobrim spričevalom. Nastopi lahko precej. Naslov pove upravnistvo „Slovenca“. 3287

Alfonz Breznik

c. kr. zaprišeženi izvedenec in učitelj „Glasbene Matice“.

Ljubljana, Kongresni trg št. 13, (poprej Gradišče št. 11.)

Prva, najstarejša, največja in edina domača trgovka vseh glasbenih instrumentov, strun, (tudi specialitet) in muzikalij. Najraznovrstnejša izbira in najcenejša izposojalnica prvovrstnih klavirjev in harmonijev.

Prodaja na najmanjše obroke. - Ugodna zamena. - 10 letno jamstvo. - Generalno zastopstvo dvorne in komorne tvrdke Czapka, Rösler, Steinhilber, Hözl & Heitzman, Mandorg, Horagel in dr.

Popravila in uglasčevanja vseh glasbil sprejema najceneje. - Vsak instrument moje zaloge je najskrbnejše preizkušen.

Gostilna

z gospodarskim poslojem, prostornim dvoriščem in lepim sadnim vrtom se pod ugodnimi pogoji **proda ali da v najem**. Proda se event. tudi samo **skedenj**. Ponudbe pod: »Ugoden nakup« na uprav. lista. 3277

Za slabokrvne in prebolele

je zdravniško priporočano črno Dalmatinsko vino najboljše sredstvo 2501

4 steklenice (5 kg) franko K 4.-

BR. NOVAKOVIĆ, Ljubljana.

Pozor, mesarji in gostilničarji!

V nekem mestu na Kranjskem se proda zaradi bolezni z **gostilniško in mesarsko hišo** koncesijo in opravo po nizki ceni. —

Več pove: g. **I. Kernc**, Hilšerjeva ulica 12, Ljubljana. 3302

Babica Franja Gril

se je preselila 3259

iz Rimske ceste 17 na Rimsko 16 v (nekdanjo hišo Kancovo).

Perje za postelje in puh

2587 priporoča po najnižjih cenah 52-1

F. HITI pred Skofijo 20.

Zunanja naročila se točno izvršujejo.

V Ameriko in Kanado

zložna, cena in varna

vožnja s **Cunard Line**

H 544 52

Bližnji odhod:

iz Trsta, domačega pristanišča: Pannonia 15. nov., Ultonia 29. nov., Carpathia, 20. decembra iz **Li-verpoola**: Lusitania, največji in najlepši parnik, 17./12. 1910, Mauretania, 19./11., 10./12. 1910. Pojasnila in vožne karte pri **Andreju Odlašek**, Ljubljana, Slomškove ul. 25, bl. cerkve Srca Jezusovega.

Cena vožnji Trst-New-Jork III. razr. K 180.— za odraslo osebo všteti davek in K 100.— za otroka pod deset let všteti davek.

Zaloga oblek A. KUNC

Ljubljana, Dvorni trg št. 3

priporoča:

velikansko izber priznано solidnih izdelkov iz lastne delavnice.

Strogo solidna postrežba po najnižjih stalnih cenah.

3312

Prvo kranjsko podjetje za umetno steklarstvo in slikanje na steklu

Augusta Agnola, Ljubljana

Dunajska cesta št. 13 poleg „Figovca“

se priporoča prečastiti duhovščini in cerkvenim predstojništvom kakor p. n. občinstvu za prevzetje in solidno izvršitev vsakovrstnega

umetnega steklarstva in slikanja na steklo

za steklarstvo v figuralni in navadni ornametiki, stavbno ter portalno steklarstvo kakor vsakovrstna v to stroko spadajoča dela vse v najmodernejšem slogu in po najnižjih cenah.

Zaloga kakor velika izbira steklenega in porcelanastega blaga vsake vrste, svetilk, zrcal, okvirov podob, izdelovanje okvirov za podobe itd. 3314

Narisi in proračuni na zahtevo zastoj.

Spričevala mnogih dovršenih del so na razpolago p. n. odjemalcem v ogled.

Zaradi prostora se prodasta dva križeva pota

eden 100 cm za K 140.—, drugi 150 cm poprej K 500.—, sedaj za K 320.— pri **FRANC TOMANU**, podobarju in pozlatarju, Valvazorjev trg št. 1. 3007 Ljubljana. 1

Elektroradiograf „IDEAL“

SPORED od sobote 12. do torka 15. t. m.:

1. Čilensko vojaštvo. (Zanimivo po naravi.) — 2. Igralka na lavto. (Historična drama iz časa beneške republike.) — 3. Stereoskopično raziskovanje cvetic. (Krasna projekcija v barvah.) — 4. Odeurh. (Ganjiva drama.) — 5. Luka, bančni uradnik. (Jako komično.) — Dodatek ob 7. in 9. uri zvečer: 6. Folchetto de Narbonne. (Zgodovinska legenda, barvasta kinematografija Pathé Frères.) — 7. Poroka v Švici v XVIII. stoletju. (Po naravi.) — 8. Patentiran ventilator. (Jako komično.) 3297

St. 35072.

Razglas.

V smislu § 37. občinskega reda za deželno stolno mesto Ljubljano se javno naznanja, da so proračuni o dohodkih in stroških za leto 1911 in sicer:

1. mestnega zaklada;
2. mestnega ubožnega zaklada;
3. zaklada meščanske imovine;
4. ustanovnega zaklada;
5. mestnega loterijsko-posojilnega zaklada;
6. amortizacijskega zaklada mestnega loterijskega posojila;
7. mestnega vodovoda;
8. mestne elektrarne in
9. mestne klavnice že sestavljeni in da bodo razgrnjeni v mestnem knjigovodstvu štirinajst dni, od 12. do 25. novembra letos javno občanom na vpogled, da vsakdo lahko navede svoje opazke o njih

Mestni magistrat ljubljanski

dne 10. novembra 1910.

Za oskrbovanje občinskih opravil mesta Ljubljane začasno postavljeni c. kr. deželne vlade svetnik

Laschan I. r.

3322

Najnovejša trgovina glasovirjev

G. F. Jurásek 2711

prvi in edini celko-slovenski uglasčevalec glasovirjev in trgovec

v Ljubljani, Poljanska cesta 13

priporoča glasovirje, pianine, harmonije nepre-sežne v dobri kakovosti glasu in solidni sestavi edinole **slovenski izdelki** od 450 K višje, harmoniji pa od 150 K višje. Vsa v to stroko spadajoča popravila, kakor tudi uglasčevanja vseh sistemov glasovirjev izvršuje po jako nizkih brezkonkurenčnih cenah. Imenovana trdka vzame stare glasovirje v račun za najvišjo ceno, ako se pri nji kupi nov glasovir. Za vsak pri njej kupljeni instrument jamči imenovana trdka 10 let. „Glasbeni Matici“ in drugim slov. zavodom uglasčuje glasovirje edinole **koncesionirana trdka Jurásek.**

Na prodaj je iz proste roke

hiša

poleg Bohinjskega jezera ob deželni cesti z gostilno in z vso opravo. Urejenih je več sob za letoviščarje. Pojasnila daje lastnik J. Logar, p. Gorje pri Bledu. 3334 (2)

Hotel Liburnija

(Narodni dom v Voloskem)

Edini popolno slovenski hotel v zdravilišču Opatija, stoji ob državni cesti v bližini postaje električne železnice. Oskrbljen je z vodovodom in električno razsvetljavo. Sobe imajo krasen razgled na morje. V hotelu se nahaja restavracija z izvrstno kuhinjo. Točijo se znamenita istrska in dalmatinska vina. Cene zmerno. Priporoča se

Marija Medved, najemnica.

Sodi.

Več vrst sodov ima na prodaj **A. REPIČ**, sodarski mojster v Ljubljani, Trnovo. 2325 32

Pošteno kmetsko dekle

išče službe, najraje v kakem župnišču ali kaki poštenu kmetski rodbini. 3328 Naslov pove uprava „Slovenca“.

Najcenejše

modne površne in spodnje jopice, spodnja krila, telovnike in vsakovrstne druge pletenine, samo iz pristne naj-finejše volne, vsakovrstne in najtrpežnejše nogavice, samo lastni izdelki, na drobno in debelo 35% pod navadno ceno, priporoča

Franc Kos,

mehanična pletilna industrija

v Ljubljani,

Sodna ulica

(blizu just. palače).

Zagreb.

Kralj. hr.-slav.-dal. dežel.-vlad. ukaz 31. jul 1900; št. 3767.

Cenjenim gospodinjam

priporočamo najtopleje

pravi : Franckov: pridatek k kavi

kot najboljši kavni surogat,

izdelovan iz tozemskih surovin

v domači tovarni

Henr. Francka sinov

v Zagrebu.

Varstvena znamka.

W.

Pekarija, slaščičarna
in kavarna

JAKOB ZALAZNIK

Stari trg šte. 21.

Filialke:

Glavni trg št. 6.

Kolodvorska ul. št. 6.

1810 (52-1)

F. K. Kaiser, puškar v
Ljubljani,
Selenburgova ulica 6. - Najstarejša domača tvrdka

Priporoča svojo bogato zalogo raznovrstnih
pušk in samokresov kakor drugih lovskih po-
trebščin. V zalogi imam tudi palice za ribji lov,
vrvice, trnke, umetne muhe, mreže in sploh
vso pripravo za ribištvo in umetni ogenj.

- Ceniki -

zastonj in
poštne
prosto.

2238

Potniki v Ameriko
Kateri želijo dobro, po ceni in
za nesljivo potovati naj se obrnejo
na
Simona Kmetetza
v Ljubljani Kolodvorske ulice 28.
Šakovstrni Pojasnila daje se brezplačno.

**Tovarna za kovinsko
blago in zvonolonica**

J. HILZER & KO.

Dunajsko Novomesto. Telefon 145.
se priporoča za nabavo zvonov, melod. in harmon. zvonila
vsake velikosti in glasu, jamstvo za določen in poln glas,
najčistejšo vglasitev in najboljši material. Stojala za zvo-
nove iz kov. železa ali lesa. Lahko zvonjenje, najboljši
način teka. Nagla izvršitev, najnižje cene. Ugodni plačilni

pogoji. Stari nerabni
zvonovi se sprejmo
v prelite, ravnotako
se izdelujejo železna
stojala najboljša kon-
strukcije z dolgolet-
nim jamstvom. Pro-
računi in prospekti
vsak čas zastonj in
franko na razpolago,
enako tudi priporo-
čila kakor tudi pri-
znanja pisma. 2275

ROBERT SMIELOWSKI

: arhitekt in mestni stavbni mojster :

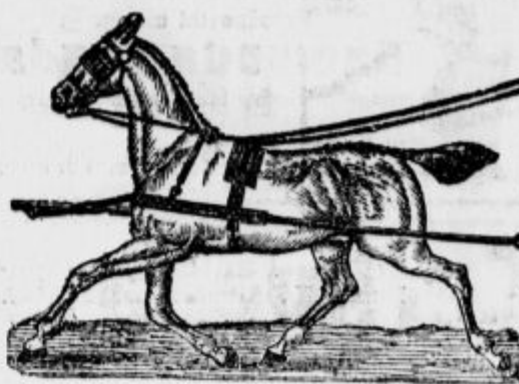
usoja si vljudno naznaniti, da se je s svojo
stavbno pisarno preselil na

Rimsko cesto šte. 2 (Recherjeva hiša).

Obenem se priporoča slav. občinstvu za izvrši-
tev načrtov in proračunov, sprejema nova,
adaptijska in vsa v to stroko spadajoča dela,
katera se izvrše najsolidnejše in po zmerni ceni.

3261

(6)

JOSIP STUPICA

jeremenar in sedlar

v Ljubljani, Slomškova ulica številka 6.

Priporočam svojo bogato zalogo najrazličnejših
konjskih oprav kakor tudi krasno opremljene
kočije, druge vozove in najrazličnejšo vprežno
opravo, katero imam vedno v zalogi, kakor tudi
vse druge v sedlarsko obrt spadajoče potrebščine
kakor tudi že obrabljene vozove in konjske
oprave. 3699 52-1

Ogromni denar prihranite!

Pri nakupu manufakturnega blaga,
ako kupite sedaj v trgovini

I. Grobelnik-a

Ljubljana, Pred Škofijo

Ker opustim že koncem t. l. svojo
trgovino, se bode

**od 7. novembra
1910 naprej**

vse manufakturno in modno blago,
veliko sukna in raznovrstne tka-
nine oddajalo

globoko izpod navadnih cen.

Ne zamudite prilike! Vse blago je prosto ogle-
dati, nikdo ne bo siljen kupiti.

Pozor!

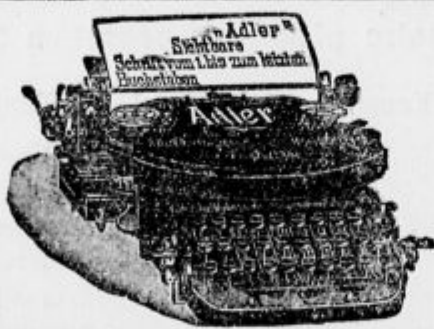
3258

Za gosp. trgovce, krojače in šivilje je prilika, večje
partije po izvanredno malih cenah nabaviti!

Toni Jager, Ljubljana, Židovska ul. 5

Specialna trgovina
finih ročnih del. -

Bogato opremljena zaloga šivalnih potrebščin,
pričetih in izgotovljenih vezin kakor tudi k
temu pripadajoči material, namreč: volna, su-
kanec, svila, platno, juta, kongresno in šved-
sko blago. Montiranje, predtiskarija, tamburi-
ranje in plisiranje. Izvršba točna in jako cena.

izborna konstrukcija in elegantna izvršitev iz tovarne v Lincu.
Ustanovljena leta 1867. Vezanje poučujemo brezplačno.

: **Adlerjevi** :
pisalni stroji.

Ceniki zastonj in franko.

Ivan Jax in sin
Dunajska cesta 17, Ljubljana.

Kolesa iz prvih tovarn Avstrije:
Dürkopp, Styria (Puch), Waffenrad.

Šivalni stroji

Fotografski umetni zavod
Av. Berthold

v Ljubljani, Sodna ulica št. 11

xxxxxxxxxxxx
Izvrševanje vseh v foto-
grafske stroko spadajo-
čih naročil kakor: pove-
čavanje, reproduciranje,
fotografiranje tehničnih
predmetov, interjerjev
2608 itd. itd. 52

Vsa dela se izvršujejo točno
tudi v največji množini.

FR. MALLY & DR.

parna opekarna in to-
varna zarezane opeke

v SREDNJIH GAMELJNIH pri LJUBLJANI

..... Pisarna v Ljubljani, Resljeva cesta šte. 2

priporoča zarezano opeko, strojni strešnik, zidno opeko na stroj itd. naj-
boljše kakovosti in v poljubni množini. Za trpežnost zarezane opeke
I. in II. vrste se jamči najobširneje.

(1)

717

M. DrenikŽenska ročna dela in
: pripadajoči material :**Ljubljana**

Kongresni trg.

Predtiskanje, vezenje na roko in stroj, tanburiranje, plisiranje itd. Največja zaloga telovadske obleke. Naročila vestno in poceni.

Cerkvena slikana oknav pravem slogu, umetno in navadno izvršena izdeluje
specijalist **Maks Tušek** stavbni in umetni
v tej stroki **Maks Tušek** steklar, Sv. Petra
nasip št. 7 v Ljubljani. Skice ter proračune na željo.**MARIJA SATTNER**

Ljubljana, Dunajska cesta 10, II. stop., II. nadstr. (Medijatova hiša).

91 se priporoča prečastiti duhovščini za 26 1

izdelovanje cerkvenih paramentov.Izdeluje cele ornate, kazule v vseh liturgičnih barvah
pluvijale, obhajilne burze, stole in vse za službo božjo
potrebne stvari, priprosto in najfineje, kakor se glasi
naročilo, v svilnatem in zlatem vezenju. — Izdeluje
tudi bandera in baldahine ter izvršuje vsakovrstno
cerkveno perilo iz pristnega platna. — Vporablja samo
dobro blago, cene po mogočnosti nizke, zagotavlja tr-
pežno, vestno delo in hitro postrežbo. — Prenovljenje
starih paramentov tudi radovoljno prevzame.Vedno velika zaloga klobukov,
kakor tudi čepic lastnega izdelka**POZOR!**Kupite kože vseh divjačin po
najvišjih drevenih cenah.Se priporoča za izdelovanje kožuhov vseh vrst, kakor tudi damskih jop, kolerjev,
mufov. V zalogi ima vedno veliko izbero vseh vrst kožuhovine. Sprejemajo se po-
pravlila vseh v to stroko spadajočih predmetov. Izdeluje se vse po najnižjih cenah.**J. Wanek** Ljubljana,
Sv. Petra cesta 21.**Orehove tropine**kot najboljšo, najizdatnejšo
in najcenejšo krmo mlečni
živini, konjem in prešičem
priporoča tovarna olja M.
IVANČIČ v Medvodah. Orehove tropine vsebujejo
56% proteina in maščobe, torej trikrat več kakor pse-
nični otrobi. Cena zmletim tropinam je K 18.— z vrečo
vred. Zahtevajte vzorce in navodila. 3308 1**Katoliška Bukvarna v Ljubljani.****Spillmannove povesti:**Zanimivo pisane Spillmannove povesti so
obče priznane kot berilo ne samo za mladino,
temveč tudi za odraslene, in kakor malokatero
drugo navajajo k čednostnemu in pravno-lepemu
življenju. Te povesti imajo tudi mnogo pouč-
nega jedra.

1. zvezek: **Ljubite svoje sovražnike.** Povest iz
maorskih vojsk na Novi Zelandiji. K —40,
vezano K —60.
2. zvezek: **Maron,** krščanski deček z Libanona.
Povest iz časov zadnjega velikega prega-
njanja kristjanov po Druzih. K —40, vezano
K —60.
3. zvezek: **Marijina otroka.** Povest s kavkaških
gora. K —40, vezano K —60.
4. zvezek: **Praški Judek,** povest. K —40, vezano
K —60.
5. zvezek: **Ujetnik morskega reparja.** K —40,
vezano K —60.
6. zvezek: **Arumugam,** sin indijskega kneza.
Dogodljaji spreobrnjenega indijskega princa.
K —40, vezano K —60.
7. zvezek: **Sultanovi sužnji.** Carigradska povest
iz 17. stoletja. K —60, vezano K —80.
8. zvezek: **Tri indijanske povesti.** I. Namameha
in Vatamilko, II. Tahko, mladi misijonar,
III. Zadnja pot O. Renéja. K —60, vezano
K —80.
9. zvezek: **Kraljičin nečak.** Zgodovinska povest
iz japonskih misijonov. K —60, vezano
K —80.
10. zvezek: **Zvesti sin.** Povest za vlado Akbarja
Velikega. K —40, vezano K —60.
11. zvezek: **Rdeča in bela vrtnica.** Rdeča vrt-
nica ali mladi mučenec iz Singare. Povest
iz jutrove dežele. — Bela vrtnica ali mlada
spoznavalka. K —40, vezano K —60.
12. zvezek: **Korejska brata.** Črtica iz misijonov
v Koreji. K —60, vezano K —80.
13. zvezek: **Boj in zmaga.** Povest iz Anama.
K —60, vezano K —80.
14. zvezek: **Prisega huronskega glavarja.** Povest
iz starejše misijonske zgodovine kanadske.
K —60, vezano K —80.
15. zvezek: **Angel sužnjev.** Brazilska povest.
K —40, vezano K —60.
16. zvezek: **Zlatokopi.** Povest iz misijonskega
potovanja po Alaski. K —60, vezano K —80.
17. zvezek: **Prvič med Indijanci** ali vožnja v
Nikaraguo. Povest iz časa odkritja Ame-
rike. K —60, vezano K —80.
18. zvezek: **Preganjanje indijanskih misijo-
narjev.** K —60, vezano K —80.
19. zvezek: **Mlada mornarja.** Povest iz Kajene.
K —60, vezano K —80.

Za našo mladino.Koristno berilo je najboljši pripomoček
dobri vzgoji. — Najbolj priporočljive so
dobre povesti za mladino, ki imajo pa poleg zanimive pripovedne vse-
bine tudi to prednost, da blažijo in vzgajajo srce, bistrijo um in vzbujajo
zdravo domišljijo; med najboljšje v plemenitem, nepokvarjenem krščanskem
duhu pisane spise prištevamo sledeče:**Za Miklavža:****Robinzon starši.** Povest s podobami za otroke. K 1'40.
To je stara krasna povest o Robinzonu
v novi obliki z okrajšanim besedilom in izredno dobro pogodenimi več-
barvnimi slikami; lepšega berila in bolj priporočljive knjige za nazorni
pouk naše mladine ne poznamo.**V zverinjaku.** Knjiga s podobami za otroke. K —'90, nalep-
ljena na trdem kartonu K 1'50. Lepa knjiga,
ki nudi otrokom ne le mnogo zabave, temveč tudi zanimiv nazorni pouk
iz naravoslovja. Lahke pesmice nudijo kratek opis naslikanih živali.**Hitra vožnja po železnici.** Knjiga s podobami za
otroke. K 1'60. Lepe
večbarvne slike in poleg njih kratke, otroškemu razumu primerne pes-
mice, so otrokom v pouk in jim napravijo veselo iznenadenje.**Slovenski A B C** v podobah. K —'80, vezano K 1'20.
S pomočjo te knjige se nauči otrok
igrati brati. Lepo izvršene slike služijo otrokom tudi za nazorni pouk.**Krasno darilo odrasleni mladini:****Knjiga o lepem vedenju.** Spisal Urbanus. Cena:
K 4.—. To je izredno važna in koristna knjiga za ves slovenski narod.**Šmida Krištofa spisi:**

1. zvezek: **Ljudevit Hrastar.** — Golobček. Poslo-
venil P. Hugolin Sattner. (Drugi natis.) Mehko vezan K —60, trdo K —80.
2. zvezek: **Jozafat, kraljevi sin Indije.** Poslo-
venil P. Flor. Hrovat. (Drugi natis.) Mehko
vezan K —60, trdo K —80.
3. zvezek: **Pridni Janezek in hudobni Mihec.**
Poslovenil P. Flor. Hrovat. Mehko vezano
K —80, trdo K 1'—.
4. zvezek: **Kanarček.** — Kresnica. — Kapelica
v gozdu. Poslovenil P. Hugolin Sattner.
Mehko vezan K —40, trdo K —60.
5. zvezek: **Slavček.** — Nema deklica. Poslo-
venil P. Flor. Hrovat. Mehko vezan K —40,
trdo K —60.
6. zvezek: **Ferdinand.** Poslovenil P. F. Hrovat.
Mehko vezan K —60, trdo K —80.
7. zvezek: **Jagnje.** — Starček z gore. Poslove-
nil P. Flor. Hrovat. Mehko vezan K —70,
trdo K —90.
8. zvezek: **Pirhi.** — Ivan, turški suženj. — Kr-
ščanska obitelj (družina). Poslovenil P. F.
Hrovat. Mehko vezan K —60, trdo K —80.
9. zvezek: **Hmeljevo cvetje.** — Marijina po-
doba. Poslovenil P. F. Hrovat. Mehko vezan
K —60, trdo K —80.
10. zvezek: **Ludovik, mladi izseljenec.** Poslo-
venil P. F. Hrovat. Mehko vezan K —60,
trdo K —80.
11. zvezek: **Najboljša dedščina.** — Leseni križ.
Posl. P. F. Hrovat. Mehko vezan K —40,
trdo K —60.
12. zvezek: **Roza Jelodvorska.** Izdalo „Katol.
tiskovno društvo v Ljubljani.“ Mehko vezan
K —60, trdo K —80.
13. zvezek: **Sveti večer.** Poslovenil Fr. Salezij.
Mehko vezan K —60, trdo K —80.
14. zvezek: **Povođenj.** — Kartuzijski samostan.
Poslovenil Fr. Salezij. Mehko vezan K —60,
trdo K —80.
15. zvezek: **Pavlina.** Poslovenil Fr. Salezij. —
Mehko vezan K —60, trdo K —80.

Taras V., Iz raznih stanov. Pesmice (ponatis iz
„Vrtca“) K —25.**Angelček.** Otrokom prijatelj, učitelj in
voditelj. (Anton Kržič.) — Vsak
letnik je zase celota in zelo primeren za darilo
otrokom; velja vezan samo K 1'—, Dobi se še
15 raznih letnikov in sicer od l. 1894. do l. 1909.**Vrtec.** Časopis s podobami za slov. mladino.
Vsak letnik je zase celota in velja
vezan K 4.—. Dobe se letniki od l. 1905. do 1909.Vojska na daljnem vzhodu. Spisal E. Lampe.
K 4'80, vez. K 6'—.

= Use te knjige se dobe v Katoliški Bukvarni v Ljubljani, knjigarni „Mirija“ v Kranju in I. Krajec nasl. v Novem mestu. =

IZPELJAVA
vseh poslovnih transakcij. — Izdajanje čekov, nakaznic in
KREDITNIH PISEM
za vsa ravnja in streliška mesta tu- in inozemstva.**C. KR. PRIVIL. BANCNA IN MENJALNICNA DELNISKA DRUŽBA**
MERCUR OSREDNJA MENJALNICA:
DUNAJ I., WOLLZEILE 1.
Podružnice: Baden, Češka Kamelica, Češka Lipo, Brno, Dux, Gablonz a. N. Brailitz, Krakov, Litomerice, Moravski
Zumberg, Müdling, Meran, Novi Jičín, Pízen, Praha, Liberec, Dunajsko Novomesto, Gitsva.**NAKUP IN PRODAJA**
vseh vrst rent, obilgacij, državnih papirjev,
akcij, prioritet, zastavic, srečk i. t. d., i. t. d.
Zavarovanja proti izgubi pri zbiranju srečk in vredn. papirjev
Prospekte in cenike premij zasloj in franko.

Pohištvo vsake vrste
od najenostavnejših do najumetnejših.

Skladišče tapet, oboknic
in okenskih karnis, zaves
in preprog

Ustanovljeno leta 1857

: **Zavod za pohištvo in dekoracije** :

FRAN DOBERLET

Ljubljana, Frančiškanska ulica šte. 10

Velika izbira pohištve-
nega blaga itd.

Enostavne in razkošne ženitne
opreme v najsolidnejši izvršbi.
Uredba celih hotelov in
kopališč.

Telefon št. 97

921

Geniki s koledarjem za-
stoj in poštnine prosti.

! POZOR !

Kdor želi imeti dobro uro,
naj zahteva z znamko

„UNION“

ker te ure so najbolj trpežne
in natančne, dobe se pri

Fr. Čudnu

urarju in trgovcu v Ljubljani
delničar in zastopnik švi-
carskih tovarn „Union“ v
Bielu in Genovi.

700 **Uhani, prstani, briljanti.** (1)
Svetovnoznano najfiniješe blago po najnižjih cenah.

Marijin trg šte. 1.

**Največja zaloga najfiniješih
barv**

za umetnike, od dr. Schönfelda & Co.

Pine oljnate barve za študije, akvarelne trde in
tekoče, tempera barve v tubah, pastelne barve.
Raznobarna kreda. Zlate in raznobarne bronze.
Pristno in kovinsko zlato, srebro in aluminij
v listih. Stampiljske barve. Oglice za risanje.
Raznobarne tinte in tuši. Silgarsko platno in
papir. Paleta, škatiče za študije. Copiči za
umetnike, slikarje in pleskarje.

Najnovejši

slikarski vzorci in papir za vzorce po najnižji
ceni, najnovejše in moderne suhe, kemične
prstene in rudninske barve.

Priznana najboljša in najizdatnejša

oljnate barve

za pleskarje, stavbne in pohištvene mizarje
in hišne posestnike itd., priporoča

Adolf Hauptmann

prva kranjska tovarna oljnatih barv,
firnežev, lakov in steklarskega kleja.

Prodaja najboljšega mizarkega

lima

po najnižji ceni,

karbolineja

samo boljše vrste,

gipsa

alabastra in stukaturnega za podo-
barje in zidarje.

Ustanovljeno 1832. Zahtevajte cenike.

610 52-1

Ustanovljeno leta 1900.

Odlikovan v:

Tvrdka Fr. Iglič

Ljubljana, Mestni trg št. 11

priporoča največjo zalogo krasnih

na grobnih venčev

in trakov z napisi.

Zunanja naročila se izvršujejo hitro in točno.

Cene brez konkurence.

V zalogi je vedno do 500 kosov od 2 K do 60 K

komad, tako da si vsako lahko izbere.

Najstarejša domača slovenska tovarna peči.

Ustanovljena leta 1888.

Založnik
zveze
ces. kralj.

avstrijskih
državnih
uradnikov

A. VEČAJ, LJUBLJANA

Trnovo, Opekarska cesta - Veliki strdon št. 9

priporoča vsem stavbnim podjetnikom in slav. občinstvu svojo veliko zalogo naj-
trpežnejših in sicer od najmodernejših prešanih in poljubno barvanih do najpri-
prostejših prstenih peči različnih vzorcev, kakor: renaissance, barok, gotske,
secesion itd., kakor tudi štedilnike in krušne peči lastnega in domačega izdelka
po najnižjih cenah ter je v svoji stroki popolnoma izvežban.

Za samostane in župnišča znaten popust.

26-1

1222

Najcenejša in najhitrejša vožnja v Ameriko je s parniki

„Severonemškega Lloyd“

iz

BREMENA

v

NEW-YORK ::

z cesarskimi brzoparniki

:: Kronprinzessin Cäcilie ::

Kaiser Wilhelm II, Kron-

prinz Wilhelm, Kaiser Wil-

:: helm der Große. ::

Prekomorska vožnja traja samo 5-6 dni.

Natančen in zanesljiv poduk in veljavne vožne listke za parnike gori nave-
denega parobrodne družstva kakor tudi listke za vse proge ameriških že-
leznic dobite v Ljubljani edino-le pri

Edvard Tavčar-ju, v Kolodvorskih ulicah št. 35.

nasproti občeznane gostilne „Pri starem Tišlerju“.

Odhod iz Ljubljane je vsak torek, četrtek in soboto. Vsa potovanja se tikajoča

pojasniti točno in brezplačno. Postrežba poštna, rečna in solidna.

Potnikom namenjenim v zapadne države kakor: Colorado, Mexiko, California, Ariona

Utah, Wyoming, Nevada, Oregon, in Washington, nudi naše društvo posebno ugodno

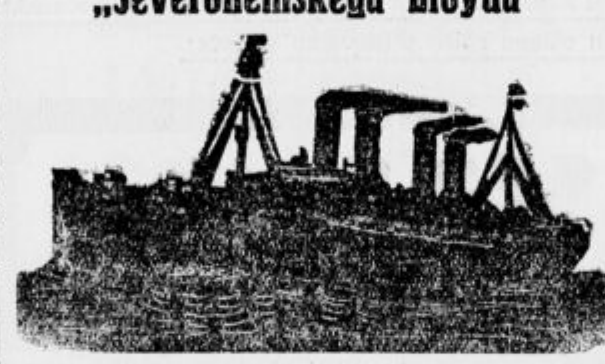
izvanredno ceno čez Galveston. Odhod na tej progi iz Bremena enkrat mesečno.

Tu se dobivajo pa tudi listki preko Baltimore in na vse ostale dele sveta, kakor:

Brazilija, Kuba, Buenos Aires, Colombo, Singapore, v Avstralijo itd. itd.

Berite! ::

::: Pozor! :::

Štambilije

vseh vrst za urade,
društva trgovce itd.

Anton Černe

graver in izdelovatelj
kavčuk - štambiljev

LJUBLJANA,

Sv. Petra cesta št. 6.

Ceniki franko.

192 52

Tovarna za čevlje

F. L. POPPER, Chrudim, Češko.

Izdelek nedosežen glede trpežnosti, elegancije in priljubljenosti torej najboljši
izdelek monarhije, kar priznavajo vsi merodajni strokovnjaki. Naj torej nikogar
ne premotijo hvalisanja z drugih strani, vsak naj kupi le čevlje z znamko F. L. P.

Samoprodaja za Kranjsko:

Julija Štor, Ljubljana, Prešernova ul. 5.

Znamka F. L. P.

Znamka F. L. P.

830 52 1

Za mladino.

»Robinson starši.« »Katoliška Bukvarna« je založila kaj lepo knjižico s podobami za otroke z mikavno sliko na naslovni strani in kaj živimi in pestrimi, otroški domišljiji primernimi barvnimi slikami med tekstom. Barvne slike so celostanske. Povest o Robinsonu stopa tu pred otroško dušo z vso svojo mišnostjo in prikupljivostjo. Povest je za mladino skrajšana, v lahkem in pravilnem jeziku, tako podomače in zanimivo, kakor treba za mladino. Večjega veselja ukažljivemu živahnemu otroku ne boš mogel napraviti z nobeno stvarjo, kakor če mu omisliš tako knjižico s slikami. S kolikim napetim zanimanjem, s koliko srčno radostjo bo dečko sledil življenju in nezgodam Robinsonovim na samotnem otoku! Kako si je Robinson stesal hišico, kako delal iz zverjih kož obleko, kako mlel zrna za kruh, kako hodil na lov, udomačil divje živali in rešil dečka-divjaka sovražnikov ter ga izobrazil in izpreobrazil k naši veri, to vse bo otroška duša srkala vase z velikim pridom in si krajšala čas na najprimernejši način. Kdor hoče zdaj ob Miklavžu in Božiču svojim otrokom podariti kaj resnično vrednega, naj kupi »Robinsona staršega«. Stane 1 K 40 v in se dobi v »Katoliški Bukvarni«.

»V zverinjaku.« Kolikokrat naletiš v slovenskih hišah na nemške knjižice s podobami za otroke! To pač ni prav, ker saj prvi vtisi in prvi pouk mora pri otroku pač biti v mili materinščini. Zlasti podobe iz živalskega življenja imajo otroci radi in če je zraven besedilo, ima to še večji poučni namen in je tembolj koristno za otroke. »Katoliška Bukvarna« je založila tako knjižico »V zverinjaku«, kjer so čez dve celi notranji strani velike barvane podobe najrazličnejših divjih, oziroma tujih živali, zraven pa mično in zelo poučno besedilo v verzih. Slike so jako nazorne, žive in lepo izvedene, tako da izobrazujejo tudi lepočutje. Na trdem kartonu zelo trpežno vezano v platnu, stane ta knjiga, ki je kakor nalašč za Miklavža ali Božič za otročiče, 1 K 50 v, zgolj broširana pa 90 v. Dobi se v »Katoliški Bukvarni« v Ljubljani.

MATTONIJEV
GISSHÜBLER
naravna
alkalična kislina

kot zdravilni vrelec že stoletja znana v vseh
bolezni

sapnih in prebavnih organov,

pri protin, želodčnem in mehurnem kataru. Izvrstno
za otroke, prebolele in meje nosečnostjo.
Najboljša dijetetična in osvežujoča pijača.

Izvirnik: Giesshübl Sauerbrunn,
želez. postaja, zdravilno kopališče pri Karlovi varh
Prospektiastonj in franko.

V Ljubljani se dobiva v vseh lekarnah, večjih
specijskih prodajalnicah in trgovinah z jestvinami
in vinom.

Zaloga pri Mihael Kastner-u, Peter Lassniku in
Andrej Sarabonu, Ljubljana. 11452-49

HENRIK LANZ
1685 Mannheim.

Največja tovarna
lokomobil
na evropski celini.

Lovska razstava, Dunaj 1910
: najvišje odlikovanje :
Drž. častno diplomo.

Pisarna za prodajo v Avstriji
EMIL HONIGMANN
Dunaj IX, Löblichgasse št. 4.

Nova hiša z vrtom
in 2 stavbiščema

naprodaj, Kopališka ulica št. 12 v Ljub-
lani. Poizve se v isti ulici št. 4 ali pri lastniku
Korbarju v Cerknem, Goriško. 3096 4

Podjetje betonskih stavb!

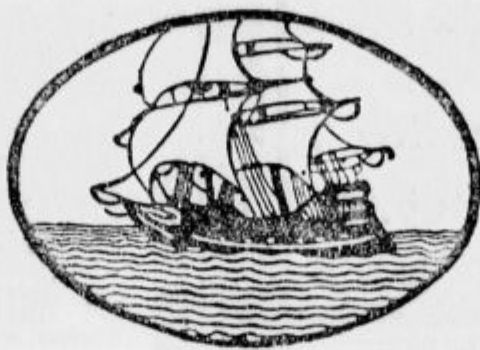
BRATJE SERAVALLI & PONTELLO

Ljubljana, Slomškova ulica št. 19.

Kiparstvo in tvornica umetnega kamna.

Različna kamnoseška dela iz umetnega kamna, izvrševanje cementnih cevij, stopnic, po-
stamentov, balustrad, strešnih plošč, raznovrstnih plošč za tlačenje, vodometrov, korit in
vodovodnih mušjev, korit za konje in govedo, ornamentov, kipov, fasad, plošč in desk iz
mavca za stene in strope. — Zaloga kameninastega blaga in samotne opeke.

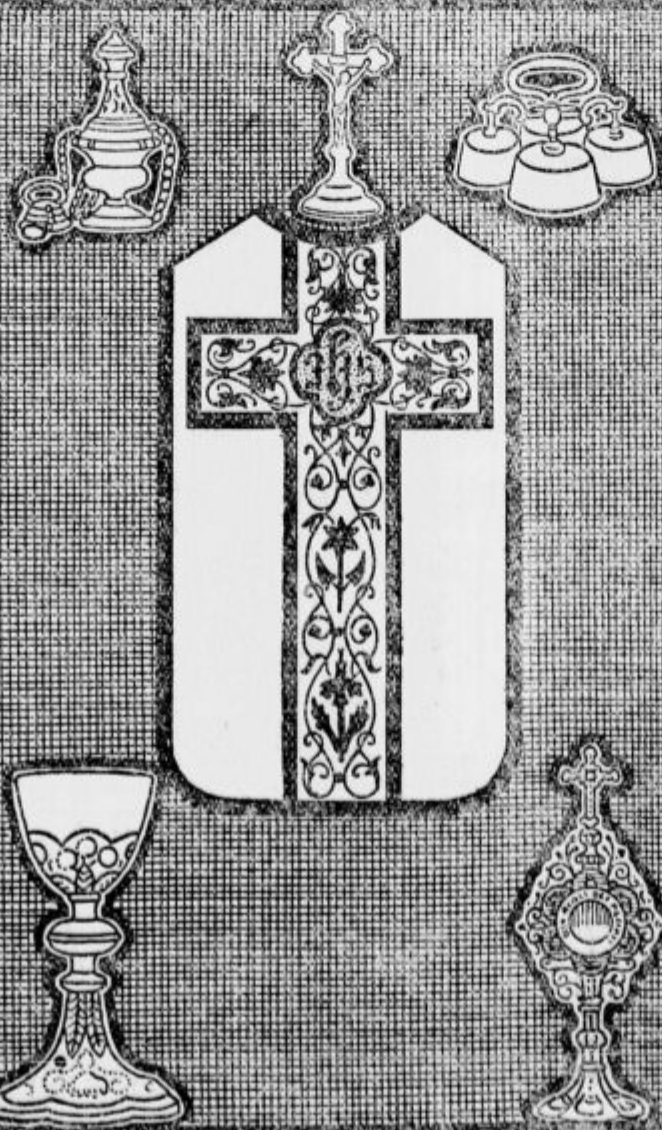
Vsa dela so solidno in strokovnjsko izvedena. Cena najnižja. Jamstvo. Zastopstvo svadov patent „Thru!“

Julij Meinl

Ustanovljeno 1862.

Uvoz kave
Veležgalnica kave

Pristen le tedaj, če je
trioglasta steklenica za-
prta s spodnjim pasom
(rdeč in črn tisk na
rumenem papirju).

Doslej
nedosežen!!

W. MAAGER-ja
:: pristno čisto ::

**ribje
olje**

(v zakonito zajamčeni
opravi)

rumeno, steklenica K 2 —
belo, " " 3 —

pri
Viljemu Maager-ju
na Dunaju.

Od 1869 uvedeno splošno
v avstro-ogrske monarhije.

Gospodje zdravniki in pro-
fesorji ga radi zapisujejo.

Dobi se skoro v vseh le-
karnah in drožerijah.

Glavna zaloga in razpo-
siljalnica za avstro-ogrske
monarhije:

W. Maager, Dunaj,
III/3, Heumarkt 3.

Ponarejanja se
sodnijsko zasledujejo.

**Revmatizem, protin,
neuralgija in ozeblina**

povzročijo mnogokrat nestrpne bolečine. Za
njihovo hitro pomiritev in ozdravljenje, za
splahnitev oteklin in zopetno pridobitev pre-
gibnosti členkov in odstranitev utripanja
učinkuje presenetljivo, zanesljivo

CONTRHEUMAN

Besedni znak za mentolo-
saliciliziran kostanjev
izvleček.

za vribavanje, masažo ali obkladke. 1 pu-
šica 1 krono.

Pri naprej vpošiljavi K 150 se pošlje 1 pušica franko

5- 10- 15- 20- 25- 30- 35- 40- 45- 50-

Izdelovalnica in glavna zaloga v

lekarni **B. FRÄGNER-ja**

c. kr. dvornega dobavitelja, PRAGA III., št. 203.

Pozor na ime izdelka in izdelovaltelja:
ZALOGE V LEKARNAH. 2961

Pletene srajce

hlače, jopice in nogavice za
moške, ženske in otroke v
veliki izberi pri Miklavžu,
Ljubljana, Medarska ulica. 2799

Staubišče

okroglo 1000 kvadratnih sežnjev veliko, poleg dr-
žavne ceste v neposredni bližini kolodvora na Je-
senicah (Gorenjsko) se pod ugodnimi pogoji proda.
Pojasnita daje Viktor Plahutar p. d. Zavelečina
na Savi št. 1, pošta Jesenice-Fuzine. 3063 4

V LASTNI IZDELEK CRKVENIH
PARAMENTOV, ZASTAV CR-
KVENIH IN DRUŠTVENIH
VSE CRKVE POTREBŠČINE

FRANC STADNIK
VOLOMUCI (MORAVA)
ELIŠČINA CESTA 43

UZORCI IN PRORAČUNI ZASTONJ IN FRKO-
GOTOVO BLAGO POŠILJAM NA ZBIRO
Z OBRATNO POŠTO NOBENA PRODAJAL-
NA, TOREJ MALA REŽIJA IN NIZKE CENE

Prvi slovenski pogrebni zavod v Ljubljani, Prešernova ul. 44.

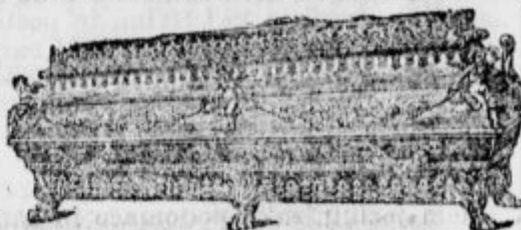
Priraja pogrebe od najpreprostejših do najelegantnejše vrste v odprtih kakor tudi v s kristalom zaprtih vozovih

ima bogato zalogo vseh potrebščin za mrliča, kakor: kovinaste in lepo okrasene lesene krste, čevlje, vence, umetne cvetlice.

Telefon št. 297.

51 52 1

Turk in brata Rojina.

Najcenejša vožnja v Ameriko.

E. Kristan

oblastveno koncesijonirana potovalna pisarna

za

:: Ameriko ::

v Ljubljani, Kolodvorske ulice šte. 41

Najcenejša vožnja v Ameriko.

FR. ŠEVČIK, puškar v Ljubljani

Zidovska ulica št. 8
priporoča svojo veliko zalogo najnovejših pušk in samokresov lastnega izdelka, kakor tudi belgijskih, sulskih in čeških strogo preizkušenih pušk, katere presegajo glede dela in tudi glede strela vse druge puškarske izdelke.

Posebno dobre so lahke trocevke in puške jeklenimi cevmi za brezdimni smodnik. Velika izbira pušk brez petelinov (Hammerless). Najnovejši topiči, velika zaloga vseh lovskih potrebščin, kakor tudi potrebščin za ribiče, strelivo po najnižjih cenah na razpolago.

2301 20 **Popravila**

izvršujem najceneje, točno in zanesljivo v lastni delavnici. Od zunaj naročene stvari odpošiljam s povratno pošto.

Ceniki na zahtevo zastoj in poštne prosto.

Delniška glavica:
60 milijonov kron
Rezervni in varnostni sklad:
16 milijonov kron

Centrala v Pragi.

Ustanovljena l. 1868.

Podružnice v:

Brnu,
Budjericah,
Iglavi,
Krakovu,
Lvovu,
Moravski Ostravi,
Olomucu,
Pardubicah,
Plznju,
Prostějovu,
Taboru,
na Dunaju,
I. Herrengasse 12

PODRUŽNICA ŽIVNOSTENSKE BANKE

OBRATNA BANKA

Bančni prostori: **v TRSTU** Menjalnica:
Via S. Nicolo 30 Telefon št. 2157 Via Nuova 29

izvršuje vse bančne posle
obrestuje vloge na vložne knjižice po 4%
na tekočem računu po dogovoru.

Kupuje in prodaja vrednostne papirje, devize in valute. Daje pred-
ujme na vrednostne papirje in blago. Dovoljuje stavne in carin-
ske kredite. Daje promese za vsa zrebanja. Zavaruje srečke proti
kurzni izgubi. Oskrbuje takso na vseh tuzemskih in inozemskih trgih.

Sprejema borzna naročila

ter se rada vdeležuje s svojim kapitalom na dobrih in napredajočih
industrijskih podjetjih.

Brzjavni naslov: Živnostenska Trst.

4552 8-1

Največja in najstarejša tovarna lončenih pečij in raznih lončenih izdelkov

Av. Drelse v Ljubljani

Mnogokrat odlikovana.

Mnogokrat odlikovana

Priporoča se slavnemu občinstvu in prečastiti duhovščini v naročila na

štedilna ognjišča in peči

preproste in najljepše, izvršene v poljubnih modernih barvah in vzorcih
najbolj strokovnjaški, solidno in trpežno po najnižjih cenah. Zupnišcem
samostanom in šolam dovoljujem znaten popust. Ilustr. ceniki so na razpolago

Telefon 237.

Betonsko podjetje.

Telefon 237.

Tvornica umetnega kamena in marmorja

ZAJEC & HORN

izvršuje vsa v to stroko spadajoča kamnoseška dela, kot: stopnice, klepane in brušene,
postamente, balustrade, ornamente za fašade, vrtno ograje, bangerje, krasne nagrobne spo-
manike in okvirja, korila in žibove, cevi za kanale (6-100 cm premera), okvirja za stene
v vodnjakih (Sternathov sistem) i. t. d.

Prevzema kanalizacije in fundamenteranje strojev.

Gospode duhovnike in stavbenike opozarjamo na Carralythov umetni marmor za
obhajilne mize, oltarje, votivne table, obkladanje sten v cerkvah in vestibulih — lepota brez
primere pri nizki ceni.

Xylolith je eden najboljših tlakov za cerkve in zakristije, za hodnike in kuhinje, delav-
nice in pisarne: tila hoja, topel, higijeničen, brez spranj, negorljiv, se lahko snazi;
v poljubnih barvah, preprosto ali prav elegantno izvršen. — Tlačenje cerkev in vož s
cementno-mozaičnimi in hidravličnimi ploščami v raznih ličnih vzorcih. — Terrazzo tlakovi!

Mesto drugih glaziranih plošč za obkladanje sten pri vodovodu, v kuhinji, v ko-
palnici, kakor tudi za fašade pri hišah priporočamo izredno lepo in ceno nadomestilo v
ceolitu, ki je trd kot marmor, v raznih barvah.

Projektiranje in izvrševanje železobetonskih stavb: stropov, mostov, rezervarjev in celih
poslopj po inženirju-strokovnjaku, ki
daje na željo tudi strokovna mnenja. — V zalogi cement na debelo la drobno ter „izollna
masa“ zoper vlažnost zidov, na koje posebno opozarjamo.

771 1-1

Ljubljana, Dunajska cesta 73.

Ivan Dogan

mizariski mojster v Ljubljani

Dunajska cesta 19 (Medjatova hiša):

priporoča svojo bogato
zalogo hišne opreme:

za spalne ter jedilne sobe in salone. Divane vsake vrste. Modroce,
žitnice na peresih, podobe, ogledala, otročje vozičke itd. : ::

Naročila se točno izvršujejo. ::

1539 1

Najcenejša zaloga. ::
Cene brez konkurence.

Najkrajša in najcenejša vožnja v Ameriko

z modernimi, velikimi brzoparniki iz
Ljubljane čez Antwerpen v New-York in čez
Antwerpen v Boston.

je proga

rdeče zvezde „Red Star Line“.

Na naših parnikih „Finland“, „Kronland“,
„Vaderland“, „Zeeland“, „Lapland“, „Menomi-
na“, „Maniton“, „Gothland“, „Marquette“ in
„Samland“, kateri vsak teden v sobotah oskr-
bujejo redno vožnjo med Antwerpenom in New-
Yorkom, so snaznost, izborna hrana, vljuda
postrežba in spalnice ponovno urejene v kajite
za 2, 4 in 6 oseb, za vsakega potnika eminent-
nega pomena in traja vožnja 7 dni.

Odhod iz Ljubljane vsak torek popoldan.

Naša proga oskrbuje tudi po večkrat na mesec
vožnjo čez Kanado, katera pa je izdatno ce-
njejša kakor v New-York.

Pojasnila daje vladno potrjeni zastopnik

Franc Dolenc

v Ljubljani,

Kolodvorske ulice odslej št. 26, od južnega
kolodvora na levo pred znano gostilno pri
„Starem tišlerju“ 188 (52-1)

Telefon šte. 16.

Telefon šte. 16.

2767

Leta 1873. ustanovljena delniška družba

Kranjska stavbinska družba v Ljubljani

Stavbeno podjetništvo; pisarna za arhi-
tekturo in stavbenotehniška dela; tesar-
stvo in mizarstvo s strojnim obratom za
stavbena in fina dela; opekarne s stroj-
nim obratom v Kosezah in na Viču;
kamnolomi v Podpeči in v Opatiji. Pri-
poroča se za stavbena dela vsake vrste.

Modna trgovina Anton Schuster

Ljubljana, Stritarjeva ulica št. 7, Ljubljana.

Solidno blago.

Nizke cene.

2641

Vzorci poštnine prosto.

Novosti konfekcije za dame in deklice, bluze, modno blago za dame in gospode, tirolski loden, flanela, parhent, platno, šifon, gradl, preproge, zavese, garniture, odeje, pleti, šerpe, rute in žepni robci.

Gramofone

najboljše vrste po najnižji ceni, posebne izvrstne avtomatične za gostilničarje priprave, priporočila

Ivan Bajželj, Ljubljana
Marije Terezije cesta 11 (Količej)

Ravnokar so izšlo najnovejše plošče 25 cm. premera po K 3-50, 1000 igel samo 2 K. — Ceniki na zahtevo franco. 1 1

Naznanilo preselitve.

Dovoljujem si vljudno naznaniti svojim cenjenim naročnikom in sl. občinstvu, da sem preselil svojo črevljarsko obrt iz Črevljarske ul. št. 4. v Gosposko ul. št. 3. nasproti deželnemu dvorcu.

Zahvaljujem se svojim cenjenim naročnikom za izkazano mi dosedanje zaupanje in se priporočam še za nadaljnjo njihovo naklonjenost ter beležim z odličnim spoštovanjem Alojzij Erjavec, črevljarski mojster Gosposka ulica št. 3. 3279 v Ljubljani. 3

CenoPosteljnoPerje

1 kg sivoga skubljenega perja K 2, polbelga K 2-80, belega K 4, finega K 6, najbeljšega skubljenega K 8, sivoga puha K 8, belega K 10, prsnega puha K 12, od 5 kg nadalje poštne prosto.
Dovršene postelje bogato napolnjene, iz zelo gostega jako trpežnega rdečega, modrega, belega ali rumenega inlet-nanking-blaga 1 pernica vel. 180x116 cm z blazinama, velikost 80x58, napolnjena z jako lepim mehkim perjem K 16, s polpuhom K 20, s puhom K 24; posamezne pernice K 12, 14, 16, vzglavnica K 3, 3-50, 4. — Pernice 180x140 cm velike K 15, 18, 20; vzglavnica 90x70 ali 80x80 cm K 4-50, 5, 5-90. Spod. pernica iz gradila 180x116 cm K 13, 15. Razpošljava proti povzetju pošta. prosto pri naročilu od 10 K dalje.
M. Berger v Dešenici št. 1009. Češki les.
Za neugajajoče denar nazaj ali se blago zamenja. — Ceniki o žimnicah, odejah, prevlekeh in vsem drugem posteljnemu blagu zastojni in poštne prosto. 2293

Za žene in dekleta

je lepo sukneno in modno blago v veliki izbiri v nad 40 let obstoječi gvantri trgovini.
R. Miklauc, Ljubljana
Stritarjeva ulica št. 5.
Vzorci na zahtevo poštnine prosto.

Tovarna za stroje Andritz akc. dr. Andritz pri Gradcu (Štajersko).

2657

gradi kot specialitete

52

parne stroje, vodne turbine, sesalke, škripce in transmisije najmodernejshe vrste in najsolidnejše izpeljave.

Livarna za železne, jeklene in kovinske predmete po lastnih ali vposlanih modelih.

Ponudbe vsak čas radevolje in brezplačno.

Zastopnik: J. Mikula, inžen., Cigaletova ulica 7, Ljubljana.

A. Lukič

Ljubljana, Pred škofijo 19

priporočila po znano nizkih cenah

obleke za jesen in zimo

najmodernejshe površnike in pelerine za gospode in dečke. Vedno najnovejša konfekcija za dame in deklice. Strogo solidna postrežba.

Najboljša in najsigurnejša prilika za štedenje!

denarni promet do 31. dec. 1909
čez 83 milijonov kron

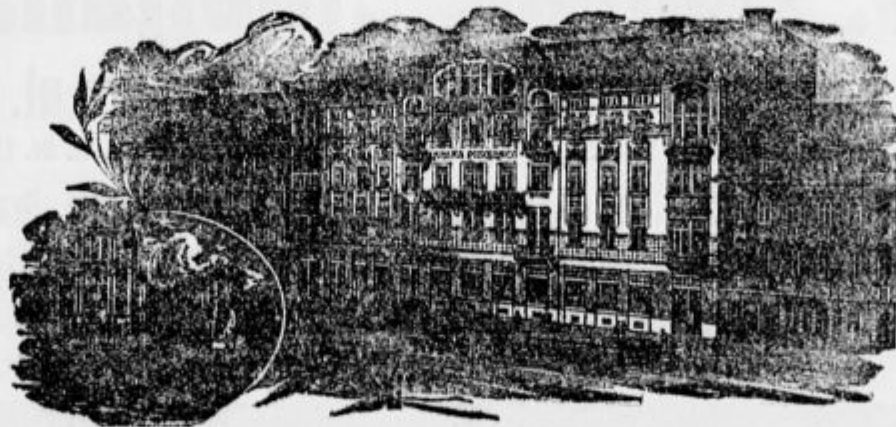
Lastna glavica K 503.575-98

Stanje vlog una 31. marca 1910
čez 21 milijonov kron

Ljudska Posojilnica

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

Miklošičeva cesta št. 6, prilijče, v lastni hiši nasproti hotela „Union“ za frančiškansko cerkvijo

sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. ure zjutraj do 1. ure popoldan ter jih obrestuje po

4 1/2 %

brez kakšnega odbitka, tako da prejme vložnik od vsakih vložnih 100 kron čistih 4-50 kron na leto.

Hranilne knjižice se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi se njih obrestovanje kaj prekinilo. Za nalaganje po pošti so poštno-hranilnične položnice na razpolaganje. Sprejema tudi vloge od svojih zadržnikov na tekoči račun ter daje istim posojila proti vknjižbi z in brez amortizacije, na osebni kredit (proti poroštvi) in zastavi vrednostnih papirjev. Menjice se najkulantneje eskomptujejo

Dr. Ivan Sušteršič, predsednik. Josip Siška, stolni kanonik, podpredsednik. — Odborniki: Anton Belac, posestnik, podjetnik in trgovec v St. Vidu nad Ljubljano. Fran Povše, vodja, graščak, drž. in dež. poslaneec. Anton Kobi, posestnik in trgovec, Breg pri Borovnici. Karol Kauschegg, poslaneec v Ljubljani. Matija Kolar, stolni dekan v Ljubljani. Ivan Kregar, svetnik trgovske in obrtne zbornice in hišni posestnik v Ljubljani. Fran Lesković, hišni posestnik in blagajnik „Ljudske posojilnice“. Ivan Poljak ml., tovarnar. Karol Poljak, tovarnar in posestnik v Ljubljani. Gregor Slibar, župnik na Rudniku.

Za bolne! Za trpeč! Za zdrave!

Proti še tako trdovratnim in zastarelim boleznem revne, trganja, živčnih bolezni, glavno in zobobola, bolečin v hrbtu in kitah, bodljave, trganja po udih, bolečin v nogah, oteklin, hvali se v obče zanjami, na mnogih klinikah praktično preizkušeni od 1000 zdravnikov priporočeni

Ichtimolentol

patentovan v vseh državah, mnogokrat odlikovan, nedosežen po zdravilnem učinku! Nad 15.000 zahvalnic. Edina razpoložljiva in tovarna, kemični laboratorij, svetilka in lekarnar S. Edelmann, Sambor, Ringplatz št. 13. Franko se pošljo po povzetju 5 stekel kron 6-/-, 10 stekel kron 10-/-, 25 stekel kron 23-/-, 50 stekel kron 45-/-.

Mladenec

star 26 let, izučen

trgovec, s 24.000 K

gotovine, želi se

priženiti na kakšno posestvo s trgovino na deželi.

Vzame gospodično, tudi vdovo brez otrok, od 20 do 30 let. — Ponudbe s fotografijo pod: A. P. 19, glavna pošta, Ljubljana.

Vsak lahko dobi

tako iz mesta, kakor z dežele

zlatrino

kot zlate in srebrne žepne ure in verice, prstane, uhane itd.

na obroke

pri zlatarju

J. Vecchiet

v Ljubljani, naspr. glavne pošte.

Cene zmerne. Postrežba točna.

Trgovski železninar in trgovski učenec

s primerno šolsko izobrazbo se sprejme. — Kje, pove upravništvo. 3293

Hotel Tratnik

„Zlata kaplja“

Ljubljana, Sv. Petra cesta 27

v bližini kolodvora. 2072

Lepo zračne sobe. — Priznana fina kuhinja. — Izborne pijače. — Nizke cene. — Lepi restavracijski prostori.

Hiše v dobrem stanju, nekatere z gosliniškiimi koncesijami, se oddajo po

Peter Matelič

c. kr. konces. posredovalcu za nakup in prodajo; zavod za plakatiranje, snajenje in reklamo.

Ljubljana, Skofja nlica št. 10.

Telefon 155.

Vsi svoječasno pri meni službovali in drugi zakoniti posredovalci so neopravičeni izvrševati mojo obrt. 3305

3205 HERBABNY-JEV podfosforato-kisli

APNENO - ZELEZNI SIRUP

Ta je že 41 let uveden, zdravniško preizkušen in priporočen prsni sirup. Odstranjuje slez, pomiljuje kašelj in vzbuja slast. Pospešuje prebavo in reditev in je izborno sredstvo za tvoritev krvi in kosti.

Cena steklenici K 2.50, po pošti 40 vinarjev več za zavitek.

Edino izdelovanje in glavna razpošiljatev: **Dr. Hellmannova lekarna „Zur Barmherzigkeit“ (Herbabny-jev nasl.).** DUNAJ VII./1., Kaiserstrasse 73-75.

V zalogi je še pri gospodih lekarnarjih v Ljubljani, Beljaku, Celju, Celovcu, Črnomlju, Novem mestu, Reki, Sovodnju, St. Vidu, Trbižu, Trstu, Velikovcu in Volškperku.

VARSTVENO ZAVAROVAN.

PURJODAL.

Jod sarsaparilla-izdelek čisti kri, pospešuje prebavo, lajša krče, kakor tudi nervozne bolezni. Povsod tam, koder se jod ali sarsaparilla izdelek predpisuje, se uporablja z najboljšim uspehom.

Cena steklenici K 2.20, po pošti 40 vinarjev več za zavitek.

DUNAJ VII./1., Kaiserstrasse 73-75.

Za večnost!

New-York in London nista priznala niti evropski celini ter je velika tovarna srebrne prisiljena, oddatvso svojo zalogo zgolj proti majhnemu plačilu delavskih moči. Pooblaščen sem izvršiti ta nalog. Pošiljam torej vsakomur sledeče predmete le proti temu, da se mi povrne

K 13.80 in sicer:

- 6 kom. najfinjših namiznih nožev s pristno angleško klinjo;
- 6 kom. amer. pat. srebr. vilic iz enega komada;
- 6 kom. amer. pat. srebrnih jedilnih žlic;
- 12 kom. amer. pat. srebrnih kavinskih žlic;
- 1 kom. amer. pat. srebr. zajemalnice za juho;
- 1 kom. ang. Viktorija čašice za podklado;
- 6 kom. elegantnih namiznih svečnikov;
- 1 kom. cedulnik za čaj;
- 1 kom. najfinjša sipalnica za sladkor.

42 komadov skupaj samo K 13.80.

Vseh teh 42 predmetov je poprej stalo K 80.— ter jih je moči sedaj dobiti po tej minimalni ceni K 13.80. Američansko pat. srebro je znano, je skorajskoli bela kovina, ki obdrži bojo srebra 25 let, za kar se garantuje. V najboljši dokaz, da le-ta inersat temelji na nikakršni slepariji, zavzemam se s tem javno, vsakemu, kateremu ne bi bilo blago všeč, povrniti brez zadržke znesek in naj nikdar ne zamudi ugodne prilike, da si omisli to krasno garnituro, ki je posebno prikladno kot prekrasno

priložnostno darilo.

kakor tudi za vsako boljše gospodarstvo.

Dobiva se edino le v **A. Hirschberg-a** eksportni hiši amer. pat. srebrnega blaga na Dunaji II., Rembrandtstrasse 19 S. L. Telefon 14597.

Pošilja se v provincijo proti povzetju, ali če se znesek naprej vplača. — Čistini prašek za njo 20 vin. — Pristno je z zvraven natisnjeno varstveno znamko (zdrava kovina). — Izvleček iz pohval. pisem: Bil sem s pošiljateljico krasne garniture jako zadovoljen. Ljubljana, Oton Barusich, c. kr. stolnik v 27. pešpolku. — S pat. srebrno garnituro sem jako zadovoljen. Tomaž Rožanc, dekan v Mariboru. — Ker je vaša garnitura v gospodinjstvu jako koristna, prosim, da mi pošljete še eno. Sent Pavel pri Preboldu. Dr. Kamilo Böhm, okrožni in tovarniški zdravnik. — S poslanim namiznim orodjem sem zelo zadovoljen. Mihael Kovačević, ravatelj pomožn. uradov dež. pri vladi v Sarajevu. Sarajevo, 22. oktobra 1904.

Učenec

se sprejme takoj za specerijsko blago. Več pove upravnistvo »Slovenca«.

Sode iz belega hrastovega lesa, trpežni, močni

Sode

od finega špirta vinski sodi

krasni izdelek, iz belega hrastovega lesa, močne, trpežne, popolnoma nove iz tovarne špirta za fini špirit in za vino pripravljene, za vsako vino izborni, takoj rabljivi za kar se jamči, odda v velikosti po 300, 400, 500, 600, 700 do 1000 litrov držeče, na zahtevo tudi 100 do 200 litrov ali manjše po prav solidnih nizki ceni

Iv. A. Hartmanna naslednik

Avv. Tomažič, Ljubljana, Marije Terezije cesta

Cene nizke in solidne, točna posrežba.

R. Worm prej J. Kolar, Ljubljana, Mestni trg 9.

Ognjevarna garaža za avtomobile. Strokovno prezimovanje koles, motorna kolesa itd. itd.

Mehanična delavnica. Najfinejši zavod za pobakrenje, ponikanje in emailiranje. Specialna

irgovina za gumijevo blago. Popravila po naj-novejšem elektr. načinu. Bogata zaloga prima

galoš, koles, motornih koles, avtomobilov itd. itd. Vse v to stroko spadajoče kirurške,

tehnične in športne predmete. Najnižje konkurenčne cene. Solidna posrežba.

Za dame ženska posrežba.

Ustanovljeno leta 1891.

3257 3-1

Za jesen in zimo:

Bluze, spodnja krila, hišne halje, pletene jopice, zimsko perilo, rokavice, kožuhovine, dežnike, moderce in vse moderne nakitne predmete. Damske klobuke in čepice kakor tudi za otroke. Vse športne predmete.

V oddelku za gospode:

Klobuki, cilindri, čepice, kravate, zimsko perilo, rokavice, dežniki, palice, pleteni telovniki, kakor tudi vedno najnovejše potrebščine za gospode.

Modna in športna trgovina **P. Magdič, Ljubljana** nasproti glavne pošte.

Valični mlin v Domžalah

I. Bončar, Ljubljana

Centralna pisarna in skladišče: Vedoča ul. 6.

Telefon interurb. št. 129.

Telefon interurb. št. 129.

Priporoča pšenično moko izvorsne kakovosti, otrobe in druge mlevske izdelke.

Zastopstvo in zaloga v Gorici: Peter Gruden & Komp., Stolni trg 9.

Kamnoseški izdelki iz marmorja za cerkvene in pohištovene oprave, spominki iz marmorja, granita ali sijenita, apno živo in ugašeno se dobi pri

Alojziju Vodniku

kamenarskem mojstru

:: Ljubljana ::

Kolodvorska

:: ulica ::

Daje po

4 1/2 0/0

UZAJEMNO PODPORNO DRUŠTVO V LJUBLJANI

KONGRESNI TRG 19

registrovana zadruga z omejenim poroštvom

KONGRESNI TRG 19

sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. do

po 4 1/2 0/0

brez odbitka, tako, da dobi vlagatelj od vsakih vložnih 100 K

12. ure dopoldne in jih obrestuje čistih 4 K 50 v na leto. Rent davek plačuje društvo samo. Druge hranilnične knjižice se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi se njih obrestovanje prekinilo. Daje tudi svojim članom predujme na osebni kredit, vračljive v 7 1/2 letih (90 mesecih ali 390 tednih) v tedenskih, ozir. mesečnih obrokih, kakor tudi posojila na zadolžnice in menice

Od 1. januarja 1911 obrestovale se bodo hranilne vloge po 4 3/4 %

Dr. Fr. Dolšak l. r.,
zdravnik v Ljubljani, podpredsednik.

Prelat A. Kalan l. r.,
predsednik.

Kanonik I. Sušnik l. r.,
podpredsednik.

Izdajatelj: Dr. Ignacij Žitnik.

Tisk: »Katoliške Tiskarne«.

Odgovorni urednik: Ivan Štefe.

Zelo eleganten landaulet

velik kupej za odpiranje z malin sedežem, skoro nov; in elegantna kočija se prodasta za polovično ceno. Pojasnila daje uprava lista. 3278

Dež. lekarna pri „Mariji Pomagaj“

M. LEUSTEK

Ljubljana, Resljeva cesta 1

zraven cesarja Frano Jožela jub. mostu

priporoča ob sedanjem času za jemanje najbolj pripravno, pristno, čisto in sveže

Dorševo med. ribje olje ugod. okusa, lahko prebavljivo. Mala

steklenica 1 K, večja 2 K.

Tanno-chinin tinktura za lase, ki okrepuje preprečuje izpadanje las. Cena steklenici z rabilnim navodom 1 K.

Slovita Melusine ustna in zobna voda deluje proti zobobolu in gnjilobi zob, utrdi desno in odstranjuje neprijetno sapo iz ust. — Steklenica 1 K.

Zaloga vseh preizkušenih domačih zdravil, katera se priporočajo po raznih časopisih in cenikih. Med. Cognaca, Malaga, rumo itd. razpošilja po pošti vsak dan dvakrat.

„Andropogon“

je najboljša, vsa pričakovanja prekašajoča sredstva za rast las, katero ni nikakor sleparstvo, ampak skozi leta z nenavadnim uspehi, izkušena in z jamčeno neskodljiva tekočina ki zabrani izpadanje las in odstrani prahaje. — Značino je, da se pri pravi rabi že čez 4 do 1 tednov opazi močna rast las, kakor tudi brade in imajo novo zrastle lasje pr osiveleli zopet svojo nekdanjo naravno barvo. — Mnogostevlilna priznanja. — Cena steklenice 3 krone — Dobi se v vseh mestih in večjih krajih dežele. —

Preprodajalci popust.

Glavna zaloga in razpošiljatev pri g **Vaso Petričiča nasl.** v Ljubljani.

V zalogi imajo tudi gg.: U. pl. Trakoczky in A. Kanc v Ljubljani lekarna pri zlatem jeleni in Ant. Adamc v Kranju, lekarna „pri angelju“ v Novem mestu in Ivan Omerzu v Zagorju ob Savi

Naznanilo preselitve!

Modni atelje **M. Šarc**

se je preselil iz Gradišča

na Kongresni trg štev. 4

v hišo g. Gerberjeve.

3273 3